

ილორი

www.ilori.ge
E-mail: r.jalagania@mail.ru

№224 (283) 18-25 ივნისი 2013 სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ორბანო 30 თემი

ალექსანდრე ჯაჭია: ვიცი, რომ ჯერ კიდევ გვაქვს შანსი, ავაშინოთ ისეთი საქართველო, რომლისთვისაც ვიცინებთ

გაზეთი „საქართველო და მსოფლიო“ გათავაზობს ალექსანდრე ჯაჭიასთან ინტერვიუს მესამე, დასკვნით ნაწილს:

– ბატონო ალექსანდრე, საზოგადოებრიობის ლიბერალური, პროდასავლური ნაწილი გვარწმუნებს, რომ ეკლესიის ჩარევა საჯარო ცხოვრებაში, და საერთოდ, ტრადიციული საზოგადოებრივი ინსტიტუტების ფუნქციონირება – ეს არქაიკაა, ანაქრონიზმია, რომელიც არღვევს ადამიანის უფლებებს და ხელუფლებას მის თავისუფლებებს.

– მორალი ანაქრონიზმი? ადამიანური მორალი იწყება იქ, სადაც ყალიბდება აკრძალვები. მორალი არის პრაქტიკულად აკრძალვების სისტემა. ადამიანი ათასწლეულების წინ მიხვდა, რომ იგი ვერ შექმნის საზოგადოებას, ტომს, ერს, ანუ ვერ გადარჩება, თუ არ შეზღუდავს თავისუფლებას. თავისუფლება შეზღუდვების გარეშე არის გზა პირუტყვისკენ. ჯერ კიდევ ძველი წელთაღრიცხვით მე-4 საუკუნეში პლატონი ამბობდა, რომ აბსოლუტური თავისუფლებისგან ყოველთვის წარმოიშობა უდიდესი და უსასტიკესი მონობა.

იცით, როგორ გეგმადა პიტლერი დაპყრობილი ერების მორჩილებაში ყოფას, მათი გამარჯვებისა და გონებრივი განვითარების არდაშეგებას? ხალხის უმრავლესობას კინოფილმების გავლენით შეექმნა შთაბეჭდილება, რომ იგი აპირებდა მკაცრი დისციპლინის დამკარგებას, ერების მუდმივ შიშში ყოფას, მათთვის ყველაზე დიდი თავისუფლების შეზღუდვას... მაგრამ იყო აბსოლუტურად პირიქით! პიტლერი საჭიროდ თვლიდა დაპყრობილი ერებისთვის ინდივიდუალური თავისუფლებების მაქსიმუმის მინიჭებას, მათზე სახელმწიფო კონტროლის ყოველგვარი ფორმების გაუქმებას და სწორედ ამ გზით იმის მიღწევას, რომ ეს ერები ინტელექტუალური და ზნეობრივი განვითარების ყველაზე დაბალ დონეზე აღმოჩნდებოდნენ. მე სიტყვა-სიტყვით მოვიყვანე პიტლერის ფრაზას: “რაც უფრო პრიმიტიულია ხალხი, მით უფრო მეტად აღიქვამს თავისუფლების შეზღუდვას, როგორც ძალადობას მის მიმართ...” იგი თვლიდა, რომ ამ ერებს უნდა მინიჭებოდა სრული სექსუალური თავისუფლება, ნებადართული ყოფილიყო ყველაანარი რელიგიური სექტა, სახელმწიფო არ უნდა დააბაღოს სწავლა, მკურნალობა, ყველაანარი უნდა წაახალისოს უფარდელი ცხოვრებისკენ, რისთვისაც ყველა ქალაქსა და სოფელში უნდა დაეყენებინათ რეპროდუქტორები, რომლებიდანაც დღე და ღამე ისმის მხიარული მუსიკა. ცხოვრების მთავარი სტიმილი ამ ერებისთვის უნდა ყოფილიყო სამრეწველო პროდუქციის შექმნა, მაგრამ ამ ერებს გერმანელებისგან ცალკე უნდა ეცხოვრათ. გერმანელები უნდა ყოფილიყვნენ ვალდებული, დაეცვათ მკაცრი მორალური ნორმები, ეროვნული ტრადი-

ციები, განვითარებინათ ეროვნული კულტურა, ბეჯითად ესწავლათ, დაუფლებოდნენ მაღალტექნოლოგიურ პროფესიებს, ხოლო სახელმწიფო ვალდებულია უმკურნალოს ყველა გერმანელს, შეუქმნას მას ფიზიკური და ინტელექტუალური განვითარებისთვის საჭირო პირობები, არ დაუშვას რელიგიური სექტების ჩამოყალიბება. დისციპლინა და ვალდებულებები – მხოლოდ გერმანელებისთვის, ყველა დანარჩენს – სრული თავისუფლება.

როგორც ხედავთ, აღენ დავსის საბჭოთა კავშირის დაშლის თავისი ცნობილი დოქტრინით, უბრალოდ, პიტლერის მოსწავლეა. ახლა კი შეადარეთ ის თავისუფლებები, რომლებიც პიტლერს უნდადა, ჩვენითვის მოენიჭებინა ჩვენივე დეგრადაციისთვის, იმ თავისუფლებებს, რომლებსაც ჩვენი საზოგადოების ლიბერალური ნაწილი და მათი დასავლური კურატორები ითხოვენ. ერთი და იგივე არ არის?

საზოგადოებრივი ცნობიერებით მანიპულირების პროცესში თავისუფლების ცნება ყველაზე გამოყენებადი. 20 წელია, ჩვენი მმართველები გვარწმუნებენ, რომ გვიბოძეს თავისუფლება, გაგვათავისუფლეს „საბჭოთა მონობისგან“, მაგრამ რაში გამოიხატება ეს თავისუფლება? თავისუფალი შეიძლება იყოს მხოლოდ ის ადამიანი, რომელსაც არჩევანის უფლება და საშუალება გააჩნია. მაგრამ იმისთვის, რომ ჩვენ გვეჩვენებინა ასეთი საშუალება, უნდა გაგვანდეს აუცილებელი – სახლი, სამსახური, ხელფასი, პენსია, რაც მოგვცემს საშუალებას გამოვიყენოთ არჩევანის უფლება. ღარიბი ადამიანი არ შეიძლება იყოს თავისუფალი, იგი ყველაფერზე წავა სამსახურისა და ხელფასის გამო. გვეუბნებიან, რომ ჩვენ მივიღეთ მსოფლიოში მოგზაურობის თავისუფლება. დიახ, ეს თავისუფლებაა, როდესაც შეგიძლია შენი სიამოვნებისთვის წახვიდე სხვა ქვეყნებში, მაგრამ ამის საშუალება მოსახლეობის მხოლოდ 2 პროცენტს აქვს, ხოლო როდესაც ერის ნახევარი მიემგზავრება ლუკმაპურის საშენებლად, ეს თავისუფლება არაა, ეს მონობაა.

ჩვენ გაგვათავისუფლეს, მაგრამ გაგვათავისუფლეს ჩვენი უფლებებისგან – მუშაობის, საცხოვრებლის, უფასო განათლებისა და ჯანდაცვის უფლებისგან. გვეუბნებიან, რომ მოგვცეს სიტყვის თავისუფლება, მაგრამ ამ თავისუფლებას მხოლოდ მაშინ აქვს ფასი, როდესაც ხელისუფლებას გააჩნია ვალდებულება იკითხოს, ისმინოს და რეაგირება მოახდინოს. შევარდნაძის და სააკაშვილის დროსაც შეიძლება ყველაფრის დაწერა, მაგრამ რა სარგებელი მოიტანა ამან, თუ ხელისუფლება წამოწმულ პრობლემას არ ანაირად არ რეაგირებდა? სარგებელი ჰქონდა მხოლოდ ხელისუფლებას, რომელიც ამაყად აცხადებდა, რომ ქვეყანაში არსებობს სიტყვის თავისუფლება.

ლიბერალი დასავლეთელები თავისუფლებას ეძახიან იმასაც, რომ ქვეყანაში შემოიტანოს დასავლური საქონელი, ჩვენ გავხდით მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის წევრი და დღეს ყველა ადამიანს თითქმის შეუძლია შეიძინოს მისთვის საჭირო ნივთი. მთელი პროპაგანდა, სატელევიზიო რეკლამა, მთელი თავის მონეველი ცხოვრების წესი უბიძგებს ადამიანს სულ ახალა და ახალი საქონლის მოხმარებისა და შეძენისკენ. და ეს ხდება გაბარცვულ ქვეყანაში, რომელსაც ღარიბი მოსახლეობა ჰყავს! და ეს, მათი აზრით, არის თავისუფლება! ჯერ ერთი, მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციაში

შესვლა იმ დროს, როდესაც ქვეყანას არ გააჩნია ეროვნული ეკონომიკა და კონკურენტუნარიანი პროდუქცია, ნიშნავს გაანადგურო საკუთარი მეწარმე და გახდეს სხვისი საქონლის მომხმარებელი. მეორე, საკუთარი მოქალაქეების ორიენტირება მოხმარებაზე, მიუხედავად სხვისი საქონლის, ნიშნავს, პიტლერის რეცეპტით გადააქციოს ისინი პირუტყვებად, რომელთაც ცხოვრების მთელი სიხარული და აზრი დევს ახალი ნივთის შექმნაში. შეხედეთ ჩვენი ახალგაზრდობის უდიდეს ნაწილს, რომელიც სამომხმარებლო პროპაგანდის ქვეშ ჩამოყალიბდა. როგორი ცხოვრებისეული მიზნები აქვთ მათ? იყიდონ მობილური ტელეფონის ახალი მოდელი, შეიძინონ ახალი მოდელის კომპიუტერი, ვინც უფრო მდიდარია – ავტომობილის ახალი მოდელი და ა. შ. ხოლო ტელეერეკლამა ყოველდღე ევირის: „გამოვიდა ახალი მოდელი!“ „შეიძინეთ ახალი მოდელი!“ „იყიდეთ, არ ჩამორჩეთ მოდას!“. ხალხს მაიმუნებად, იდიოტებად აქცევენ, რომელთათვისაც ბედნიერება ახალი ნივთის, ახალი საქონლის შექმნაშია. მთელ მსოფლიოში ადამიანების იდიოტებად გადაქცევით საერთაშორისო კაპიტალი ისეთ ფულს შოულობს, რომელთან შედარებითაც სახსრები, რაც იდება ადგილობრივი ლიბერალების მხარდასაჭერად, რომლებიც დასავლურ ღირებულებებს უწევენ პროპაგანდას, – უმნიშვნელოა.

სამომხმარებლო საზოგადოების შექმნით ვერაპა ჩიხში შევიდა. იმავე ჩიხშია ახლა აშშ, რომელიც ჯერჯერობით ახერხებს არაფრით უზრუნველყოფილი დოლარით, 136 სამხედრო ბაზის შექართობა და კოლოსალური საგარეო ვაღით მიღებული მსოფლიოს ექსპლუატაციას და საკუთარ ქვეყანაში მოხმარების დონის შენარჩუნებას. მაგრამ ვერაპაშიც და აშშ-შიც, როდესაც ისინი აყალიბებდნენ ამ მოხმარების საზოგადოებას, გააჩნდათ შესაბამისი რესურსები. და როგორი რესურსები აქვს საქართველოს? რით შეუძლია საქართველოს დააკმაყოფილოს პროპაგანდის მიერ კულტივირებული მოთხოვნები? როგორი გაიზრდება თაობა, რომელსაც მოუწოდებენ, იცხოვრონ „როგორც ისინი“, მაგრამ რომელსაც ამისთვის არავითარი რესურსი არ გააჩნია?

– შეუძლია თუ არა პატარა, სუსტ საქართველოს წინააღმდეგობა გაუწიოს ამ დასავლური „ღირებულებების“ აგრესიულ თავსომხებას? პატარა წინააღმდეგობაც კი ევროპული სტრუქტურების, ამერიკის ხელისუფლების მხრიდან აღწოთების ტალღას იწვევს. ამიტომ საზოგადოებაში ხშირად გაისმის ხოლმე ასეთი მოსაზრება: შეიკრიბონ ეს ჰომოსექსუალები ერთად და იარონ თავიანთი პლაკატებით, ჩვენ რა?

– საქმე ისაა, რომ ქუჩებში სიარულით ეს არ დამთავრდება. როგორც კი საზოგადოება სისუსტეს გამოიჩენს, გემომარაობის მხარდასაჭერად გამოიყოფა უზარმაზარი თანხები და გეიპატივისტები მოვლენ სკოლაში, უმაღლეს სასწავლებლებში, მოედებიან ტელევიზიებს, რადიოს, მასობრივი ტირაჟით გამოუშვებენ გაზეთებსა და ჟურნალებს. შემდეგ თავს მოგვახვევენ იუვენალურ იუსტიციას, რათა საბოლოოდ ჩამოაშორონ შეილები მშობლებს. 5-10 წლის შემდეგ ვეღარ ვიცნობთ ჩვენს საზოგადოებას, იგი სხვანაირი გახდება. მაგრამ ამითაც არ დასრულდება საქმე. უხეობას, როგორც ცნობილია, საზღვარი არ აქვს. პოლანდიაში, მაგალითად, უკვე

შეიქმნა პედოფილთა პარტია, რომელიც ითხოვს მათი უფლებების დაკანონებას. შვეიცარიაში ინცესტი, ანუ მშობლებსა და შვილებს, ძმებსა და დებს შორის სექსუალური ურთიერთობები ოფიციალურად ნებადართულია. ასეთივე კანონები მზადდება სკანდინავიის ქვეყნებში. აშშ-ში გახსნილია სკოლები არატრადიციული სექსუალური ორიენტაციის მქონე ბავშვებისთვის. იურიდიული სფეროდან ქრება ისეთი ცნებები, როგორიც არის „მამა“, „დედა“, „ქმარი“, „ცოლი“. საფრანგეთში, მაგალითად, ამის ნაცვლად მიღებულია „მშობელი 1“, „მშობელი 2“, „პარტნიორები“. ეს ყველაფერი ჩვენამდეც მოვა.

ერები, რომლებიც ამ „დასავლური ღირებულებების“ კულტივირებას მიჰყოფენ ხელს, დეგრადირდებიან და დაიღუპებიან. ამერიკასა და ევროპაში უკვე აღარ არის საყოველთაოდ აღიარებული ინსტიტუტები, რომელთაც ძალუთ, წინააღმდეგობა გაუწიონ ამ დეგრადაციას. პროტესტანტიზმის თითქმის ყველა შტო მხარს უჭერს ამ „თავისუფლებებს“ და ისინი სინამდვილეში გადაიქცნენ ფსევდორელიგიურ სექტებად. ისინი ჯვარს სწვენ ჰომოსექსუალებს, ანუ მათ ქორწინებას ღვთის სახელით აკურთხებენ! მათვე დაიწყეს ბიბლიის რედაქტირება – იმ ადგილების ამოღება, რომლებიც ჰომოსექსუალების იდეოლოგიისთვის მიუღებელია. აშშ-ში უკვე შეიქმნა ასეთი ბიბლია. კათოლიკურმა ეკლესიამაც ვერ შეძლო ჰომოსექსუალ პროპაგანდისა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების აქტიურობისთვის წინააღმდეგობა გაეწია და იმის შიშით, რომ არ დაეკარგა მრევლი, ასევე მიდის გარკვეულ დამობეზზე. ევროპული ერები, ფაქტობრივად, მთავარი ზნეობრივი ორიენტრის – ქრისტიანული მორალის გარეშე დარჩნენ. სურთ რა, არ დაეკარგონ ადამიანური სახე, არ გადაიქცნენ პირუტყვებად, ბევრი იღებს დღეს ისლამს. მასობრივად გადადიან ისლამზე ეთნიკური ინგლისელები, ფრანგები, პოლანდიელები, გერმანელები. მათ ამ რელიგიაში იზიდავს სექსუალური გარეგნობების კატეგორიული უარყოფა, ოჯახის კულტი, ტრადიციების პატივისცემა, ბავშვების მაღალზნეობრივი აღზრდა. ნორმალური ხალხი ხვდება, რომ მხოლოდ ასეთ ღირებულებებზე დაყრდნობითაა შესაძლებელი ადამიანის, ოჯახის, ერის შენარჩუნება.

ბევრი თანამედროვე ფილოსოფოსი, პოლიტოლოგი გვარწმუნებს, რომ მსოფლიოს მომავალი ჩინეთსა და ისლამს ეკუთვნის. ჩინეთი დასავლეთისგან ალტერნატიული ეკონომიკური განვითარების გეზია სახელმწიფო რეგულირებით და განსაკუთრებული მსოფლმხედველობაა, რომელიც ადამიანის სუფლასა და ასკეტიზმის ფილოსოფიაზეა აგებული. ისლამი რელიგიური ზნეობრივი ნორმებისა და ტრადიციული ცხოვრების წესის მკაცრი დაცვაა. ორივე შემთხვევაში საფუძვლის საფუძველი ტრადიციაა. მაღლობა დემოტოს, რომ მართლმადიდებლობა, მიუხედავად ძლიერი წნებისა, ჯერჯერობით მყარად დგას ადამიანის, როგორც ღვთის ქმნილების, დასაცავად. არის მონაცემები, რომ ბოლო წლებში ევროპაში რუსული მართლმადიდებლური ეკლესიის სამწესობოში მრევლის რაოდენობა კათოლიკეებიდან და პროტესტანტებიდან მართლმადიდებლობაში გადმოსულების ხარჯზე იზრდება. ეს გასასხარი ტენდენციაა.

(გაგრძელება მე-3 გვერდზე)

აფხაზი კვლავობი-განმანათლებელი ნინო თომას ასული დიდია-შერვაშიძე

ქალბატონი ნინო დიდია-შერვაშიძე გახლდათ გამოჩენილი აფხაზი პედაგოგი და განმანათლებელი, საქართველოს სსრ დამსახურებული პედაგოგი, მრავალი ღირსეული მოქალაქის აღმზრდელი და დამკვიდრებული. მთელი მისი შეგნებული სიცოცხლე და მოღვაწეობა დაკავშირებული აფხაზეთთან, სადაც იგი დიდი ავტორიტეტით სარგებლობდა. მის სახელსა და ხსოვნას დღესაც მოწიწებით ეპყრობა მთელი აფხაზი ერი.

ნინო დიდია-შერვაშიძე დაიბადა 1881 წლის 14 ოქტომბერს, აბაშის რაიონის სოფელ კეთილარში. ბავშვს თითქოს დაბადებიდან დაჰყვა სწავლის ნიჭი – 17 წლის ასაკში წარმატებით დაამთავრა თბილისის მე-3 ქალთა გიმნაზია, რომლის შემდეგ განათლებას ეუფლებოდა ქალაქ ქუთაისში, სადაც ეზიარა პედაგოგის სპეციალობას. ამის შემდეგ, ჯერ ქუთაისის სკოლებში მასწავლებლობდა, მერე კი თბილისში გადავიდა საცხოვრებლად და იქ ასწავლიდა.

1913 წლის მიწურულს ნინო დიდია ცოლად გაჰყვა მიხეილ ლევანის ძე შერვაშიძეს (ჩანბას) – მეფის არმიის პოლკოვნიკს, კულტურის გამორჩეულ მოღვაწეს, სწავლულს, ადამიანს, რომელმაც პირველმა შეადგინა აფხაზეთის გეოგრაფიული რუკა „აფხანი ახსააჲ“. მათი ქორწინებიდან რამდენიმე თვის შემდეგ დაიწყო პირველი მსოფლიო ომი და მიხეილ ლევანის ძე შერვაშიძე ფრონტზე გაემგზავრა. მიხეილ შერვაშიძე დაინიშნა მოსკოვის მე-4 გრენადერთა პოლკის მეთაურად, რომელიც იბრძოდა დასავლეთის ფრონტზე. 1916 წელს ნინომ ქალაქ პეტროპოლში დაამთავრა მოწივლების დის კურსები და მოქმედ არმიაში წავიდა, რათა მისთვის ძვირფასი ადამიანის გვერდით ყოფილიყო. სწორედ მეუღლისადმი დიდმა სიყვარულმა დაადგინა შიშის განცდა და დაჭრილი მემორებისათვის პირველადი სამედიცინო დახმარების აღმოჩენისას ყურადღებას არ აქცევდა მიძიმე ბომბების გამაყრუებელ აფეთქებას და ტყვიების განუწყვეტელ ზუზუნს, რომლებიც ომისა და სიკვდილის განუყრელი მუსიკალური ფონი გახლავთ.

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის შემდეგ ნინო დიდია-შერვაშიძემ და მისმა მეუღლემ აფხაზეთში დაიდეს ბინა. სამწუხაროდ, ხანმოკლე გამოდგა მათი ერთად ყოფნა – მიხეილ შერვაშიძეს ტიფი შეეყარა და იგი 1919 წელს თბილისის მიხეილის საავადმყოფოში გარდაიცვალა.

ნინოს მთელი სიცოცხლე ახსოვდა მომაკვდავი მეუღლის დანაბრებები: **“ჩემო ძვირფასო, მხოლოდ ერთ რამეს ვთხოვ. აფხაზი ხალხი, რომელიც მე ყოველთვის საკუთარ თავზე მეტად მიყვარდა, ამჟამად განათლებას ძლიერ მოკლებულია. ნუ დაზოგავ ნურც ძალისხმევას, ნურც სახსრებს, მოუყარე თავი აფხაზ ბავშვებს და ასწავლე მათ წერა-კითხვა...”**

ნინო სიცოცხლის ბოლოდღე ერთგული დარჩა მეუღლის ამ ანდერძისა.

დაქორციელებულმა ქალმა მეუღლის ცხედარი, ყველა ქრისტიანული წესის დაცვით, სოფელ კეთილარში გადასაფლავდა და საგვარეულო სასაფლაო **“აშტა ღუ”**-ზე მიუჩინა სამარადქამო სამყოფელი, თავადაც ამ აფხაზურ სოფელში დაიდო ბინა და აქტიურად შეუდგა პედაგოგიურ-აღმზრდელობით საქმიანობას. მძიმე ჯამი უდგა მაშინ ქვეყანას, შიმშილისაგან დასუსტებული და სათანადო სანიტარულ-ჰიგიენურ პირობებს მოკლებული ხალხი უბრუნდოდა დაავადებებსაც კი ვერ უშკლავდებოდა. ქვეყანაში ძალიან დიდი იყო ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი. ე.წ. **“ისპანკის”** (გრიპოზული ეპიდემიური დაავადების უმძიმესი ფორმა, რომელიც ამჟამად ლიკვიდირებულია – **“ილარი”**) ეპიდემიის დროს ქალბატონმა ნინომ შექმნა **“ავადმყოფთა კომიტეტი”** და სამედიცინო დახმარებას უწყვეტად აფხაზეთის დაავადებულ მოსახლეობას. სწორედ ნინო შერვაშიძის ძალისხმევითა და ინიციატივით აშენდა სოფელ კეთილარში საავადმყოფო და აფთიაქი.

1919 წელს ნინო დიდია-შერვაშიძემ ღარბი გლეხთა ოჯახებიდან შეაგროვა ბავშვთა ჯგუფი, რომლებსაც სოფელ კეთილარის დაწესებით სკოლა დაქირავდა და მათავერებული და მოამზადა ისინი სოხუმის პედაგოგიურ სემინარიაში მისაღები გამოცდების ჩასაბარებლად. 1920 წელს, გახეთ **“აფხანიში”**, მომავალი დიდი პოეტი იუა კოლონია წერდა: **“...დიდი მადლობა მინდა ვუძღვნა ქალბატონ ნინო თომას ასულ შერვაშიძეს, რომელმაც მე სასწავლებლად გამაგზავნა...”** ამავე გახეთში დიმიტრი გულია წერდა: **“ყველას, ვისაც სურს, რომ აფხაზეთში განათლებადი დაინსტრუირდეს, დიდი მადლობა უნდა უძღვნას ნინო შერვაშიძეს, რომელიც ყველაფერს აკეთებს აფხაზი ბავშვებისათვის შესაბამისი განათლების მისაცემად”**.

1924 წელს ნინო თომას ასული დიდია-შერვაშიძე აირჩიეს აფხაზეთის კულტურ-

ულ-საგანმანათლებლო საზოგადოების კოლორის მხარის განყოფილების უფროსად და მისი ინიციატივით ორამხირეში გაიხსნა ინტერნატი ღარბი ოჯახის შეიღებისათვის. ინტერნატში სისტემატურად ეწყობოდა შეხვედრები აფხაზეთის ეროვნულ-განმანათლებლებელი მოძრაობის მონაწილეებთან რაჟდენ ეშბასთან, პლატონ კვეკვესქირთან, პავლე ბიგვაგასთან, ვევენია ურიდიასთან და სხვებთან. **“თავისი ავტორიტეტით ნინო შერვაშიძემ მიაღწია იმას, რომ ამ დაწესებულებისაგან აერიდებინა მენშევიკური მთავრობის რისხვა”** – იხსენებდა ლეონტი გოლანდია.

1921 წელს აფხაზეთის განათლების საქმეთა სახალხო კომისარიატი ნინო შერვაშიძეს აგზავნის თბილისში, ინსტრუქტორ-პედაგოგთა კურსებზე. 1922 წელს მისი ინიციატივით გაიხსნა აფხაზეთის ბავშვთა სახლი, რომლის დირექტორადაც თავად ნინო დაინიშნა. მუხლმოუღლეული ქალი ფეხით დადიოდა აფხაზეთის სოფლებში, არჩევდა ბავშვებს. **“ეს იყო ჩემთვის უადრესად საპასუხისმგებლო სამუშაო, – წერდა ქალბატონი ნინო საკუთარ ავტობიოგრაფიაში, – დიდი შრომის ფასად ხდებოდა ყოველივე, რათა ეს ბავშვთა სახლი სანიმუშო გამხდარიყო მთელ საქართველოში”**.

ბავშვთა სახლის აღზრდილთა ერთ-ერთი პირველი თაობის წარმომადგენელი, შემდეგში საქართველოს მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე არქივოლაბახუა წერდა: **“მთელი თავისი ცოდნა და გამოცდილება მოახმარა ქალბატონმა ნინომ ბავშვთა აღზრდას, დედობრივ მზრუნველობას იწინადა თითოეულის მიმართ, მათი რიცხვი კი 50-ს აღემატებოდა. ეს ქალი მართლაც სასწავლებლს ახდენდა თავისი მცირერიცხოვანი კოლექტივით”**. შემდეგ იგი ახასიათებს ნინო შერვაშიძის პიროვნულ თვისებებს: **“იცვამდა სადად, მაგრამ დიდი გემოვნებით, მხრებს ყოველთვის უფარავდა ნაქსოვი შავი ფერის მანდილი (რაც დაღუპული მეუღლის გლოვის სიმბოლო გახლდათ და სიცოცხლის ბოლომდე ატარა ოჯახის ერთგულმა ადამიანმა), გამორჩეულად ადამიანებისადმი უსაზღვრო სიყვარულით, იყო მკაცრი და მომთხონი, უპირველესად კი საკუთარი თავის მიმართ, სამსახურში ყველასადმი ერთნაირად თბილი დამოკიდებულება ჰქონდა”**.

1924 წლის მიწურულს ნინო შერვაშიძე გადაჰყავთ გარის საბავშვო სახლის დი-

რექტორად, რომლის აღზრდილები შემდეგ თვალსაჩინო სპეციალისტები გახდნენ. სამთო ინჟინერმა არქივოლაბახუამ, ინჟინერ-მშენებლებმა იპოლიტე ფალავამ, ვევენი ამირბამ, შამილ აგუმაგა, სახალხო არტისტმა მინდორა ზუზუბაიამ, დამსახურებულმა პედაგოგებმა ილარიონ ლაბახუამ და ლეონტი ანბამ, გამორჩეულმა ქორეგმა გიორგი ეშვარმა, ინჟინერმა ვალერიან მარღანიამ, ნიკოლოზ კეჟულაიამ და სხვებმა მოიპოვეს ფართო აღიარება და მასების პატივისცემა. ისინი მუდამ მოწიწებით მოიხსენიებდნენ თავიანთი პედაგოგის სახელს.

შრომასა და სხვებზე ზრუნვაში ჩაიფერვლა ეს ღვთისწიერი ადამიანი – ქალბატონი ნინო დიდია-შერვაშიძე ხანგრძლივი და მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა 1966 წელს. დაკრძალულია ოჯახის საგვარეულო სასაფლაოზე, მეუღლის გვერდით.

ნინო დიდია-შერვაშიძისთანა ადამიანები უდავოდ ამშვენებენ ქართულ-აფხაზურ ისტორიას. სწორედ ასეთი ადამიანები აღუდარებენ სიყვარულითა და ურთიერთნდობით მოძმე და მონათესავე ერებს, ქმნიან საერთო ისტორიას, რომელსაც ერთნაირი მოწიწებით უფრთხილდებიან ქართველებიცა და აფხაზებიც. ნინო დიდია-შერვაშიძე ორივე ხალხის შეხსიერებას შემორჩა როგორც ქველმოქმედი, ამავდარი, უკეთილშობილესი პიროვნება. მან მთელი სიცოცხლე უერთგულად დაღუპულ მეუღლეს და მისადმი სიყვარული მთელ აფხაზ ხალხს თანაბრად გადაუწავილა. დედის სიყვარულით ევლებოდა თითოეულ აფხაზრდელს, აფხაზ ბავშვებს და ძალას არ იშურებდა მათ მამულიშვილებად აღსაზრდელად! სასიხარულოა, რომ აფხაზი ხალხი დღესაც იმის ამ დიდებული ბანოვანის შრომით მოყვანილ მოსავალს.

“ხალხისათვის გაღებული სიცოცხლე” – ასე ეწოდებოდა ქალბატონ ნინო დიდია-შერვაშიძისადმი მიძღვნილ, აფხაზი ჟურნალისტის ზაურ ბუტბას ვრცელ სტატიას, რომელიც გახეთმა **“სოვეტსკაია აფხაზიამ”** გამოაქვეყნა 1975 წლის 3 სექტემბერს.

თუნდაც ამ სამ სიტყვაში სრულადაა გადმოცემული ქართველი და აფხაზი ხალხების საამაყო შეიღის, შესანიშნავი მოღვაწისა და პიროვნების სიცოცხლის არსი.

რ. შალამბერიძე

აფხაზმა სტუდენტებმა მონაწილეობა მიიღეს საერთაშორისო ბანაკ “სლავიანური თანადგომის” ღონისძიებაში

აფხაზი სტუდენტები აღნიშნული ღონისძიებიდან უკვე დაბრუნდნენ.

ყოველი წლის ივნისში კრასნოდარის მხარის ტუაფსეს რაიონში იმართება სტუდენტური საერთაშორისო ბანაკ **“სლავიანური თანადგომის”** შეკრებები. მიმდინარე ღონისძიება რიგით მეთორმეტე გახლდათ, რომლის ორგანიზება კურსკის ოლქის ადმინისტრაციამ ითავა.

წელს ბანაკში ოთხასმა მონაწილემ მონაწილეობა მიიღო რუსეთიდან, აფხაზეთიდან, უკრაინიდან, ბელორუსიდან, მოლდავეთიდან და ისრაელიდან. ღონისძიების ერთ-ერთმა ორგანიზატორმა ალა ჩერტოვამ განმარტა, რომ მათი მიზანია ბანაკის მონაწილე ახალგაზრდობისათვის საქმიანი თანამშრომლობის პრინციპების შესწავლა და იმის შთაგონება, რომ პირადი წარმატებების მიღწევაში მათი მთავარი მეკავშირე სახელმწიფოა.

– **“სლავიანური თანადგომა”** ის ღონისძიებაა, რომელიც ახალგაზრდა ადამიანს პირადი ინიციატივის გამოვლენისა და ხელშეწყობის პარტნიორის მონახვის საშუალებას აძლევს, რაც ხელს შეუწყობს მას განაზრახვის აღსრულებაში, – განაცხადა ქალბატონმა ალა ჩერტოვამ, – ჩვენი დევიზია: **“სტუდენტური ურთიერთანამშრომლობიდან სოციალურ პარტნიორობამდე”**.

ღონისძიების მონაწილეები დაუკავშირდნენ საერთაშორისო კოსმოსურ სადგურს, რთაც ხაზი გაუსვეს იმას, რომ მათი პროექტი ბევრად სცილდება ერთ-ერთ რომელიმე სახელმწიფოს საზღვრებს. აფხაზეთის სპორტისა და ახალგაზრდობის სახელმწიფო კომიტეტის

სპეციალისტის ელენე ღვინჯიას შეკითხვაზე, თუ როგორ გამოიყურება აფხაზეთი კოსმოსიდან, კოსმონავტებმა უპასუხეს: **“იგი ყველაზე ლამაზია, ჩვენ მას ყოველთვის ვაკვირდებით კოსმოსიდან!”**

მიმდინარე წელს **“სლავიანური თანადგომის”** ფორუმს აფხაზეთიდან წარმოადგენდნენ საოპერო შემსრულებელთა იტალიის აკადემიის სტუდენტი ბატალ საკანია, სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტები ინალ ხამიოგოვი, ასლან არშა და ასტანდა ლომია.

ღონისძიების მონაწილეები ერთმანეთს ეპაექრებოდნენ სხვადასხვა სადისკუსიო მოუძენებზე. ბატალ საკანია გახდა საერთაშორისო ფესტივალ **“სლავიანური თანადგომის”** პრემიის ლაურეატი.

ღონისძიების ორგანიზატორებმა განმარტეს, რომ მონაწილეები ფრიად საინტერესო და საჭირობოტო საქითებებს მიმოიხილავდნენ. ბატალ საკანია გახდა საერთაშორისო ფესტივალ **“სლავიანური თანადგომის”** ლაურეატი, რომლის მიზანია ნიჭიერი ახალგაზრდების გამოვლენა, მათ შორის კულტურული კავშირების განმტკიცება, დაინტერესებულ ორგანიზაციათა ძალისხმევით გაერთიანება და ახალგაზრდული შემოქმედებისათვის სათანადო მხარდაჭერა.

მკითხველი დამეთანხმება, რომ ეს ღონისძიება აშკარად განსხვავდება მიხეილ სააკაშვილის მიერ ორგანიზებულ ქართველ ახალგაზრდათა ანაკლიის თავრეილობისაგან, სადაც მიშამ ქორაფ-შუტულად მიუთითა გოგო-ბიჭებს ბუნქებისაკენ.

170 ჰექტარზე ბალი გაშენდება

წინა წლები შეიძლება ჩათვალოს აფხაზეთის სოფლის მეურნეობის აღორძინების წლებად, რადგან ომისშემდგომ წლების პერიოდი დიდად არ გამოირჩეოდა ამ დარგის წინსვლით. რუსეთის მიერ დაფინანსებული **“აფხაზეთის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების გეგმის”** თანახმად აფხაზეთის აგროსამრეწველო კომპლექსს გამოეყო 721 მილიონი რუბლი. შესაბამისად, 2010 წელს ათვისებულ იქნა 250 მილიონი რუბლი, 2011 წელს – 140 მილიონი რუბლი, 2012 წელს კი 330 მილიონი რუბლი. ჩატარებული სამუშაოების შესახებ გვესაუბრება აფხაზეთის სოფლის მეურნეობის მინისტრი ბესლან ჯოაჟუ:

“წინა წლები იმით იყო გამოირჩეული, რომ ძირითადად დაკავებული ვიყავით სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის შექმნით და აფხაზეთში შემოყვანით. საერთო ჯამში ქვეყნის სასოფლო-სამეურნეო მექანიზაციის ბაზა შეივსო 121 ერთეულით, რამაც განაპირობა საბოლოო წარმატება. ყველა რაიონში შეიქმნა შესაბამისი სარემონტო ბაზით აღჭურვილი მანქანა-ტრაქტორთა რის შემდეგაც სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა გადაუნაწილდათ რაიონებს შემდეგი თანმიმდევრობით:

გალის რაიონს – 16 ერთეული; ტყვარჩელს – 10 ერთეული; ოჩამჩირეს – 20 ერთეული; გულრიფშს – 18 ერთეული, სოხუმს – 10 ერთეული; გუდაუთას – 20 ერთეული; გაგრას – 9 ერთეული. გარდა ამისა, 6 ერთეული ტექნიკა გადაეცა აფხაზეთის მეცნიერებათა აკადემიის სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტს და 5 ერთეული – გაერთიანება “აფხაზიას”.

ჯერ კიდევ 2011 წელს დაიწყო ხეხილის დარგის სამუშაოები, რისი მომზადებისთვისაც სოფლის მეურნეობის ინსტიტუტს ჩაერიცხა 30 მილიონი რუბლი. სულ აფხაზეთის მასშტაბით, სხვადასხვა რაიონებში, ხეხილისათვის, გაიწმინდა და მომზადდა 170 ჰექტარი ფართობი და კონკრეტული სამუშაოები გაიშალა 2012 წელს.

წელს უკვე მზადაა ხეხილის ბაღები მთელ აფხაზეთში. გაშლის ნერგები იტალიიდან ჩამოიტანეს. ესაა ტანმოკრძლი ხეები, რომელიც მსხმოიარობით გამოირჩევა და ერთ ჰექტარზე 30 ტონა ვაშლს იძლევიან. ჰექტარზე 2100 ხე ირგებება. კაკლის, ფეიხოსას, ლევისა და ხურმის ნერგები გამოიყვანეს სპეციალურ სანერგეში, რომელიც სოფლის მეურნეობის ინსტიტუტმა ააშენა. შემოდგომაზე ხეხილით კიდევ 80 ჰექტარი ფართობი დაიტვირთა. მალე დაიწყებთ მოსავლის აღებას...

კომპარტუზად კი, ახალგაშენებული ბაღები უკვე გაისად მოგვეყმენ პირველ მოსავალს, რაც კიდევ ერთი წინადადგმული დიდი ნაბიჯი იქნება სოფლის მეურნეობაში.

ამავე დროს, მიღწეულია შეთანხმება რუსეთის კომპანის **“ოუპოლივთან”**, რომელიც აფხაზეთში აშენებს წვეთოვან სარწყავ სისტემას. კომპლექსური გეგმის ფარგლებში მოხდება სხვა პროექტების რეალიზაციაც. კერძოდ, ქვეყნის პრეზიდენტის ალექსანდრე ანკეაბის დაგეგმვით მოხდება ჩერნოზემის თევზსაშენის ადგილზე, რისთვისაც უკვე მზადდება კონკრეტული ხარჯთაღრიცხვა. ამ პროექტის ღირებულებაა 57 მილიონი რუბლი.

ასევე მიდევ მუშაობა მეზოსტენობის დარგის განვითარებისთვის”.

ალექსანდრე ჰაჭია: ვფიქრობ, რომ ჯერ კიდევ გვაქვს შანსი, ავაშენოთ ისეთი საქართველო, რომლისთვისაც ვიცნობთ

(გაგრძელება 1 გვერდიდან)
 რაც შეეხება ევროპული სტრუქტურების ზეწოლას, ჩვენი საზოგადოება უნდა გათავისუფლდეს მათ წინაშე მონური თავიანთი ცემისგან. სასაცილო და ამაზრზენი სანახავია, როგორ ჩამოდის თბილისში თაღლითების ჯგუფი ევროპარლამენტიდან და გვასწავლის მათი კანონებით ცხოვრებას. მცოდნე ხალხმა იცის, რომ ევროპარლამენტის მიზნებში ნახევარი მილიონი დაკომპლექტებულია ავანტიურისტებით, მექრთამეებით, კომოსექსუალებით, ღვინოსელებით, რომლებმაც საკუთარ ეროვნულ სახელმწიფოებში ვერანაირი პოზიტიური საქმიანობით თავი ვერ წარმოაჩინეს. ისინი დაკავებული არიან ღობისით – როგორც ოფიციალურით, ისე მექრთამეობაზე აგებულით. თავიანთ სახელმწიფოებში ქრთამის აღების უშინაოთ და იღებენ ისეთ პროვინციულ ქვეყნებში, როგორცაა საქართველო, სადაც ამ პარლამენტარებს, როგორც კერპებს, ისე უყურებენ. სახალხო პარტიის წარმომადგენელთა ჯგუფი, რომელიც აქტიურად აკრიტიკებს საქართველოს დღევანდელ ხელისუფლებას, უბრალოდ ცდილობს ათვისოს ის ფული, რომელიც წინა ხელისუფლებამ გადაუხადა. ივანიშვილმა მათ წერილები კი არ უნდა მისწეროს, არამედ ფული გადაუხადოს და ისინი მასაც ისევე შეაქებენ, როგორც მიშას აქებდნენ.

– გადაწყდა, რომ წლეულს, დამოუკიდებლობის დღეს არ გამართულიყო სამხედრო აღლუმი. ოპოზიციას მიაჩნია, რომ ამით დაირღვა ტრადიცია და საკუთარი არმიისადმი უპატივცემულობა გამოვლავლდა...

– თანამედროვე საქართველოში სამხედრო აღლუმები სასაცილო და სამარცხვინო მოვლენაა. ჩამოყალიბებიდან დღემდე ქართული არმია დამარცხდა ყველა შეიარაღებულ კონფლიქტში, რომელშიც კი მონაწილეობდა, ამასთან, ყოველი დამარცხების შემდეგ იმართებოდა ბრწყინვალე აღლუმები მაღალფარდოვანი ტრაპეზებით. დღემდე პირად შეურაცხყოფად მიმაჩნია აღლუმი, რომელიც შევარდნაძემ აფხაზეთის დაკარგვის შემდეგ გამართა. მისი არმია პანიკურად გამორბოდა იქიდან და უპატრონოდ ტოვებდა მოსახლეობას – ბავშვებს, ქალებს, მოხუცებს. ყველაზე წინ გენერლები გარბოდნენ... და მერე ოგივე გენერლები თავიანთ მთავარსარდალთან ერთად, სადღესასწაულო მუნდირებში გამოწყობილნი, ტრობუნაზე იდგნენ და ამყავდნენ იბარებდნენ გამოქცეული არმიის აღლუმს. ამ დროს კი ჭუბურის უღელტეხილზე ქალები შიმშილისგან გარდაცვლილ შეილებს მარხავდნენ.

სააკაშვილმა ეს პრაქტიკა სრულ მარაზმად მიიყვანა. ომში დამარცხების აღნიშვნა მან არამარტო აღლუმებით გააკრძალა, არამედ გრანდიოზული კონცერტებიც დაუმატა. სხვათა შორის, ქართულ აღლუმებს ყოველთვის აჩვენებდნენ აფხაზური და ოსური ტელევიზიები. ჩვენს არმიასა და სამხედრო აღლუმებზე იქ ათობით ანეკდოტს ყვებიან. ვფიქრობ, დროა, აღარ ვიყოთ ხალხის თვალში სასაცილონი.

ქართულმა საზოგადოებამ უნდა გადახედოს მისთვის თავისმოხვეულ წარმოდგენას ჩვენი არმიის როლსა და მნიშვნელობაზე. სადაც მოაზროვნე ადამიანი ხვდება, რომ მეზობელ ქვეყნებთან, ხალხებთან უთანხმოების მოგვარებას ძალიან მთავარი გზით ვერ შეგძლებთ. ჩვენ არასოდეს გვეყოლება ისეთი არმია, რომელიც შეგძლებს დაუპირისპირდეს რუსეთს, ირანს, თურქეთს. სწორედ ეს გვიანტური სახელმწიფოებია ჩვენი მეზობლები და ჩვენი მეზობელი პატარა ქვეყნების მოკავშირეები. საზოგადოების ორიენტირება „თანამედროვედ შეიარაღებული ძლიერი არმის“ აუცილებლობაზე – ეს არის ხელისუფლებისა და მისი უცხოელი კურატორების ბლევო და გულუბრყვილო ობიექტების მკვეთრი ფანტაზია.

თუ ჩვენს ერსა და სახელმწიფოებრიობას შენარჩუნება უწერია, მას გადაარჩენს არა არმია, არამედ მეზობელი ქვეყნების ინტერესების გათვალისწინება, ამ ინტერესების საფუძველზე ფრთხილი საგარეო-პოლიტიკური თამაში და საქართველოს გადაქცევა რეგიონში ძალთა და ინტერესთა ბალანსის მნიშვნელოვანი ფაქტორად. ამიტომ გამუდმებით ვიმეორებ, რომ ყველაზე მნიშვნელოვანი, მაღალკვალიფიციურ, ფინანსურად უზრუნველყოფილ და აქტიურ უწყებას საქართველოში უნდა წარმოადგენდეს არა თავდაცვის, არამედ საგარეო საქმეთა სამინისტრო. სწორედ დიპლომატია და არა არმია შეიძლება გახდეს რეგიონში ჩვენი მნიშვნელობისა და უსაფრთხოების საფუძველი.

უკვე 20 წელია, ჩვენი ხელისუფლება ცდილობს, დაარწმუნოს ხალხი, რომ კეთილშობილი ამერიკელები ესმარებიან საქართველოს პროფესიონალური არმიის ჩამოყალიბებაში, ჩვენი თავდაცვის უზრუნველსაყოფად. არიან ადამიანები, რომელთაც ეს სჯერათ. მაგრამ საზოგადოების საღად მოაზროვნე ნაწილი ხვდება, რომ ამერიკელები ჩვენს არმიას მხოლოდ იმიტომ აფინანსებენ, რომ თავისივე ინტერესებისთვის გამოიყენონ მსოფლიოს სხვადასხვა ცხელ წერტილში, სადაც მათ ცოცხალი ძალა სჭირდებათ. სამხედრო ეკონომისტი ციფრების ენაზე ავიხსნიან, რამდენად ხელსაყრელია ამერიკისთვის ქართული ბატალიონის შენახვა ამერიკულთან შედარებით, რამდენად ხელსაყრელია მისთვის ქართველი ჯარისკაცის დაღუპვა ამერიკელის დაღუპვასთან შედარებით, რომლის ოჯახს მსგავს შემთხვევაში კოლოსალური სადაზღვევო თანხა უნდა გადაუხადოს. ამიტომ, ჩვენ ჯარისკაცებს კიდევ დიდხანს მოუწევთ „ავღანელი ხალხის თავისუფლებისთვის“ სისხლის დაღვრა. თუ გავითვალისწინებთ, რომ ამერიკა სადაც ვიდაცას გამუდმებით ეომება, ავღანეთით „სხვის ომში“ ჩვენი მონაწილეობა არ ამოიწურება. ხელისუფლება და სულელი ობიექტული კი ხალხს იმას ჩანჩინებენ, რომ ჩვენი ჯარისკაცები იქ საქართველოს დამოუკიდებლობისა და თავისუფლებისთვის იბრძვიან. ჩვენი პოლიტიკოსები იმით ამყობენ, რომ ქართული კონტინგენტი ავღანეთში ყველაზე მრავალრიცხოვანია, ამერიკელის შემდეგ. მაგრამ ასე იმიტომ კი არ არის, რომ სხვა ქვეყნებს უფრო მცირერიცხოვანი ან ნაკლებადმომზადებული არმიები ჰყავთ, უბრალოდ, იმ ქვეყნების ხელისუფლებასა და საზოგადოებას, მათ შორის ნატოს წევრებისაც, არ სურთ ამერიკულ ავანტიურაში ჩათრევა და ისლამური სამყაროს სიძულვილისა და აგრესიის გამოწვევა. ჩვენ კი, მუსლიმანი ხალხების გარეგნულად მყოფნი, ჯიუტად მივდივართ ამ თეოთეკელობაზე.

– მსოფლიო იძირება გლობალურ დაპირისპირებაში. უკვე, ფაქტობრივად, დაწყებულია ცივილიზაციათა ომი, ერთმანეთს ეჯახებიან გლობალური ძალები. ასეთ პირობებში როგორ უნდა გადაირჩინოს თავი პატარა საქართველომ? გასაგებია, რომ არმია ამაში ვერ გეიშველის. თქვენ ახსენეთ დიპლომატია, აწონდა-წონილი ჭკვიანური საგარეო პოლიტიკა, ეს საკმარისია?

– არა, რა თქმა უნდა. ჩვენ უნდა გადავხედოთ ჩვენს შეხედულებებს საქართველოს როლისა და ფუნქციის შესახებ საერთაშორისო კონტექსტში. შევარდნაძემ და სააკაშვილმა გარეშე ძალთა მითითებით საქართველოს თავს მოახვიეს „პრობლემური ქვეყნის“, „მინავლული ცხელი წერტილის“ როლი. რუსეთთან დაპირისპირების სპეკულირებით, რეგიონში საკუთარი რეჟიმის დასაცემი დემოკრატიის ფორპოსტად წარმოჩენის სანაცვლოდ ისინი დასავლეთისგან კრედიტებს, სუბსიდიებს, გრანტებს ღებულობდნენ, პარალელურად კი ეროვნულ სიმდიდრეს ყიდდნენ, მიწის

ნათვლით. მიღებული ფული ჩაიჯიბეს, მხოლოდ ნაწილი მოახმარეს ხალხის ღატაკური ყოფის უზრუნველყოფას. ეს ხარჯები კიდევ უფრო რომ შეემცირებინათ, ყოველნაირად ხდებოდა იმ სოციალური პროცესების წახალისება, რომლებიც ხელს უწყობდა ემიგრაციას, შობადობის შემცირებას, მოსახლეობის სიკვდილიანობას. პოლიტიკური კლიტისა და მასთან დაახლოებული ბიზნესისთვის მზაგერელი „დემოკრატიის კუნძულის“ როლი საკმაოდ მომგებიანი აღმოჩნდა, მაგრამ ქვეყანასა და ხალხს ეს როლი დაღუპვას უქადის.

მიმაჩნია, რომ საქართველო უნდა შეუდგეს რეგიონში იმ როლის შესრულებას, რომელიც მას ისტორიულად ერგო თავისი გეოპოლიტიკური მდგომარეობის, ბუნებრივი პირობების, მოსახლეობის ეროვნული და კონფესიური შემადგენლობის, ქართველი ხალხის, როგორც სახელმწიფოს წარმომქმნელი ერის მენტალობის გამო. საქართველო მდებარეობს დასავლეთისა და აღმოსავლეთის გზაგასაყარზე, ცივილიზაციების გზაჯვარედინზე, ქრისტიანობისა და ისლამის შეხების ადგილას, მეტიც, ქრისტიანობის ძირითადი განშტოებების – მართლმადიდებლობის, კათოლიციზმის, გრიგორიანობისა და ისლამის ძირითადი განშტოებების – სუნიტებისა და შიიტების შეხების ადგილას. აქვე ისტორიულად არსებობს იუდაიზმი, ასევე ქურთების, იეზიდების, ასირიელებისა და მოელი რიგი ხალხების რელიგიები. და მიუხედავად ამისა, ისტორიას არ ახსოვს, რომ საქართველოში რელიგიური უთანხმოების ნიადაგზე მომხდარიყოს სერიოზული შეტაკება, მით უფრო რელიგიური ომები. ამიტომ საქართველო, დეითსა და ისტორიის ნებით, წარმოადგენს ბუნებრივ მოედანს კონფესიათა შორის, ეროვნებათა შორის, ცივილიზაციათა შორის ურთიერთობების შესწავლისთვის, ანუ თანამედროვე მსოფლიოში ადამიანური არსებობის ამ ყველაზე მნიშვნელოვანი ასპექტების შემეცნებისთვის. მართლაც, შევარდნაძემ და სააკაშვილმა საკუთარ მოსახლეობასთან ომის განადგობით, რამაც ეთნოკონფლიქტების სახე მიიღო, უდავოდ სერიოზულად შელახეს საქართველოსა და ქართველების რეპუტაცია, მაგრამ, ვფიქრობ, საკითხის ჭკვიანურად დასმით ეს გამოცდილება შეიძლება ვაქციოთ კვლევის საგნად, როგორც, მაგალითად, ავანტიურისტული ხელისუფლების პოლუნტარისტული ჩარევა ხალხების ბუნებრივად მიმდინარე თანაცხოვრებაში.

იდეაში საქართველო შეიძლება იქცეს დემილიტარიზირებულ ქვეყნად, თანამედროვე მსოფლიოს უმნიშვნელოვანესი პრობლემების შემსწავლელ ლაბორატორიად, რეგიონში წამოჭრილი სერიოზული საკითხების დასარეგულირებლად საერთაშორისო შეხვედრების ადგილად, სადაც მთელი რიგი მსხვილი საერთაშორისო ინსტიტუტები განთავსდებიან. სწორედ სხვადასხვა ხალხებთან და რელიგიებთან მრავალსაუკუნოვანი თანაცხოვრების გამოცდილების გამო საქართველოს შეუძლია დიალოგების არენად იქცეს ისეთი საკითხების გადასაწყვეტაში, როგორცაა თურქულ-ქართული, სომხურ-აზერბაიჯანული, ირანულ-თურქული, ირანულ-აზერბაიჯანული, თურქულ-სომხური პრობლემები, რამეთუ საქართველოში თითოეული მხარე დაინახავს მონათესავე გარემოს უკონფლიქტო თანაცხოვრების ჩვენეული გამოცდილებით. მსგავსი საქმიანობისთვის უზარმაზარი პერსპექტივები არის ჩრდილოეთ კავკასიაშიც. რუსეთთან ურთიერთობის ნორმალიზებით ჩვენ შეგძლებით მათ არსებით დახმარებას პრობლემების დადარეგულირებაში, რომელიც მუდმივად წარმოიშობა ხოლმე საქართველოსთან ისტორიულად მრავალი ძაფით დაკავშირებულ ჩრდილოეთ კავკასიის ხალხებს შორის.

საქართველოს აქვს ასევე ყველა წინაპირობა, რომ მსოფლიო რელიგიურ

კონფესიათა შორის დიალოგის ადგილი გახდეს. ასეთი როლი – ვენეციის როლი ჩვენს რეგიონში – უზრუნველყოფდა საქართველოს საჭიროებას ყველა მეზობელი სახელმწიფოსთვის, შესძენდა მას პატივისცემას და შეუქმნიდა ავტორიტეტს რეგიონის ხალხებში, რაც თავისთავად უზრუნველყოფდა ჩვენ უსაფრთხოებას. გარდა ამისა, ასეთი მნიშვნელოვანი ფუნქციის შექმნა გამოიწვევდა ქვეყანაში ძალიან სოლიდური ფინანსური სახსრების მოზიდვას, მოახდენდა განათლებისა და მეცნიერების განვითარებას, კვლევითი მუშაობის სტიმულირებას ისტორიის, რელიგიის, ეკონომიკის, სოციოლოგიის, პოლიტოლოგიის, ფილოსოფიის, ხელოვნებათმცოდნეობისა და სხვა დარგებში. ჩვენ უკვე დაგვაიწყვდა, რომ თბილისი, რუსეთის იმპერიის დროიდან მოყოლებული, კავკასიის შესწავლის ცენტრი იყო, ხოლო გასული საუკუნის 30-70-იან წლებში აღმოსავლეთმცოდნეობის ქართული სკოლა პირველი იყო საბჭოთა კავშირში.

საერთოდ, მიმაჩნია, რომ საქართველოს მომავალი ეკონომიკური განვითარება უნდა ემყარებოდეს ინტელექტუალურ, მეცნიერებატყვედ დარგებს. მაგალითად, ჩვენ ჯერჯერობით მთლიანად არ დაგვიკარგავს საბაზო პოტენციალი ბიოტექნოლოგიის, მიკროელექტრონიკის, ფარმაცევტიკის განსავითარებლად. ამასთან, საქართველოს თავისუფლად შეუძლია იქცეს საერთაშორისო მნიშვნელობის სამედიცინო-სარეაბილიტაციო ცენტრად მაღალი კლასის კლინიკებითა და სანატორიული ბაზით. დღესაც კი საქართველოში მეკრანალობაზე მოთხოვნა კავკასიაში საკმაოდ მაღალია; ამ დარგში ფულის ჩადება მნიშვნელოვან მოგებას მოიტანს. გარდა ამისა, საქართველოს შეუძლია გახდეს მეზობელი ხალხებისთვის მათი კულტურული მიღწევების დემონსტრირების ადგილი: აქ შესაძლებელია საერთაშორისო თეატრალური და კინოფესტივალების, სამხატვრო გამოფენების, მუსიკალურ ღონისძიებათა ჩატარება; ჩვენ ხომ გვქონდა ამის გამოცდილება, უბრალოდ საჭიროა ადვანდინოთ და გავადრმაოთ იგი.

არც ის უნდა დაგვიწყოთ, რომ საბჭოთა პერიოდში არსებობდა ქართული მათემატიკური სკოლა, ქართული ფსიქოლოგიური სკოლა. ბევრ ერს არ შეუძლია მოიწონოს თავი ეროვნული სამეცნიერო სკოლებით. ჭკვიანური მიდგომით ყველაფერი ამის აღორძინება შეიძლება, ყველაფერი ეს მოთხოვნადია თანამედროვე მსოფლიოში, ყოველივე ეს საქართველოს მოუტანს პოზიტიური, ეფექტურად განვითარებადი ქვეყნის სახელს, ხოლო ქართველებს – თანამედროვე, ინტელექტუალური ერის რეპუტაციას, რომელიც ტრადიციულ ღირებულებებზე დაყრდნობით მეცნიერებასა და კულტურას ავითარებს.

მე ვცნებობდი, რომ დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ ჩვენ სწორედ ასეთ საქართველოს ავაშენებდით. სწორედ ასეთ მოდელს ვთავაზობდი 90-იან წლებში და იმედი მქონდა, რომ მეუარდ შევარდნაძემ, თავისი საერთაშორისო გამოცდილებიდან და მაშინდელი ავტორიტეტიდან გამომდინარე, ამ გზით წავიდოდა. მაგრამ მან საგარეო დიპლომატიის მორჩილება, ქვეყნის დეინდუსტრალიზაცია, სამეგრელოს აოხრება და გაპარცვა, აფხაზეთში ძმობაყველა ამჯობინა. სააკაშვილმა კი გააგრძელა თავისი სულიერი მამის სისხლიანი მოღვაწეობა. საქართველო დაიქცა, მისი განვითარება შეჩერდა, დაიწყო დეგრადაციის პროცესი. დღეს ჩვენი კრიტიკულ მდგომარეობაში ვართ. მაგრამ მაინც ვფიქრობ, რომ ჯერ კიდევ გვაქვს შანსი, ავაშენოთ ისეთი საქართველო, როგორც ვოცნებობდი. დარწმუნებული ვარ, სწორედ ასეთი უნდა იყოს „ქართული ოცნება“.

ესაუბრა ირაპლი თოდუა

ხალხმა უნდა იცოდეს სიმატელი აფხაზეთსა და სამაჩაბლოში...

2013 წლის 4 ივნისს გაიმართა საქართველოს უხუცესთა საბჭოს სხდომა, რომელმაც განიხილა საზოგადოების დიდი ნაწილის განცხადებამოთხოვნა. დარბაზი მოუწოდებს საქართველოს ხელისუფლებას, რომ გამოძიებული იქნას 1991-1992 წლების პუტჩი, რის შედეგადაც დაემხო საქართველოს კანონიერი ხელისუფლება, ასევე გამოძიებულ იქნას 1992-1993 წლებში აფხაზეთში განხორციელებული ძმობა-მეგობრობის ომის დაწყების მიზეზები, რამაც ათასობით ქართველისა და აფხაზის სიცოცხლე შეიწირა.

უკვე აღარავის ეპარება ეჭვი, რომ ამ ორივე ტრაგიკული მოვლენის მთავარი შემკვეთი ელჟარდ შევარდნაძე იყო, რომელმაც თენგიზ კიტოვანის, ჯაბა იოსელიანისა და თენგიზ სიგუას გამოყენებით საქართველოს ბანდფორმირებული დასია და ქვეყანა უბედურების მორევიში ჩაძირა. ამ ბოროტმა ძალამ მოაწყო პროვოკაციები აფხაზეთში, რაც შემდეგ ფართომასშტაბიან სამარ მოქმედებებში გადაიზარდა.

რა თქმა უნდა, აფხაზეთის პროვოკაციაში აქტიურად იყვნენ ჩარეული გარე მტრული ძალები, მაგრამ ისინი მოქმედებდნენ შევარდნაძესა და მის ბანდასთან წინასწარ შეთანხმებული გეგმით, რაც ითვალისწინებდა საქართველოდან აფხაზეთისა და სამაჩაბლოს უპირობოდ ჩამოცილებას.

მტერმა მიზანს მიაღწია, დაიღუპა უამრავი ქართველი და აფხაზი ახალგაზრდა, რითაც აუნახდაურებელი ზარალი მიაღება ამ ორი ხალხის გენოფონდს. და რაც მთავარია, ისტორიულად ორ მოძვე ერს შორის დაეშვა სიძულვილისა და მტრობის ფარდა, და თუ სიტუაცია დროულად არ განიმუხტა, მალე აფხაზეთსა და სამაჩაბლოში მოვა ახალი თაობა, რომელსაც აღარ ეცოდინება თუ რა არის ქართული სული, როგორი ერთობით უმკლავდებოდნენ ჩვენი წინაპრები მომხდურ მტერს!

სწორედ ეს გახლავთ ომით გამოწვეული ტრაგედიის გაგრძელება, რაც არ უნდა დაგვშვათ როგორც ქართველებმა, ისე აფხაზებმა და ოსებმა, რადგან ჩვენი დაშორებულება

სწორედ იმ გაუმაძღარი მტრის გეგმებში შედის, რომელიც იოლად მოახერხებს ჩვენს ცალ-ცალკე განადგურებას!

დიდი მტკიცება არ უნდა იმ ამბავს, რომ შევარდნაძემ აფხაზეთი და სამაჩაბლო გაყიდა გარკვეული სახელაურის სანაცვლოდ, შემდეგ კი სააკაშვილის ხელით ჩამოაშორა ეს კუთხეები საქართველოს.

ფაქტია, რომ ჩვენ წავგარტყვევ აფხაზეთი და სამაჩაბლო, აფხაზები და ოსები კი გაყიდეს. დამეთანხმეთ, ადამიანისათვის რამის წართმევა დანაშაულია, ადამიანის გაყიდვა კი შეურაცხმყოფელი დანაშაულია.

ამიტომ მიგვანია ჩვენ დაგეგმარეს, აფხაზები და ოსები კი შეურაცხვეს, რომლებიც, დღეს, არა მგონია, რომ საკუთარი ბედით კმაყოფილები იყვნენ.

საქართველოს უხუცესთა საბჭომ დაადგინა, რომ უნდა დაკმაყოფილდეს ქართველი და აფხაზი ხალხის მოთხოვნა და გამოძიებულ უნდა იქნას ყველა ის დანაშაული პირი, რომელიც აქტიურ მონაწილეობას იღებდა 1991 წლის "პუტჩის" მოწყობასა და აფხაზეთში ძმობა-მეგობრობის ომის განხორციელებაში, რასაც შედეგად მოჰყვა დიდი მსხვერპლი და ღვენილად იქცა ასიათასობით უდანაშაულო ადამიანი. საბჭომ ასევე დაადგინა, რომ ელჟარდ შევარდნაძე, თენგიზ სიგუა და თენგიზ კიტოვანი უნდა გამოცხადდნენ ქართველი და აფხაზი ხალხის მტრებად.

ასევე უნდა აღიძრას სისხლის სამართლის საქმე მიხეილ სააკაშვილისა და გიორგი ბარამიძის წინააღმდეგ, რომელთაც ყანაღური თავდასხმა მოახდინეს სვანეთის სოფელ ეცერში აფრასიძეების ოჯახზე და სიცოცხლეს გამოასდამეს უდანაშაულო ადამიანები. სააკაშვილი ხომ თავად აღიარებს მის მიერ ჩადენილ დანაშაულს, როცა ტელეინტერვიუებში არაერთგზის განუცხადებია, რომ სწორედ მან გასცა სვანეთში თუ კორტეზთან უდანაშაულო ხალხის ჩახოცვის ბრძანება.

ამ ფარსადანებისა და ყორღანაშვილების ადგილი არ არის ქართულ საზოგადოებაში!

საპ. 058.

საქართველოს ზნეობრივი ისტორიის ნაწილი...

ამას წინათ, ჩემმა მეგობარმა, საზოგადოება "ჭკადუაშელის" პრეზიდენტმა ოთარ ჭითანავამ მწერალ ემზარ კვიციანიშვილის ავტორობით გამოცემული წიგნი მანუქა, რომელიც ეძღვნება სამეგრელოს ღირსეულ შეილებს, ტრაგიკული ბედის მქონე მამულიშვილებს გვანჯი ჩიქოვანსა და მუშნი დადიანს.

პროექტის ავტორები არიან თავად ბატონი ოთარ ჭითანავა და გიორგი ყუფნია.

წიგნის ავტორის მამის, შესანიშნავი პედაგოგის და ვით კვიციანიშვილის ხსოვნისადმი მიძღვნილი წიგნის წინასიტყვაობაში აღნიშნულია: "ჩვენს თვალწინ იწერება საქართველოს ისტორია – ჭეშმარიტი, შეუღამაზებელი, ისეთი, როგორც სინამდვილეში იყო.

იწერება პირუთენელ თვითმხილველთა ნაამბობებსა და სანდო დოკუმენტურ ცნობებზე დაყრდნობით.

იწერება მიუკერძოებელ ისტორიკოსთა ხელით.

იგსება, იზრდება, გარდა მთავარი დინებებისა, ბევრი ნიუანსიც წარმოინდება, ისეთი დეტალები, ხან გრანდიოზულ ამბებზე უკეთესი გვახედებს მოვლენათა არსში.

ემბატება და ემბატება ახალი სახელები ჩვენს დიდებულ და კოლორიტულ პიროვნებათა გაღერებას.

გვანჯი ჩიქოვანი და მუშნი დადიანი იმ პიროვნებათა შორის არიან საგულგებლნი, რომელნიც ამჟღავნებენ საქართველოს ზნეობრივ ისტორიას, სამაგალითონი თავიანთი ცხოვრების წესითა და ქვეყნისათვის თავშეწირვის უნარით, იმეგარი ბიოგრაფიებით, რომანთა სიუჟეტებსაც რომ მოუხდება.

მათ უპირველესად სწორედ ის ზნეობრივი ნიშნი აერთიანებთ და მართლაც ძვირფასია ის მასალა – მათი სახელების ირგვლივ რომ იყრის თავს და ჩვენი თვალსაჩინო პოეტისა და მეკლეგარის ემზარ კვიციანიშვილის გარჯით საქართველოს ისტორიის სანუკვარ ფურცლებად იქინებება".

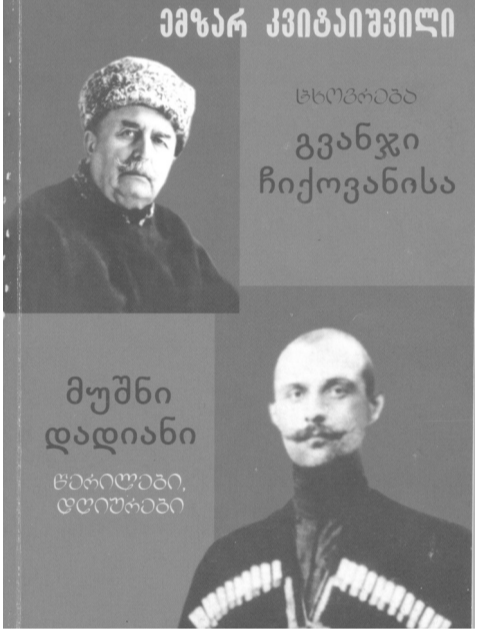
ექვსი წლის წინ გამოაქვეყნა ბატონმა ემზარ კვიციანიშვილმა საქართველოს გიორგი ლეონიძის სახელობის ქართული ლიტერატურის სახელმწიფო მუზეუმის კრებულში "ლიტერატურული მატანე-5" მამისის, ცნობილი ქართველი პედაგოგის და ვით კვიციანიშვილის მიერ 1948 წელს ორთაჭალის ციხეში ჩაწერილი "ცხოვრება გვანჯი ჩიქოვანისა". ამ მასალას მაშინ ბევრი ადამიანი გამოეხმაურა თავისი მნიშვნელობის გამო და სურველს გამოთქვამდნენ, იქვე დართულ ავტორსეულ

ნარკვევთან ერთად, ცალკე წიგნად გამოსულიყო...

მოგონებებში გამოყვანილია ერთ-ერთი მთავარი ფიგურა – ვანო ჯორჯაძე – ვინც ფასდაუდებელი დახმარება გაუწია სოფელ ალექსანდროკაში გადასახლებულ გვანჯი ჩიქოვანს.

წინასიტყვაობის დასასრულს, წიგნის ავტორი ამბობს: "მასხოვს, ორიოდ წლის წინ, მეგობრული საუბრისას, ოთარ ჭითანავამ მითხრა – გვანჯი ჩიქოვანის ხასიათს, მის არისტოკრატიულ ბუნებას კარგად რომ ჩანსწვედ, პირობითად ერთ მაგალითს მოვიყვანო და განაგრძო – ვთქვათ, გზაზე მომავალმა, ქართულ ჩოხა-ახალუხში გამოწყობილმა, შავგაბალახიანმა გვანჯი ჩიქოვანმა შეცრად დაინახა ფულის დიდი შეკვრა, სიტყვაზე – მილიონი. არასდროს არ იკადრებდა, რომ ის დაგდებული ფულის ასაღებად დახრილიყო. დაიცვინა, სანამ რომელიმე პატარა ბავშვი არ გამოივლიდა. მერე იმ ბავშვს აღერსინა და ეტყოდა – ბაბუ, შენს გაზრდას, ეს შეკვრა მომწოდო. საბოლოოდ ნაპოვნ ფულს შუაზე გაყოფდა, ნახევარს დაუნანებლად, ალაღბებლად გამოჩენილ ბავშვს გაატანდა, დანარჩენს კი გაჭირვებულ მეგობრებს, ახლოდებს გადაუნაწილებდა, როგორც ცხოვრებაში ბევრჯერ გაუკეთებიათ, დაამთავრა ოთარმა და უმალ მივხვდი, იგი მართლაც ამბობდა. აი, ასეთი კაცის ცხოვრება ჩაიწერა პატიმრობაში მყოფმა მამაჩემმა და მე არ შემიძლია, უღეთოდ ნატანჯ მშობელს სამუდამოდ არ ვემადლიერებოდე".

გაზეთის მომდევნო ნომრებში შემოგთავაზებთ ნაწილებს აღნიშნული წიგნიდან.

"ნაცემოძრაობაში" შემსება: პარტიის ცენტრალურ ოფისში გველი აღმოჩინეს!

გასული თვის ბოლო პარასკევს – 2013 წლის 25 მაისს, ყოფილი მმართველი პარტიის "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის" ცენტრალურ ოფისში... საკმაოდ დიდი გველი აღმოჩინეს!

"ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის ერთ-ერთი ლიდერის, გივი თარგამაძის ბრიფინგამდე რამდენიმე წუთით ადრე ოფისის "წითელ დარბაზში" შენიშნეს გველი (სავარაუდოდ – გიურზა), რომელიც იატაკსა და ხალჩის შორის არსებულ დრენაჟში შეცოცხებულიყო. პარტიის პრესსამსახურის ხელმძღვანელის გიორგი პატარაიას თქმით, გველის იქიდან ამოსაყვანად დედაქალაქის მერიის შესაბამისი სამსახური გამოიძახეს, – იუწყება ვანო მერაბიშვილის საინფორმაციო ანალიტიკური პორტალი «Грузия Online».

მაგვრამ გველი, რომელიც შხამიანი გველებსა აღმოჩნდა, მასველებს არ დაელოდა, გამოძერა სამალავიდან და ხალჩაზე ციფრით "5"-ის ფორმით ჩახვეულმა

მოიკალათა. თავს ისე გრძობდა, როგორც საკუთარ სახლში და ირგვლივ მყოფების სულაც არ ეშინოდა.

ამიტომ გივის ბრიფინგის შემდეგ, პარტიის წევრთა მწვავე დევიციტის გათვალისწინებით, მიღებული იქნა გადაწყვეტილება, გველი "ნაცემოძრაობის" ოფისში დაეტოვებინათ და მასზე გაეცათ პარტიული "ვასილის" სახელზე (ასე დაარქვეს გველგველს გივი თარგამაძის პატივსაცემად).

საძინფორმი

გაზეთ "ილორის" რედაქციისაგან: მეოცე საუკუნის სამოცდაათიან წლებში აქტიურად ვთანამშრომლობდი საქართველოს ტელევიზიისთან – სიუჟეტებს ვამზადებდი სატირულ-იუმორისტული გადაცემისათვის "ოქროპირი". ამ დროს საქართველოს ტელევიზიის სახელმწიფო კომიტეტს ხელმძღვანელობდა ცნობილი პარტიული მუშაკი კარლო გარდაფხაძე. ეს გახლდათ უაღრესად სერიოზული პიროვნება, ინტელიგენტი, ტაქტიანი, ობიექტური ადამიანი, სვანი თავადების – გარდაფხაძეების – ღირსეული შთამომავალი (ნათელი დაადგეს მის სულს). ჟურნალისტებს კი, როგორც მოგეხსენებათ, ყოველთვის იუმორის სიჭარბე აწუხებდა და, ამის გამო, არც თუ იშვიათად აღმოჩნდებოდა ხოლმე არათრინალურ გარემოში.

ერთხელ, ტელეგრაფიკომიტეტის თანამშრომლებმა ტელევიზიაში პატარა მაიმუნი მოიგვანეს – ერთი ბეწო მაკაკა, რომელსაც ცნობისმოყვარე ჟურნალისტები შემოეხვივნენ და ცდილობდნენ მოფერებოდნენ,

რადგან ამგვარი ვეზოტიკური არსება მაშინ დიდ იშვიათობას წარმოადგენდა საქართველოში და მისი ხილვა მხოლოდ ზოოპარკში თუ შეიძლებოდა. ამგვარი "ყურადღებით" დამფრთხალი მაკაკა პატრონს ხელადაც გაუსხლტა და გრძელ კორიდორში გაიქცა, ჟურნალისტები კი გამოედევნენ. ამან უფრო გააფრთხო საბრალდო არსება და სიჩქარეს უმატა. ამ დროს, თურმე, კორიდორში ბატონი კარლო გარდაფხაძე მოდიოდა, რომელსაც მაიმუნი გულზე მიხლტა. ბატონი კარლო უზომოდ შეშინდა, რადგან კორიდორში ნახევრად ბნელოდა. ამიტომ, უცებ ვერ მიხვდა, რაში იყო საქმე, მაგრამ როცა გონს მოეგო, ტანსაცმელი ჩამოიფრთხა და განრისხებულმა გამწვარებით დაიფიცა:

– მაიმუნი მინდა მე, კიდევ, ტელევიზიაში, ისედაც მაიმუნებითაა სავსე აქაურობა! ისედაც მინდა მე ბატონი კარლო სერიოზულობა, იმ წუთს გაცინება ვერაფერს გაბედა, ყველანი გულწრფელად შევწუხდით და ბოლოში მოვუხადეთ ბატონ კარლოს, თუმცა შემდეგ ყველანი ვიმეორებდით მის პიტად ქცეულ ფრაზას: "მაიმუნი მინდა მე, კიდევ, ტელევიზიაში..."

ახლა, როცა ნაციონალთა რიგების "შეესების" ამბავი გავიგე, ტელევიზიაში ათწლეულების უკან დაბრუნებული კონფლიქტი გამახსენდა, სადაც ბატონი კარლოს შეცხადება შემდეგ კონტექსტში გაიჟღერებდა:

– გველი უნდოდათ კიდევ, ნაციონალებს, ისედაც გველებით და მორიგებითაა იქაურობა სავსე?! მაგრამ, ისიც ფაქტია, რომ მაღალმა შემოქმედმა იცის, ვის როგორი შეესება უნდა გაუზზავნოს!

როლანდ ჯალაღანია

ჰოეზიის კუთხე

ოფუჩერი ჩძიმი დიხა!

ეჩ წანარე საფლეშ დუდის ვადომინთებ სანთელია, გაღმა ხოლო ჩქინი დორთა, ამდლა-ჭუმან ვარენია. დორთთ მაღას დიმორთინეთ, ვარა წანეფ მეურსია, ოფუჩერსუ მოკო ვორდე, ჩქიმ დიხა დო ებებურსია. გემუან დო, ონატრელი, დიდაშ კიდირცალო ტიბუ, ჩქიმ ოსაფლე სამუდამო, მერჩქინელი თექი მიდე. გალიშ დიხა, ჩქიმ ოძვალე, ამდლა ონატრელი მავუ, მუჟამს ჯვეშეფ თექი საფლე, პაიშ-პაპუ, ბებე-ბაბუ. სამურზაყანოშ ჯვეშ დიხასუ, დიდა-ბაბა მითომშვანდე, ჩქიმ შირი გერგეხ ჯიმა თინეფს ხასლას ილეშვანდე. ოდაბადეს გინორაიდექ, მოკო ფოქე მართალია: შხვადო ქარვასლაშა მისხუმ, ჩქიმ გაღს მიდვდას ჯარგვალა!

იური კაკაპა, ზუგდიდი

უმაღრობა თუ რეალობის უმბნეულად ღამახინჯება?

დიდი საგამაგლო ომის დაწყების 72 წლისთავთან დაკავშირებით

„უსირცხვილო ადამიანი – ადამიანი არ არის“

ჩინური სიბრძნე

შიდმა ათეულმა წელმა განვლო მას შემდეგ რაც გერმანელი ფაშისტები – 1941 წლის 22 ივნისს – მუხანათურად თავს დაესხნენ საბჭოთა კავშირს. კაცობრიობის ისტორიაში, მანამდე, ასეთი მასშტაბის ომი არ ყოფილა. უსამართლო ომში, მისი დაწყების პირველივე დღიდან, ჩაება საბჭოთა კავშირის მიუღი მონახლეობა. დროებითმა წარუმატებლობამ ვერ გატეხა საბჭოთა ხალხის მაღალი პატრიოტული შემართება, – მიზანი ერთი იყო – მშვიდობისმოყვარე ხალხს, რაღაც არ უნდა დაჯდომოდა, ფაშიზმი უნდა დაემარცხებინა. ასრულდა კიდევ საკუთარი ნება – 1945 წლის 9 მაისს პიტლერული ფაშიზმი თავისივე ბუნავში საბოლოოდ იქნა განადგურებული. ნურავის გაუკვირდება, რომ საქართველოს დღევანდელი „დიდი მეგობარი“ – ომისდროინდელი თურქეთი, თავდასხმას აპირებდა საბჭოთა კავშირზე – მუსულმანებს მეორე ფრონტი სწორედ საქართველოდან უნდოდა გაეხსნათ. ამის შესახებ უისტრი ჩერჩილთან საუბარში იოსებ სტალის უთქვამს: „არსებობს მითქმა-მოთქმა, რომ თურქეთი ჩვენზე თავდასხმას აპირებს, თუ ეს მოხდა, შემიძლია მათაც კარგი დღე დაეყვარო“ (ჩერჩილი „ორი შეხვედრა“ გვ. 58-59).

მეორე მსოფლიო ომში, მოკავშირეებმა – ინგლისმა და ამერიკამ, საომარი მოქმედებები დაიწყეს მხოლოდ 1944 წელს (როცა საბჭოთა ჯარები უკვე ბერლინს უახლოვდებოდნენ და ფაშიზმის დამარცხება გარდაუვალი იყო). როგორც ცნობილია, მოკავშირეთა ავიაციის მიერ იბომბებოდა ისეთი ადგილები, სადაც არც სამხედრო ობიექტები იყო და არც დასახლებული პუნქტები – მათი მფრინავები საფრთხეს ერიდებოდნენ და მხოლოდ გერმანელთა სახეივარ არტილერიით დაუცავ ტერიტორიებს უტყუდნენ. მოკავშირეები დარწმუნდნენ, რომ წითელი არმია გერმანელ ფაშისტებს საბოლოოდ დაამარცხებდა, – ამ ფონზე თავიანთი მოკრძალებული წვლილიც შეიტანეს, რასაც დიდი გავლენა არ მოუხდენია საომარი მოქმედების დაჩქარებაზე.

საბჭოთა ხალხმა ი. სტალის ხელმძღვანელობით ყველაზე დიდი, მეტად გრძელი და მიძიმე გზა განვლო, – მათ თვალწინ ცეცხლის ოღში გახვეული იწოვდა ჩვენი წინააღმდეგ თავდადებული შრომა აშენებული ქალაქები და დაბებები, ქარხნები და ფაბრიკები, სკოლები და საავადმყოფოები, ყველაფერი ის, რითაც ესოდენ ამყობდა მშრომელი საბჭოთა ხალხი. წითელარმიელები სიცოცხლეს არ იშურებდნენ და თავგამებრით უტყუდნენ კბილებამდე შეიარაღებულ მტერს. ფაშისტებმა ვერ გაითვალისწინეს, რომ თავისუფლებისმოყვარე ხალხის დამონება შეუძლებელია, – განსაკუთრებით კი მაშინ, როდესაც ამ ხალხს ხელმძღვანელობდა მსოფლიოს მიერ ყველა მშრომელ ხალხთა ბელადად აღიარებული პოლიტიკოსი და სამხედრო ხელისუფლების უზღვეველი ოსტატი იოსებ ბესარიონის ძე სტალინი. ზოგადსაკაცობრიო მნიშვნელობის არცერთ სახელმწიფო მოღვაწეზე იმდენი მოვლენები და გამოკვლევები არ დაწერილა რამდენიც სტალინზე დაიწერა. ყველა მათგანის შეგროვება, რომ მოხდეს, უზარმაზარი ბიბლიოთეკა შეიქმნებოდა, რომელსაც ანალოგი არ ექნება მსოფლიოში (თუ ამ ჩანაფიქრის განხორციელებას ვინმე ხელს მოჰკიდებს, მისი სახელიც ისევე უკვდავი და საამაყო გახდება, როგორც თავად სტალინისა).

განგებამ გამუდმებულად ომში ტრიალი და მშფოთვარე ცხოვრება დაანათლა იოსებ სტალინს.

იგი ომში ჯერ კიდევ რევოლუციამდე ჩაერთო, როცა ამიერკავკასიის მუშათა მორაობას ჩაუდგა სათავეში. ომობდა გადასახლებაშიც, როცა ტურუხანსკიდან შუა ზამთარში გამოიქცა და გათოშილი, ტაივის გავლით, ასობით კილომეტრ გზას ფეხით კეცავდა მშვიერ-მწვეურვალად, რათა გამარჯვებამდე მისვლა არ დაგვიანებოდა. ომში იმყოფებოდა 1918 წელს გაჩაღებული სამოქალაქო დაპირისპირებისას, როცა ცარიტინი დაიხსნა თეთრგვარდიელთა შემოტევისაგან, რომელსაც შემდგომ სახსებით დამსახვრები უნდა დაეანათლა მისი სახელი. ყველაზე დიდი და დაუნდობელი ომი მას კიდობასონებმა გაუმართეს, რომელთა გამანადგურებელი სვლა აღმოსავლეთ რუსეთისაკენ

სწორედ სტალინმა შეაჩერა 50 წლით (სტალინის სიკვდილის შემდეგ მაინც დაიპყრეს ჟილო-მასონებმა აღმოსავლეთ რუსეთის წიაღისეულით უმდიდრესი მხარე და აქ აღმოცენებული 70 მილიარდერიდან არცერთი არ გახლავთ რუსი ეროვნების). ამ ომში მან ბრძნული ჭკრეტით ჩამოიცილა პოლიტიკური სარბიელიდან პირწავარდნილი ჟილომასონები ტროცკი, ზინოვიევი, კამენევი, პიატაკოვი, ბუხარინი, ბლიუხერი, გამარნიკი, რომლებიც ყოველი ვერაგული მეთოდების გამოყენებით ცდილობდნენ სოციალისტური ბანაკის ქვეყნების დასუსტებას და მის დამონებას...

შემდეგ იყო ომი საბჭოთა კავშირის სოფლის მეურნეობისა და მრეწველობის აღორძინებისათვის, რომელმაც წერტილი დაუდგა ქვეყანაში ნეპმანებისა და კულაკების პარპაშს!

შემდეგ კი იყო დიდი სამამულო ომი, მსხვერპლად გადებული უმრავლესი ძე – იაკობი, მოსკოვთან მომდგარი მტერი, უძილო ღამეები, და ბოლოს – დიდი გამარჯვების განცდა!

თითქოს ვერაფერი უნდა მორეოდა ამ დევების, რომელმაც გაუქლო მრავალგზის განსაცდელს და ტუმბერკულოსაც კი, მაგრამ ადამიანი ღმერთი არ არის და დგება საბედისწერო ჟამი, როცა მასაც მისწვდება ხოლმე განგების მსახვრალი ხელი.

სწორედ ამ ომებში ჩაფურცლა აზრის ტიტანი, ათასწლეულის ადამიანი, სიცოცხლე შეეგდ ლეგენდად ქცეული ბელადი. მაგრამ, თურმე, არც გარდაცვალების შემდეგ ექვრა მის სულს სიმშვიდე – უწმინდური ჟილომასონური ძალები, რომელთაც ცოცხალ გენიოსს ვერაფერი დააკლეს, აფთრებივით დაეხივნენ გარდაცვლილს და დაუნდობელი ომი გამოუცხადეს მის სახელს.

სტალინის წინააღმდეგ მიმართულ ბინძურ კამპანიას სათავეში ჩაუდგა პოლიტიკოსად წოდებული არარაობა, ავანტიურისტი და ინტრიგანი ნიკიტა ხრუშჩოვი, რითაც მან სათავე დაუდო საბჭოთა კავშირის დანგრევის პროცესებს.

წინამდებარე წერილის მიზანია მკითხველს გააცნოს საზოგადოებისთვის ნაკლებად ცნობილი ფაქტები, რომელიც სწორედ ხრუშჩოვისა და მისნაირი აკაკების ბოროტების შედეგადაა ნამოქმედარი.

ჩვენი თანამემამულე პროფესორი ბატ. ნოდარ ზაქარიაძე, ავტორი წიგნისა „სტალინი და საქართველო“, 1989 წლის 26 თებერვალს მონაწილეობდა მოსკოვის ლომონოსოვის სახელობის უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლების კვალიფიკაციის ასამაღლებელ ინსტიტუტის მსმენელთა შეხვედრაში, სადაც განიხილებოდა მეტად აქტუალური თემა: „მეცნიერის სინდისი“. გამომსვლელები შეეხვენ ი.ბ. სტალინის პიროვნებას და მის მოღვაწეობას. როგორც ბატონი ნოდარ ზაქარიაძე წერს, განსაკუთრებული არაფერი თქმულა. შეკრების მსვლელობის დროს გაიღო დარბაზის კარები და დარბაზში ერთნაირი მაისურებით გადაცმული, ლომონოსოვის სახელობის უნივერსიტეტის ფილოსოფიის ფაკულტეტის მე-5 კურსის სტუდენტები შემოიჭრნ. მაისურებზე ეწერათ „სამშობლოსათვის, სტალინისათვის“.

ახალგაზრდებს მიკროფონის გამოყენების საშუალება არ მისცეს. ამ დროს დარბაზში წამოვდა მოსკოვის ლომონოსოვის სახელობის უნივერსიტეტის საბჭოთა ხალხთა ისტორიის კათედრის პროფესორი, 84 წლის ხანდაზმული ქალბატონი ელენა ვერნადსკაია (რომელიც წინა გამომსვლელობა არაობიქტურობით აშკარად გაღიზიანებული იყო), და განაცხადა, რომ იგი ეროვნებით ებრაელია და დიდი ხანია მუშაობს ლომონოსოვის სახელობის უნივერსიტეტში. 1937 წელს მისი მეუღლე და ვაჟიშვილი დახვრიტეს, რომლებიც მაღალ თანამდებობებზე მუშაობდნენ და ძირგამომთხრელ საქმიანობას ეწეოდნენ სსრკ-ს წინააღმდეგ. ქალბატონმა ვერნადსკაიამ განაცხადა, რომ მთავრობისა და საგანმმართველო ორგანოების გადაწყვეტილებებს სამართლიანად მიიწინებს და აღნიშნა, რომ მას რეპრესია არ შეეხებია, რადგან ქმარ-შვილის ძირგამომთხრელ საქმიანობაში მონაწილეობას არ იღებდა. მანვე განმარტა, რომ

„დახვრეტილთა 90 პროცენტი დამნაშავე იყო. არ შეიძლება რეპრესიების დროინდელი ყველა დანაშაული სტალინს დაეაბრალოთ, ყველაფერი ეს გამოეწინააღმდეგა, მონაწილეთა რომელსაც არავითარი საერთო არ აქვს ჩვენი ქვეყნის დიდ ისტორიასთან, ჩვენ ნამდვილი სოციალიზმი ავაშენეთ“ (ნ. ზაქარიაძე

„სტალინი და საქართველო“ გვ. 286).

კინოფილმებიდან, წიგნებიდან და პრესიდან ყველასათვის ცნობილია, რომ ომის დროს უმაღლესი მხედართმთავრის ბანაკში ყველა ოპერატიული სამუშაოები მიმდინარეობდა რუქის გამოყენებით. მასზე აღნიშნავდნენ ყველა საომარი ოპერაციებს – ასეთი რუქა, მთელი ომის განმავლობაში, წინ ელო მთავარსარდალს ი.ბ. სტალინს, – მასზე დაქონდა ყველა საომარი ოპერაციები, მიმართულებები და შენიშვნები. იოსებ სტალინი ამ რუქას როგორც დიდ მხატვრულ ნაწარმოებს ისე აღიქვამდა. ომის დამთავრების შემდეგ აღნიშნული რუქა ინახებოდა სკკპ მარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტში. სტალინის გარდაცვალების შემდეგ, 1954 წლის სექტემბერში, პირველი პოლიტიბუროს სხდომის ჩატარების წინ, ნ. ხრუშჩოვის სახელით კრებულში გამოიძახეს მაშინდელი სკკპ მარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტის ხელმძღვანელი ლენინდ მიხეილის ძე სპირინი და უბრძანეს აღნიშნული რუქის კრებულში მიტანა. რუქაზე სტალინის ხელით იყო მიწერილი: „თითო ოპერაციაც სტალინიან წიგნები დაიწერება“. სპირინმა რუქა კრებულში მიიტანა, მის თვალწინ, ნაძირალა ხრუშჩოვმა მოატანინა თასი და სანათებელი და რამდენიმე წუთში ფერფლად აქცია ეს უდიდესი ისტორიული დოკუმენტი. როგორც ლ. სპირინი აღნიშნავს, – რომ ცოდნოდა ხრუშჩოვის ასეთი ბოროტი განზრახვა, მაშინ რუქის ფოტოპირს მაინც გადაიღებდა და მომავალ თაობას შემოუნახავდა.

– ასეთივე მეთოდით, – აღნიშნავს ლ. სპირინი, – ნიკიტა ხრუშჩოვის განკარგულებით, რამდენიმე დღეში, ფერფლად იქცა საბჭოთა კავშირის არქივები. განსაკუთრებით – მოსკოვისა და ლენინგრადის არქივები, სკკპ მარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტში დაცული უნიკალური დოკუმენტები და მასალები, რომლებიც ამართლებდნენ ი.ბ. სტალინს 1937 წლის მოვლენებთან დაკავშირებით. აღნიშნული დოკუმენტები თანამედროვეებს დარწმუნებდა, რომ არც ისე ყოფილა საქმე, როგორც ახლაა წარმოდგენილი, მთელი ეს პერიოდი, საბჭოთა კავშირის ისტორიაში“ (დასახ. ნაშრომი გვ. 288).

ასეთი ქმედებებით გამოუთხარა ძირი მძლავრ საბჭოთა კავშირს უაგტორიტეტო, ბოროტმა და ლაზანდარა ხრუშჩოვმა, რომლის აზრებითა და მეთოდებით იკვებებიან დღევანდელი ნაციონალური პარტიის წამყვანი მოღვაწეები: წიკლაურები, დარჩინაშვილები, თარგამაძეები, მალაშვილები, თაქთაქიშვილები, ხაჩიძეები, ხაბაზები, ოჩიაურები, გოგორიშვილები და მთელი ნაციონალისტების ბზო. სააკაშვილისა და ხრუშჩოვის „მართელობის“ მეთოდი მხოლოდ დროში განსხვავებული ერთმანეთისაა, შინაარსობრივად კი ისინი ერთი და იგივეა. დღევანდელი პირველი პირის უახრო გამონათქვამები მის გაუნათლებლობაზე მეტყველებს, რასაც ხშირად სავალალო მდომარეობამდე მიყვავართ.

„რასაკვირველია, სტალინი, არამარტო მე-20 საუკუნის, არამედ მსოფლიო ყველა დროის უდიდესი პიროვნებაა, მოვა დრო და ისტორია სათანადოდ დააფასებს მას, ...თანამედროვეები მიერ დიდი პიროვნების შეფასებას აზრი არ აქვს, მას საუკუნეები სჭირდება. დიდი პიროვნება ისაა ვინც რამდენიმე საუკუნის შემდეგ აღსდგება“ – ამბობდა ვიანესლავ მოლოტოვი.

„ისინი ვისაც სტალინი პირადად არ გაუცნია, მასში მხოლოდ ტირანს ხედავენ, მე კი მეორე მხარეც მაქვს ნანახი, – მისი ჭკუა, დეტალების ფანტასტიკურად აღქმის ნიჭი, ...განსაცვიფრებელი ადამიანური ყურადღება, ომის წლებში, – ლიდერებს შორის იგი ყველაზე მნიშვნელოვან ფიგურას წარმოადგენდა“ – ეს სიტყვები კი მეოცე საუკუნის საბოლოო წლებში ამერიკის ელჩის საბჭოთა კავშირში უდიდამ პარიმანს ეკუთვნოდა.

ლევონტი ბიწაძე, ინჟინერ-ეკონომისტი

პოეზიის კუთხი ბენია

ურიასტანში დიხა რენი, სოფეთ ხახამი დორონთ ცუნანი; ნოჯოხობზე მინდორს გენია, სოფე ბაღანებს თელო ჭუნანი. ტენიშ უკმელათ ვარდუ დღაშინი, შინიშ ბაღარაქ ადამს დაკორდუ; ბაღანა თელო ჭვილი, ხაშილი ნამთინი დორონსი თენა ვაკოდუ! მუთუნი ბჟანსიან ეთიქ ვატქუას! შხვამ რინა ოკო გიორძიალონ; თოლი ბუღალარაშ გინოკვათუა, მუში რინაში მიოძინალონ. კოსი დღა მუშის ცოდა ვაღინე დო ვართო შინიშ სინთე გინარე; მუთ გოჭირუნი ქიდეზაღინე, სკანი ტენიში სილექინარე. შინი დორონთი სკან დუს გორია, ქუმურჩქელეთი არმოქ თი ჰანგემს, თაში რაგადანს: მეხი, ბორია, კოჩი, სი ოკო სვენათ იხარგენ. მუთო თი კათე ჯვირო გუაგე, მუშენი ოთე თე ზღვა წყითენი; თოლეფი ოკო ბუასი გუმანგე დო უკულენეშე დიხას კითხენი. სოფეთ შურდუმოლს უღუ აკართუ კოჩი გუკინი ტენიში აგვარას; სკან ჩილაშური ზღვასი აკათუ, წყარი წყითეფე, სკანი ნანგარა. აღაჭოფანდ ჩქორქუს ლავარას... მუთ დინაჯინენქ იესოს, ლაზარს? სკუა დიღამე გიწინატყაბარა, ბრელ გიძირამე თურქიშ ბაზარემს. პერსონა, ადამს თეზმა დარკინი, გონებაქ თაში დეკუნტარასინ; კოჩიში შური ჭვილი, ხარკილი, მუთუნ ქორენო თეშ უწარაში?

დაასხი ღვინო

დაასხი ღვინო, რომ დავილოცოთ, სანამ წავედით მარად უკუნეთს; არ ვართ მესია და არც უხორცო, ჩვენია მხოლოდ დღე – საუკუნე. გულით შეუნდოთ ვინც საყარია, შემოღვით ღვინო მაღალ „ბილით“ – ვინალო, დღეს ჩვენი გასაყარია, ვგებ მოგვადგა არმაგედონი? მაგრამ მე, ძმებო, არ ვურჩევ

მოკვდავს: ცხოვრების გზაში არმად იცუროს. სანამ გონების ნათელი მოკვდა, მომავლის რწმენა არ გადიწუროს. გონება სიბრძნით დაგვიგეშა, ვერას დაგვაკლებს სუსხი ზამთარის დაასხი ღვინო, გეტყვით ეშხიანს: პატარა ლექსებს შიხსა და მთვარის დაასხი ღვინო, სანამ მწყურია, ნუ დამამაღლით ღვინო-ელექსირს... ქალი ტუჩებით რა მაცდურია, მაინც ღვინოა უპირველესი! დაასხი ღვინო, მორჩით ბოდილს, გულთან ვარამი არ გაიკაროთ; ქალი მოიცდის, მგელი როდია, ტყეში გაიქცეს ან გაიპაროს. გჭოთ ლაგობა, ენის ტარტალი, მიდი თამადავ, შო ტაბატანო! ღვინით შემოვსეთ ლუდის „ბოკალი“.

გული ცხრიანში რომ გავიგნანო! ნეტავ, უღვინოდ რა გავგაცინებს, შევიმსუბუქეთ გულის დარდები, მერე რად ვერნად, როს გავგაცილებს ღვინო, მუსიკა, ცრემელი, ვარდები?! მომართე ჩანგი, აბა მავსტრო, თამადავ შენ ხარ სუფრის განმებე; ჩვენს გვერდით ყოფნას ვინც ვერ მოესწრო, მათ საკადრისი ვუძღვანთ ჰანგები. დაასხი ბიჭო, ცოლიკაური, მარღვეში ცეცხლად გაიბრიალოს; კოლხა-აიას ეშხით, აურით მგერულმა სუფრამ დაიგორალოს! ბუშრამ ჯიძია. ჩხოროწყუ, ს. ლესიჭინე

ბახარიების გვარის დალოცვა
 2013 წლის 1 სექტემბერს საქართველოს კათალიკოს პატრიარქი ილია II დალოცავს ბახარიების გვარს. ამისათვის აუცილებელია საგვარეულო ბატონი ერთობლივი ძალით დაწერა (დასახელება), რისთვისაც „ლიბერთი ბანკში“ განხილეთ ანგარიში. GE36LBO1119431911000 (პ.ა. ლიანა გახარიას სახელზე) მნიშვნელოვანია, ყველა გახარია მიიღოს მონაწილეობა ამ სასიკეთო საქმეში და შესაძლებლობის ფარგლებში ჩარიცხოთ ნებისმიერი თანხა. დეტალების დასახუტებლად შეგიძლიათ დარეკოთ: 599728591 – ზაურ ბახარია.

კოლხეთი – კაცობრიობის ცივილიზაციის სათავე

დასაწყისი "ილორი" №171-222

ასურელი მამები დიდ სულიერ და კულტურულ მოღვაწეობას ეწეოდნენ. მიუხედავად წინააღმდეგობისა, საქართველოში ქრისტიანობის გავრცელების მდგომარეობა გვიჩვენებს ქართველი ხალხის განათლებისა და კულტურის მაღალ დონეს (სამწესრიგო, გარეჯის მიწის, უძველესი ქართული ეკლესია-ტაძრების კუთვნილების საკითხში სრულიად უსაფუძვლოდ გვედავება ერთი მეზობელი სახელმწიფო); 13 ივნისს დავით გარეჯელის ხსენებისადმი მიძღვნილი სახეიმი ღოცვის დღესთან დაკავშირებით, საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქი ილია II მიუთითებს, რომ დავით გარეჯელი 13 ასურელ მამასთან ერთად საქართველოში შემოვიდა და თბილისში ქალაქის განაპირა მთაზე დამკვიდრდა, რომელსაც შემდგომში მამადავითი (მთაწმინდა) ეწოდა. მთაზე დაყუდებულმა ბერმა თავის საკვირველი ქდავებითა და სამაგალითო ცხოვრებით ბერს ადამიანი, მათ შორის ცეცხლთაყვანისმცემლები მოიხიდა (იხ. გაზ. „ალია“, 2003, 12-13 ივნისი). მამა დავითთან დაკავშირებით რამდენიმე ლეგენდა არსებობს. ერთ-ერთი ამბობს, რომ მას უდანაშაულოდ ცილი დასწამა სპარსმა მოგვამ ხოსრომ, რათა ხალხს მისი ქრისტიანული სიწმინდე შეეხებოდა. დავითმა თავის გამართლებას ღვთაებრივი სიწმინდით შეძლო, მაგრამ გულგატეხილმა მიატოვა თავისი სენაკი თბილისში და თავის მოწაფე ლუკიანესთან ერთად გარეჯს შეაფარა თავი. ხალხმა გადაწყვიტა მის სახეზე ეკლესია აეშენებინა და ხმა გაავრცელეს, ვინც მთაზე ქვას აიტანს ცოდვები მიეტყუებო. ასე აშენდა პატარა ეკლესია „მამადავითი“ „მთაწმინდაზე“, რომელიც ათონის მთაზე ქართველების მიერ დაარსებული მთაწმინდის საპატრიარქო დავითქვევით).

შეიძლება ასეთი დასკვნა გაკეთდეს: ასურელ მამათა შემადგენლობაში (სიაში) შემდეგი სახელებია: შიო, დავითი, იოსებ, ანტონი, თეოდოსი, თათაი, პიროს, ელია, პიმენ, ნათან, აბიბოს, იოანე. არსებობს განსხვავებული სიაც: დავით გარეჯელი, სტეფანე ქიზიყელი, იოსებ ალავერდელი, ზენონ იყალთოელი, ანტონ მარტომყოფელი, იხე წილქელი, თათა სტეფანწმინდელი, ელია დიაკონი, შიო მღვიმელი, ისიდორე სამთაველი, მიქაელ ულუმბოელი, პიროს ბრეთელი, აბიბოს ნეკრესელი (გახტანგ გილაძე, ასურელ მამათა სამშობლო და საქართველო, გვ. 146-147.) (8 სახელი საერთოა ორივე შემადგენლობაში).

კ. კეკელიძე ამტკიცებს, რომ ყველაზე ადრე ქართლში მოვიდა დავითი – დაახლოებით 520 წლის შემდეგ, ყველაზე გვიან – 571 წელს აბიბოსი.

ქართლში ასურელ მამათა მოხვლა და სხვადასხვა რეგიონში მონასტრების მშენებლობა დიოფიზიტობის პოპილარობის გამყარებას მოასწავებდა. (იხ. **ზაზა ალექსიძე**, დიოფიზიტობა, ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია, ტ.3, გვ. 562.).

ივ. ჯავახიშვილი ასურელ მამებს დიოფიზიტებად თვლიდა, კ. კეკელიძე მონოფიზიტებად.

გ. გილაძე ხაზგასმით წერს: ასურეთში მცხოვრებმა წარმოშობით ქართველმა მამებმა სამოღვაწეოდ აირჩიეს ქართლის სამეფოს სხვადასხვა კუთხეები.

იოანე ზედაზნელის წინამძღოლობით – დაახლოებით 534 წლის ახლო ხანში, მეფე ფარსმანის დროსაც მოსულან ქართლში ასურელი მამები. ისინი დიოფიზიტური

მრწამსისა იყვნენ. ანტონი დაახლოებით ათი წლის შემდეგ მოსულა ქართლში.

აღნიშნული ფაქტი, ერთხელ კიდევ გარკვევით ადასტურებს, რომ საქართველო უძველესი განათლებისა და კულტურის ქვეყანაა.

გვინდა აღვნიშნოთ, რომ ქრისტიანული რელიგიის თანახმად, იესო ქრისტესთან დაკავშირებული წმინდა ადგილებია: პალესტინა – წმინდა მიწა. იერუსალიმი – წმინდა ქალაქი. იერუსალიმში – უფლის საფლავი. გოლგოთა – იესო ქრისტეს ჯვარცმის ადგილი.

ბეთლემი – ქრისტეს შობის ადგილი. თაბორი – ფერიცვალების ადგილი. მდინარე იორდანე – ქრისტეს მონათვლის ადგილი.

ნაზარეთი – სინას მთა – ღმერთმა მოსეს გადასცა ათი მცნება (ქრისტეს სამშობლო).

გეთსამანიის ბაღი – ილოცა უფალმა ჯვარცმის წინ, აქვეა დაკრძალული ღვთისმშობელი და სხვა.

საქართველოს მართლმადიდებლური ეკლესია წმინდა ადგილებად მიიჩნევს: ახალი ათონი – დაკრძალულია სვიმონ კანანელი.

სვეტიცხოველი – დაფლულია კვართი უფლისა.

თბილისის სიონი – ინახება ნინოსეული ვახის ჯვარი და სხვა.

ცნობილია რომ 4 დეკემბერს, მართლმადიდებლური ეკლესია ყოვლდაწმინდა ღვთისმშობლის ტაძრად მიყვანების დღესასწაულს აღნიშნავს. წმინდა იოაკიმე და წმინდა ანა 50 წელს ერთად იცხოვრეს, მაგრამ შეიღობა არ მიეცათ. წმინდა ანამ გოდებით აღუთქვა უფალს, თუ შეიღობა ანუქებდა, მასვე შესწირავდა. ქალს მთავარანგელოზი გაბრიელი გამოეცხადა და ახარა, რომ ყვოდეგობა ასული მარიამი, რომლის წიაღიდანაც ქვეყნიერებას მაცხოვარი მოეფლინებოდა. ნანატრი შვილი მარიამი სამი წლის გახდა და დადგა ვამი მშობლებთან განშორებისა. როგორც მესიას ეკადრებოდა, გადაწყვიტეს სახეიმიდ მიეყვანათ ტაძრად ყრმა მარიამი. ასე გაუღუნენ გზას ნაზარეთიდან იერუსალიმისაკენ, ტაძართან მათ შეხვდა მღვდელმთავარი ზაქარია, მამა იოანე ნათლისმცემლისა. გახარებულმა მშობლებმა მადლობა შესწირეს უფალს და შინ დაბრუნდნენ, მათმა კურთხეულმა ასულმა ღვთის სახელში განაგრძო ცხოვრება.

როგორც ითქვა, საპატრიარქოს გამომცემლობა „მადლის“ თავმჯდომარე ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი გვანცა კოპლატაძე აღნიშნავს, პირველი ცნობა წმინდა გიორგის შესახებ მოძიებული აქვს I საუკუნის ისტორიკოს იოსებ ფლავიუსს. წმინდა გიორგის წამების შესახებ ქართველებს შეატყობინა მისმა (გიორგის) ბიძაშვილმა წმინდა ნინომ (ორივე კაბადოკიელი).

როგორც ვარაუდობენ, პირველი ტაძარი წმინდა გიორგის სახელზე აშენებულია ბოდატეში წმინდა ნინოს თაოსნობით. (იხ. **გვანცა კოპლატაძის** საუბარი ნინო საბაშვილთან, **წმინდა გიორგი წარმოშობით მესხი იყო** (ე.ი. მეგრელი) გაზ. „კვირის რეზონანსი“, 2008, 4 მაისი, №118, გვ. 1 და 16.)

ბანათლება და მცენიერება კველ კოლხეთში

ინც არა ჰგავს კახაბერსა, მე ვერ ვიტყვი კახაბერად და ვით ბურჯამიშვილი

ქართველების უძველესი განათლებასა და მაღალ კულტურაზე მიუთითებს ის ფაქტი, რომ უძველესი სკოლის ფესვები საქართველოს ისტორიის შორეული წარსულიდან მომდინარეობს. საქართველოში არსებულ სასწავლო-სამეცნიერო დაწესებულებებს საკმაოდ მჭიდროდ, მიზანმიმართული ურთიერთობა ჰქონდა სხვა ცივილიზებულ ქვეყნების სამეცნიერო ცენტრებთან. ანტიკურ პერიოდში კოლხეთში იყო უმაღლესი სკოლა. ფაზისის აკადემიაში განსასწავლად, აკადემიებით და დიდი სწავლულები მდიდარი ელადიდანაც მოდიოდნენ. III-IV საუკუნეებში საქართველოს ჰქონდა უმაღლესი განათლების კერა, რომელიც იმდროინდელი კულტურული სამყაროსათვის ცნობილი იყო, როგორც კოლხეთის აკადემია.

ერის-ლაზეთში, კერძოდ, ქალაქ ფაზისის (დღევანდელ ფოთი) აკადემიაში – უნივერსიტეტში მუშაობდნენ, სწავლობდნენ და ასწავლიდნენ არა მარტო ქართველები, არამედ უცხოელებიც, მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის წარმომადგენლები, მათ შორის ბერძენები და რომაელი ახალგაზრდები და მეცნიერები. კოლხეთის აკადემიაში – ფილოსოფიურ-რიტორიკულ სკოლაში სწავლობდნენ ფილოსოფიას, ასტრონომიას, ასტროლოგიას, გეომეტრიას, ენათმეცნიერებას, რიტორიკას. მოსწავლეებს ამზადებდნენ სახელმწიფო მოღვაწეობისათვის. სწავლობდნენ საჯაროდ გამოსვლის ხელოვნებას. კოლხეთის აკადემიის დევიზი იყო: ცუდი მეტყველება ცუდი აზროვნების ნიშანია, ცუდი მოაზროვნე და მეტყველი ქვეყანას არ გამოადგება, იგი არ შეიძლება ხალხის რჩეული იყოს. კოლხეთის უმაღლეს სკოლაში – აკადემიაში სწავლობდნენ საყოველთაოდ ცნობილი ბიზანტიელი (ბერძენი) მეცნიერები – ფილოსოფოსები, მამა-შვილი ევგენიოსი და თემისტოიოსი (317-383), ეს უკანასკნელი ამჟამად იმით, რომ განათლება კოლხეთის აკადემიაში მიიღო და იმდენად კმაყოფილი იყო აკადემიაში სწავლების დონით, გულწრფელ ქება-დიდებას უძღვნიდა პონტოს ბოლოში, ფაზისის მახლობლად (ფოთის მიდამოებში) არსებულ კოლხეთის სკოლას, სადაც სიმონს დაეწაფა, როგორც აღინიშნა, ჯერ მამა, სახელმწიფო მოღვაწე, ფილოსოფოსი ევგენიოსი, შემდეგ თვითონ თემისტოიოსი. აი რას წერდა თემისტოიოსი: „რიტორიკის ნაყოფი მოეწვიტე გაცილებით უჩინარ ადგილებზე, ვიდრე ეს ჩვენი ადგილია, არა წყნარსა და ელიზურ ადგილას, არამედ, პონტოს ბოლოში. ჩაგვიდა მე არა საკუთარი მისწრაფებითა და გადაწყვეტილებების, არამედ იქ გამაგზავნა ისეთმა კეთილმოსურნე კაცმა, როგორც შეიძლება იყოს მამა, და ისეთმა მართებულად მოაზროვნემ, როგორც შეიძლება იყოს ფილოსოფოსი“ (გეორგიკა, ტ. III, ს. ყაუხ-შივილის ნათარგმნი, თბ., 1936, გვ. 50, ან იხ. ს. ყაუხიშვილის წიგნი „რას გვიამბობენ ძველი ბერძენი საქართველოს შესახებ“).

ევგენიოსმა ურნია თავის ვაჟს თემისტოიოსს: „თუ გსურს საუკეთესო განათლება და აღზრდა მიიღო, ითულოდ ფაზისის აკადემიაში განაგრძე სწავლას“. ბერძენი მწერალი თემისტოიოსი სიყვარულით აღნიშნავს, რომ კოლხეთის სასწავლებელი ასწავლიდნენ „არა ისარტყორცნას და ოროლოთ სროლას ან ჯიბრის, მეზობელ ბარბაროსთა წესებისა მიხედვით, არამედ იმას, თუ როგორ გაიწერონ რიტორიკულ ხელოვნებაში და როგორ ბრწყინავდენ ელინთა დღეობებზე“ (იხ. გიორგი ჯიბლაძე, განათლება, თბ., 1976, გვ. 5).

რა პირობებში უზრუნველყვეს ფაზისის (კოლხეთის) აკადემიის – უმაღლესი სასწავლებლის შექმნა III საუკუნეში? (ცნობილია, რომ ქ. ედესაში არსებობდა უმაღლესი სკოლა, სადაც სავარაუდოა სწავლობდნენ შუამდინარეთელი ქართველები და კოლხეთიდან ჩასული ახალგაზრდები. უმაღლესი სასწავლებელი დაიხურა 489 წელს იმპერატორ ზენონის (475-491) ბრძანებით).

აკადემია არ შეიძლება შექმნილიყო ნულევან საწყისზე, მას ათასწლოვანი პრეისტორია აქვს. აკადემია შეიქმნა სწორედ კოლხეთში, რადგან მან – კოლხეთმა უდიდესი წვლილი შეიტანა კაცობრიობის ცივილიზაციაში.

ჩვენ ხუმრობ, შესაძლებლობისგარდა ჩამოთვლილი გვაქვს კოლხეთის მნიშვნელოვანი როლი მსოფლიო ცივილიზაციის განვითარებაში. აქ კი შეეხებოთ იმ ზოგიერთ საკითხს, რომლებმაც, ჩვენი აზრით, შექმნეს შესაფერისი პირობები კოლხეთის აკადემიის შექმნისათვის (ამ საკითხებზე უფრო ვრცლად სხვაგანაც გვაქვს ლაპარაკი).

კოლხებს ჰქონდათ მსოფლიოში ერთ-ერთი პირველი დამწერლობა „კირები“, ასევე ჰქონდათ ბიბლიოთეკა, არქივი, წიგნსაცავი; აპოლონიოს როდოსელი წერდა: „კოლხებს შემონახული აქვთ თავიანთი მამათაგან ნაწერი კირები“, ე. ი. აქვთ წიგნსაცავები. „შემონახული აქვთ თავიანთი მამათაგან“, ე. ი. ძველი კოლხები ინახავდნენ წიგნებს, რუკებს; აპოლონიოს როდოსელი მოღვაწეობდა ეგვიპტის ქალაქ ალექსანდრიაში, ჩანს, ამ ქალაქის უდიდეს წიგნსაცავში, რომელიც ფანატიკოს ქრის-

ტიან ბარბაროსებმა და მუსლიმანებმა დაწვეს და რომელიც ბევრ ცნობებს ინახავდა პრეისტორიულ კოლხეთზე.

კოლხებს პერგამენტისა და პაპირუსის ნაცვლად ჰქონდათ „კირები“, ე. ი. კრავის, ცხერის ტყავები. აღსანიშნავია, რომ ლათინურად „წერას“ ეწოდება კოლხური სიტყვა სკრიბს – ცხერის ტყავზე წერა, რომელიც ევროპის მრავალ ენაშიც შევიდა.

როგორც აღინიშნა, მეფე აიგეტის ძმამ, პელოპოსის ძე აქციამ (აქციუსმა) ეგვიპტეში დააარსა მამამისის სახელობის ქალაქი პელიოპოლი (პელიოპოლისი) – „მზის ქალაქი“, „მზის ღმერთის ქალაქი“, რომელიც გვიან „მზის ღმერთის“ „რას“ მთავარი საკულტო ქალაქი გახდა, რომ აქციუსი, ბერძნული მითების თანახმად, ასტრონომიასა და ასტროლოგიას ასწავლის ეგვიპტელებს, რომ ეს მეცნიერება აიგეტიდების „საოჯახო მეცნიერებაა“, აიგეტიდები ხომ „მზისა“ და „მთვარის“ „შვილები“ არიან. უძველესი კოლხების მიხედვით: „მზედედაა ჩემი, მთვარე-მამა ჩემი, წვერილ-წვერილი ვარსკვლავები და და ძმა ჩემი“.

ძმბათა ძმბა მართულ ენას მებრული ხალხური ლმძი

ჩემი ნანა ქორთული, სარიკო დო მორკული, მიყროს ჩემი დიდაცალო, თიშო ვორტქ თიშო ვხანდენქ, უბირქ მავშალიცალო. თისი ქოგუაღუფუქ სანთელო და ოკმაფუო. სიცოცხლე და სამოთხე რე ოფუხერი საქორთუო...

ჩემი ენა ქართული, საარაკო და საკვირველი, მიყვარს დედასავით, მისთვისა ვარ, მისთვის ვიდწვი, ვუმღერ ბულბულივითა. მას შემოვეყვითა. სანთლად და საკმეველად, სიცოცხლე და სამოთხე საფიცარი საქართველო.

როგორც ითქვა, ფარს თელდაჯის ენციკლოპედიურ ლექსიკონში ნათქვამია: „**ლლზური ენა ახლოს დგას ქართულთან და წარმოადგენს მეგრული ენის კილოს**“.

ასტრონომია და ასტროლოგია სწორედ მოძღვრებაა მზეზე, მთვარეზე, ვარსკვლავებზე.

პელიოპოლი დაარსდა ჩვენს წელთაღრიცხვამდე მრავალი საუკუნის წინ – ეგვიპტის „ძველი სამეფოს პერიოდში (ეპოქაში). ეს ქალაქი იდგა, ფუნქციონირებდა 2700-2600 წლის განმავლობაში. ე. ი. ყველა მითოლოგიური გადმოცემით, წყაროებით დასტურდება, რომ კოლხი აქციუსი დაახლოებით 3300 წლის წინათ აარსებს ქალაქ პელიოპოლისს“.

როგორც აღინიშნა, კოლხურმა ტომმა ხალხებმა მსოფლიო ისტორიაში პირველებმა შექმნეს მეტალურგიის კერები და დაიწვეს რკინის, ფოლადის დამუშავება – გამოდნობა-წარმოება. რადგან ლათინებს, ბერძენებს არ ჰქონდათ თავიანთ ენაზე ამ საგნების სახელწოდება, „ხალბიბი“ დაუდევს საფუძვლად „რკინის“, „ფოლადის“, „სპილენძის“ სახელებს, კოლხურიდან ისესხეს ეს სიტყვები.

ცნობილია, თუ რა დიდ მნიშვნელობას ანიჭებდა ფ. ენგელსი რკინის აღმოჩენას, მიიჩნევდა მას საზოგადოების წინსვლა-განვითარების საფუძვლად.

პროფ. თემურ (თემურაზ) მიქელაძე ეხება რა არგონავტების თქმულების საკითხებს, წერს: „ესაა სპილენძის უდელი და სპილენძის ჩლიქებიანი ხარები, რომლებიც სიმბოლურად ასახავენ იმ დროს, როცა კოლხეთის მიწათმოქმედება სპილენძის (ბრინჯაოს) ინდუსტრიის საფუძველზე წარმართება – მეტიც, თქმულებაში მოხსენებულია რაღაც მაგარი ლითონი“ და შემდეგ დასძენს: ნათელია, რომ კოლხეთის სამეფოს საფუძველს შეადგენდა მიწათმოქმედება და მეტალურგია“ (თემურ მიქელაძე, ძიებანი კოლხეთისა და სამხრეთ-აღმოსავლეთი შავი ზღვისპირეთის უძველესი მოსახლეობის ისტორიიდან (ძვ. წ. II-I ათასწლეულები). გვ. 158-160.).

კლიმენტი შელია, პროფესორი, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე (გაგრძელება შემდეგ ნომერში

ტერაქტის მცდელობისთვის დაპატიმრებული კადივი მიხეილ სააკაშვილის მფრინავის სახელში ცხოვრობდა

შსს-ს მიერ ტერაქტის მცდელობისთვის დაპატიმრებული პირები მიხეილ სააკაშვილის მფრინავის სახელში ცხოვრობდნენ, - ამის შესახებ ქართულ საზოგადოებას სარწმუნო წყარომ აცნობა. აღნიშნულის გადასამოწმებლად შურნალისტი შინაგან საქმეთა სამინისტროს პრესსამსახურის უფროსს, ქალბატონ ნინო გიორგობიანს დაუკავშირდა.

შეკითხვაზე: „დასტურებთ თუ არა ინფორმაციას, რომ შსს-ს მიერ დაკავებული მთავარი კადივი და რიზან თამაროვი პრეზიდენტის უახლოესი გარემოცვის, კერძოდ, მისი პირადი მფრინავის, ვერტმფრენების კომანანა „თუშეთის“ მფლობელის, ზაურ ქორთოშვილის კუთვნილ სახელში ცხოვრობდნენ?“, ნინო გიორგობიანმა განაცხადა: „დიახ, მე ვიცი დასტურებით, რომ კადივის ნაცნობობა აკავშირებს ზაურ ქორთოშვილს და გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ის ცხოვრობდა ქორთოშვილების კუთვნილ ბინაში. ეს პიროვნება უკვე დაკითხულია ჩვენს მიერ და მან ამის შესახებ განუცხადა უკვე გამოძიებას“.

როგორც ცნობილია, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ მომხადების სტადიაზე ტერორისტული აქტის ჩადენის მცდელობა აღკვეთა. როგორც საგანგებო ბრიფინგზე შსს-ს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსმა ნინო გიორგობიანმა განაცხადა, საქართველოს ანტიტერორისტული ცენტრის, შს სამინისტროს სხვა ოპერატიული დანაყოფებისა და საქართველოს პროკურატურის მჭიდრო და ეფექტური თანამშრომლობის ფარგლებში გატარებული ოპერატიული-სამძებრო და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, 2013 წლის 13 ივნისს, გამთენიისას, ქობულეთში დაკავებული იქნენ უცხო ქვეყნის მოქალაქეები მიკაელ კადივი და რიზან თამაროვი.

მათი დროებითი საცხოვრისიდან, ჩხრეკის შედეგად ამოღებული იქნა დიდი

ოღონობით ძლიერმოქმედი ასაფეთქებელი ნივთიერება (სავარაუდოდ, პლასტიდი) და ელექტროდეტონატორები, აგრეთვე, ცეცხლსასროლი იარაღი, საბრძოლო მასალა და პირადობის დამადასტურებელი ყაღბი დოკუმენტაცია.

გამოძიების ამ ეტაპზე უტყუარად დადასტურებულია, რომ ინტერპოლის მიერ ძებნილი კადივი საქართველოს თავს 2011 წლიდან აფარებდა, თუმცა პერიოდულად ტოვებდა ქვეყნის ფარგლებს. ამჟამად მიმდინარეობს ინტენსიური საგამოძიებო და ოპერატიული-სამძებრო ღონისძიებები ტერორისტული აქტის მომხადებაში მხილებულ პირთა დანაშაულებრივი კავშირების - ხელშეწყობებისა და მფარველების - გამოვლენისა და გაუფრთხილების მიზნით როგორც ქვეყნის შიგნით, აგრეთვე საერთაშორისო ანტიტერორისტული თანამშრომლობის ფარგლებში, ვინაიდან მიკაელ კადივის მიერ სხვა ქვეყნის ტერიტორიაზე ჩადენილი დანაშაულის თანამონაწილე პირი დასავლეთ ევროპის ერთ-ერთი ქვეყნის სამართალდამცავების მიერ ჯერ კიდევ 2012 წელს იქნა დაკავებული.

„ჩვენ გავაგრძელებთ საზოგადოების პერიოდულ ინფორმირებას გამოძიების შედეგების თაობაზე და გვსურს დაგარწმუნოთ, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო გააკეთებს ყველაფერს ტერორიზმის საფრთხისგან საქართველოს მოქალაქეების დაცვის მიზნით“, - განაცხადა გიორგობიანმა.

აღნიშნულ მოვლენას გამოეხმაურა საქინფორმი, რომელმაც განაცხადა, რომ 2013 წლის 11 ივნისს, რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტმა ვლადიმერ ვლადიმერის ძე პუტინმა ტელეკომუნიკაციის რუსთადაიურა და ტელეარხის ჟურნალისტების შეკითხვებს უპასუხა. მოსკოვის და თბილისის ურთიერთობის პერსპექტივებზე საუბრისას პრეზიდენტმა

განსაკუთრებით გამოიყო ტერორიზმის პრობლემა და მასთან ბრძოლის საკითხი: „ჩვენ გვინდა საქართველოსთან თანამშრომლობა, გვინდა საქართველოსთან მუშაობა, გვინდა ურთიერთობის სრული მოცულობით აღდგენა. ვიმეორებ: თუ ჩვენ შევძლებთ ავაწყოთ ასეთი მუშაობა სამართალდამცავი ორგანოების, სპეცსამსახურების სფეროში, ეს იქნება პირველი ნაბიჯი იქითკენ, რომ უფრო რეჟიმი აღდგეს.“

საქართველოს ტერიტორიიდან ჩვენს კავკასიაში გამომდებითი ფრთხილ ტერორისტული ელემენტები... და ის ნაკლებსასიამოვნო ეპიზოდები, რომლებიც დაკავშირებული იყო საქართველოს ტერიტორიისთვის დარტყმების მიყენებასთან, იმით აიხსნებოდა, რომ ჩვენ დარტყმებს ვაყენებდით არა უბრალოდ საქართველოს ტერიტორიას, არამედ ბანდფორმირებებს, რომლებიც 30 კმ-ზე მიუახლოვდნენ სოჭს. აი, სადამდე მივიდა საქმე შსს-ს სატვირთო მანქანებს ისინი რუსეთის საზღვართან გადმოჰყავდა. ჩვენ იძულებული ვიყავით, პრევენციული ღონისძიებები გაგვეხორციელებინა. მე მაშინ ეს მოქმედებები ვუთხარი. ძალიან გვინდა, რომ ასეთი რამ ჩვენს ისტორიაში აღარასოდეს განმეორდეს“.

13 ივნისს კი, ანუ, პუტინის განცხადებითან ორი დღის შემდეგ, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ მომხადების სტადიაზე იქნა აღკვეთილი ტერორისტული აქტის ჩადენის მცდელობა - „საქართველოს ანტიტერორისტული ცენტრის, შს სამინისტროს სხვა ოპერატიული დანაყოფებისა და საქართველოს პროკურატურის მჭიდრო და ეფექტური თანამშრომლობის ფარგლებში გატარებული ოპერატიული-სამძებრო და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად გამოვლენილი და დაკავებული იქნენ ტერორისტები“.

ამგვარად, პუტინი ისევ მართალი აღმოჩნდა, თუმცა საქართველოში ბევრს

დღემდე არ სჯეროდა, რომ სააკაშვილის ხელისუფლებამ საქართველო ყველა ჯურის ტერორისტების გასაფლავებლად და თავშესაფრად გადააქცია! არადა, პუტინი ჯერ კიდევ 2004 წელს სთავაზობდა სააკაშვილს აჭარაში ერთობლივი ანტიტერორისტული ცენტრის შექმნას, ბათუმში განლაგებული რუსული სამხედრო ბაზის ნაცვლად!

საქართველოში ტერაქტის მხადების ფაქტიც არ აღმოჩნდა სიურპრიზი ქართველი სამხედროების და სააკაშვილისთვის ჯიბადის გამოცხადების შესახებ ორი ვიდეორგოლის შემდეგ, რომლებიც გასულ კვირას გავრცელდა ავღანეთში ქართულ ბაზაზე განხორციელებული ტერაქტის წინ, რომელმაც შვიდი ქართველი სამხედროს სიცოცხლე შეიწირა. უბრალოდ, პანიკის თავიდან ასაცილებლად, საქინფორმმა არ გამოაქვეყნა თავისი პიპოტუზა, რომ ტერაქტი მოსალოდნელია მეტროპოლიტენში ან ხალხის თავშეფრის სხვა ადგილზე.

და ბოლოს - მადლობა ქართულ სპეცსამსახურებს, რომლებმაც ის აღკვეთეს, მაგრამ იქნებ რუსეთის და საქართველოს სპეცსამსახურებს შორის თანამშრომლობა ტერორიზმთან ბრძოლის მიზნით უკვე დაიწყო?

საპ. იწვ.

ქართველური ენები და „ევროპული ქართია რემიონალური და უმცირესობათა ენების შესახებ“

(ქართული „ფუტ-ლინგვისტიკა“ და „ერთობლივი საქართველოსთვის“ მებრძოლი მათი ისტორიკოსი მიმდევრები)

მინცი თოფი გილუდ, მარა იშენ ვარე მონადირე, შხვაშნოტყველც გაზუშინუ, მუჭოთ ჭანდი - მოლადირე, თოლი არბას ალაბრსხუნა, მარა ზღვა-ქვინც აკაორწყე... ჭიფელია ჭინიშ დობერ სქემას ირკოც ვაწკიროწყე. (ლაშა ბახარია, მეგრული პოეზია)

საინტერესო კუთხითაა გუჯარჯიანი-ხორავას სტატიაში მოხსენიებული „ევროპული ქართია რემიონალური და უმცირესობათა ენების შესახებ“ და „ჩარჩო კონვენცია ეროვნულ უმცირესობათა დაცვის შესახებ“. მთავარი პოსტულატი, რა თქმა უნდა, ბატონ ფუტკარაძეს გააშიფრინეს: „ქართია ეთნოკრეტულ სახელმწიფოებს ანიჭებს უფლებას, თვითონ განსაზღვროს მის ტერიტორიაზე ვის მიანიჭოს უმცირესობის ენის სტატუსი“ (ტ. ფუტკარაძე, 2005 წ.). (რ. გუჯარჯიანი, ბ. ხორავა, 2010, გვ. 9).

და მეტე თვითონ აგრძელებენ: „ამ საქითხების განსაზღვრისას გადაწყვეტი რთლი მეცნიერებს უნდა ჰქონდეთ, რომელთა შეჯერებული პოზიციით გამოიკვეთება ქართველთათვის ერთადერთი ენის არსებობა და ყველა სხვა ენობრივი ერთეული განიხილება მხოლოდ დიალექტებად“ (რ. გუჯარჯიანი, ბ. ხორავა, 2010, გვ. 9).

მინცი ვინ და სად უნდა შეაჯეროს ეს პოზიციები?

მგონი ბატონი ფუტკარაძე ისეა „დიალექტებზე“ შეყვარებული, რომ ვერ იტანს, თუ სადმე ვინმე დიალექტს ენის სტატუსს მიანიჭებს?!

მოკლედ - ვერაფრით ვერ მოიგეს გერმანელებმა გვანცელაძე-ფუტკარაძის გული. - ბ.ო.

ბატონმა ფუტკარაძემ უკვე იხრუნა ამაზე - 2002 წელს ქუთაისში ჩატარებული ქართველოლოგთა IX სიმპოზიუმის ფარგლებში წარმოდგენილ მემორანდუმში წერია:

1. პუმიანტარულ დარგებში მოღვაწე ქართველ მეცნიერთა პოზიციების შეჯერება და საერთო თვალსაზრისის გამოიმუშავება აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით...

3. საქართველოს ეთნოლინგვისტურ პრობლემასთან დაკავშირებით უცხოური პუბლიკაციების მუდმივი მონიტორინგი...

წარმოდგენილი ამოცანების შესასრულებლად აუცილებელია:

6. გაფართოვდეს და სათანადო დაფინანსებით და აპარატურით აღჭურვოს ქუთაისის აკადემიის წევრების სახელობის უნივერსიტეტთან არსებული დიალექტოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი. (თ. გვანცელაძე, 2006, გვ. 135).

მინცდამაინც თავმდაბლობით არ გამოირჩევა ბატონი ფუტკარაძე, თორემ ამხელა ტვირთს არ აიღებდა თავის თავზე, ცოტა სამუშაოს მინც გადაუნაწილებდა ენათმეცნიერებს, ლიტერატურისა თუ ისტორიის კვლევით ინსტიტუტებს ან საქართველოში არსებული სხვა რომელიმე უნივერსიტეტსა თუ დაწესებულებას.

გარდა ამისა, ეტყობა მას და მის მიმდევრებს მაინც, რომ ქუთაისის დიალექტოლოგიის ინსტიტუტში ირწყვა ქართველოლოგიის აკადემიის: „სასურველია საქართველოს ყველა რეგიონის უნივერსიტეტთანაც შეიქმნას მსგავსი მიზნის მქონე განყოფილება/ცენტრი, რომელთაც კოორდინაციას გაუწევს ქართველოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი“ (ე. დადიანი, ტ. ფუტკარაძე, რ. შეროზია - 2010, გვ. 139).

მგონი აქაც გამოტოვა ბატონმა ფუტკარაძემ დედაქალაქში არსებული მშობლიური უნივერსიტეტი და ენათმეცნიერების ინსტიტუტი, თუ სხვა სასწავლო და სამეცნიერო დაწესებულებები. ეტყობა თვლის, რომ დიალექტების შესწავლა მხოლოდ რეგიონებშია შესაძლებელი, ანდა ხვდება რომ „კოორდინაციის“ პრობლემაში შეექმნება.

„უცხოურ პუბლიკაციებზე უდმივი მონიტორინგი“ კი ეტყობა იმიტომ დასჭირდა ბატონ ფუტკარაძეს, რომ ვერაფრით თავისთვის ვერ მოიხიდა მისგან ბევრჯერ ავადსუნებული „Vol kswangst if tung“-ის ფინანსები. ამიტომაცაა ასე აგრესიულია განწყობილი გერმანელი ქართველოლოგის ბატონ გიპერტისა და ქალბატონ თან-

დაშვილის მიმართ: არა და ასეთ პროექტებში მონაწილეობას ვეროპული ენებისა თუ არა, მეგრულ-ლაზური და სვანური „დიალექტების“ ცოდნა მაინც ჭირდება წინაპირობად.

უშიშვრედ დეტალია თითქოს, მაგრამ თუ დაუკვირდებით ამავე მემორანდუმის ხელმოწერებს, ერთი რამე მოგხვდებათ თვალში: საერთოდ, როცა მემორანდუმის სახის დოკუმენტებს აწერენ ხელს ან ამ ხელმოწერებს კრებულში აქვეყნებენ, რამდენიმე მარტივ ეთიკურ წესს იცავენ რიგითობისას: ან ანბანის მიხედვით, ან ასაკის მიხედვით, ან მეცნიერების დარგში მიღწეული წარმატების მიხედვით; მასპინძელი ორგანიზაციის ხელმძღვანელი კი როგორც წესი, ბოლოს აწერს ხელს: ბატონი ფუტკარაძის პირველ ხელმოწერად ყოფნა კი ნათლად მიუთითებს მის მეცნიერულ და პიროვნულ „თავმდაბლობაზე“.

- იარსებებენ ისევე როგორც ქართული ენის სხვა კილოები! - ბრძანებენ გუჯარჯიანი-ხორავა.

- „მარადიული მხოლოდ კავკასიის მთებია!“ - პატრიკეპულე ისტორიკოსებო. თქვენს მიერ ასე უდიერად მოხსენიებული გერმანელი პროფესორი ბატონი გიპერტი, ბატონი ბოლდერი, ქალბატონ თანდაშვილთან და სხვა ქართველ ენათმეცნიერებთან ერთად კი სწორედ იმ „კატასტროფული მდგომარეობის“ გამოსწორებას ცდილობენ, რომელიც მარტო ბატონ ფუტკარაძეს არ შეუშინებია, მხოლოდ არა ფუტკარაძე-გვანცელაძისეული „დიალექტოლოგიის“ ახალი თეორიებით, არამედ „სტანდარტული, დასავლეთ და აღმოსავლეთ ევროპის სოციოლინგვისტური ადრესისათვის აპრობირებული მეთოდებით“ (მ. ქურდიანი, კრებულები - 2007, გვ. 5). იმ თქვენთვის მიუღებელ კითხვებზე კი, რომელიც თქვენი აზრით ვითომდა „ეჭვგეგმ აყენებს სახელმწიფო/ქართული ენის სტატუსს“, თუნდაც იმიტომ უნდა გაცემულიყო პასუხები, რომ მავანს მართლა სხვანირად არ გამოეყენებინა მათზე პასუხის გაუცემლობა.

თქვენს მიერ ნახსენებ კრებულშივე ბრძანა ბატონმა თ. უთურგაიძემ: „თუ კითხვარს გავუქცევით, სწორი არ იქნება. ჩვენ უნდა შევავსოთ ეს კითხვარი და გავ-

ივთ რეალური პასუხები, რათა გექნოდეს ჩვენი საკუთარი ინტერპრეტაცია, წინააღმდეგ შემთხვევაში ამას სხვები გააკეთებენ და შეიძლება არასწორად შედგენილ პასუხებზე მოგვიწიოს პასუხის გაცემა...“ (თ. უთურგაიძე, კრებული - 2007, გვ. 14).

მრავალი ასეთი ციტატის მოყვანა შეგვეძლო ამ კრებულთან, რომლებიც ნათლად წარმოაჩენენ ფუტკარაძე-გვანცელაძე-ტანბიძის „ნოვატორული აღმოჩენის“ უსუსურობას და იმ „საშიშროების“ უსაფუძვლობას, რომელთა აღფრთხილებაც ცდილობენ გუჯარჯიანი-ხორავა, თუ სხვა მათი კოლეგა ისტორიკოსები „ერთობლივი საქართველოს“ ლოზუნგით. ამჯერად ამაზე მეტს არ შევხერხებთ და ბატონი ფუტკარაძისა და მისი თანამაზარეობის იმ ნაშრომზე გადავადლო, რომლის თეორიებიც ნამდვილად საშიში შეიძლება აღმოჩნდეს ჩვენი ქვეყნისთვის, თუ მათი ნააზრების, ვინმე ამ სახით დამკვიდრებას მართლა შეეცდება.

2010 წელს გამოვიდა წიგნი „ევროპული ქართია რეგიონული ან უმცირესობის ენის შესახებ და საქართველო“ (ავტორები: ეკა დადიანი, ტარიელ ფუტკარაძე, რევაზ შეროზია 22). რედაქტორები: მ. გვაზავა, რ. გუჯარჯიანი).

ამჯერად არ შევუდგებით იმ ნაწილებს განხილვას, რომელიც შეეხება სამეულის „მრავალსაუკუნოვან შეხედულებას“ ქართველურ ენათა კლასიფიკაციის შესახებ, რომელზეც უკვე ხმით ვილაპარაკეთ. მას შემდეგ რაც ბატონმა ფუტკარაძემ 2002 წელს ჩატარებულ მემორანდუმზე „პოზიციების შემაჯერებლად“ დაიგულა თავი საქართველოში, ექსპერტების შეფასებით, იმ 6700-მდე ენიდან, რომელზეც ჩვენს პლანეტაზე დღეს ლაპარაკობენ, ერთ მესამედს XXI საუკუნეში გადაშენება ემუქრება. პესიმისტური შეფასებით კი მათ 90 პროცენტს - ბ.ო.

ვროსაბჭოს დოკუმენტის სახელწოდებაც კი შეცვალეს ავტორებმა, საკუთარი თეორიების უფრო უკეთესად წარმოსაჩვენად. ამაზე ცოტა ქვემოთ ვიმსჯელებთ. - ბ.ო.

ბია ოკუპაზა, (გაგრძელება იქნება)

ვის ხელთაა საქართველოს ბედი?

გულში დაჭრილ საქართველოს მშველელი ჭირდება, მაგრამ ვაგლახ, მშველელი ჯერ არსაიდან ჩანს!

17 მაისამდე რამდენიმე დღით ადრე სოციალურ ქსელში გავრცელდა ვინმე დავით ზურაბიშვილის წერილი, რომელსაც „სახადი №5“ ჰქვია.

ამ წერილიდან ვრცელი ამონარიდების გარეშე მკითხველი არ დამიჯერებს თუ ვიტყვი იმას, რომ საქართველოში მეხუთე კოლონა ფარულად კი აღარ მოქმედებს, არამედ, სახელისუფლებო სტრუქტურებში ჩინოვნიკებად მოკალათებულნი, უკვე აშკარად ებრძვიან ყოველივე ქართულს.

სხენებულები წერილის ავტორი გვაუწყებს: „მთელი ჩვენი უახლესი ისტორია სწორედ იმისგანაა, რომ ერთგვარი განსწავლულობის პერიოდის, გარკვეულ ილუზიებთან დამშვიდობების წლები. უნდა ვთქვა, რომ სამკაოდ სახიფათო ილუზიებთან და საკმაოდ მძიმე დამშვიდობების. და ყოველივე მათგანი იყო არა მარტო ილუზია, არამედ ერთგვარი სახადიც, ავადმყოფობა, რომელიც არც თუ სასიამოვნო გადასატანია, მაგრამ გადატანის შემდეგ იმუნიტეტს გიმუშავებს და მეორედ აღარ შეგეგვრება. ვერ ვიტყვი, რომ გამოჯანსაღების შემდეგ ეს იმუნიტეტი მთელ საზოგადოებას გამოუმუშავდა, მაგრამ პოლიტიკურად აქტიურ ნაწილში, იმ წრეებში, სადაც გადაწყვეტილებები მიიღება და ხორციელდება, ამგვარი ტენდენცია აშკარაა...“

წერილის ავტორი საქართველოს უახლეს ისტორიაში მხოლოდ ილუზიებს ხედავს. ეს ილუზიები ამავე დროს მძიმე ავადმყოფობაა, სახადი ყოფილა. ავადმყოფობის მიმართ ხალხმა იმუნიტეტი ვერ გამოუმუშავა, სამაგიეროდ გამოუმუშავდა „პოლიტიკურად აქტიურ ნაწილს“, მათ, ვინც გადაწყვეტილებებს იღებს და ახორციელებს...

როგორც ჩანს წერილის ავტორი თავის თავს „პოლიტიკურად აქტიურ ნაწილს“ მიაკუთვნებს, იმ პოლიტიკურად აქტიურ ნაწილს, რომელმაც ხალხის მიერ არჩეული კანონიერი ეროვნული ხელისუფლება დაამხო და მონაწილეობის ნაცვლად დღეს უკვე ეროვნულ სულს ებრძვიან თავიანთი „გადაწყვეტილებებით“ და „განხორციელებით“!

სახადმოსხილისთვის, იმუნიტეტგამომუშავებულისთვის და ამავე დროს „განსწავლულისთვის“ №1 სახადი თურმე „იყო ზვიადი“, უფრო ზუსტად, ეთნოცენტრული ნაციონალიზმი, რომელმაც ეროვნული მოძრაობის პერიოდში ვულკანული ამოხეთქა და ისეთი ამაზრზენი სახით წარსდგა ჩვენს წინაშე, კინაღამ სრულ ნიშილიზმში გადაისროლა მთელი მოაზროვნე საზოგადოება...“

„სრულ ნიშილიზმში“ (!) გადაუსროლელი, სახადმოსხილი ბატონ ზურაბიშვილისთვის „სუნიანი“ ქართველი ერი ამავე დროს უგუნური ყოფილა, რომელმაც „ამაზრზენი სახით“ გამოხატა ეროვნული და სახელმწიფოებრივი ინტერესების დაცვა!

„ათწლეულების მანძილზე იკვებებოდა ქართული ნაციონალიზმი იმით, რომ არაქართველები შეგნებულად ცდილობენ, ფეხი მოიკიდონ ჩვენს მიწა-წყალზე, ნელ-ნელა შეგვაფიწროვონ და განგვედონ. ეს მიეწერებოდა არამარტო კრემლის ფარულ ზრახვებს, არამედ თვით არაქართულ ეთნოსებსაც, რომლებიც დემოგრაფიული ანექსიისთვის გამზადებულ ზომებზე იყვნენ წარმოდგენილები“. – წერს ჭკუისკოლოფა ზურაბიშვილი.

ნუთუ ვერ ხედავს „მოაზროვნე საზოგადოების“ ეს დედისძუშუნაწყენი წევრი, რომ არაქართველები მამულს, ტერიტორიებს შეგნებულად გვედავებია: სკოლებში ბავშვებს გაყალბებულ ისტორიას ასწავლიან, ბეჭდავენ რუკებს, სადაც საქართველო განაწილებული აქვთ მეზობელ ქვეყნებს: სომხები სამხრეთ საქართველოს და მთლიანად საქართველო ინეშებენ, ახერხაბიჯანელები დავით გარეჯს, ივრის ხეობას და საერთოდ ტერიტორიებს რუსთავამდე, თურქები ბათუმს, ეთნიკური უმცირესობა ოსები შუაგულ ქართლს მცხეთამდე, ხოლო აფხაზები

დასავლეთ საქართველოს ლიხამდე... ყოველ წელიწადს ჩრდილოეთის, აღმოსავლეთის, სამხრეთის საზღვრები ერთი-ორი კილომეტრით აქვთ იწვეს... საქართველოს ტერიტორია, ძირბეული მიწები შეგვრენის ტყავით პატარავდება მტრების სურვილების აღსრულების-თანავე!

ნუთუ ვერ შეიგნო „მოაზროვნე“ ზურაბიშვილმა, რომ ქართველი ერი დემოკრაფიული კატასტროფის წინ დგას, რომ რამდენიმე ათეული წლის შემდეგ ქართველობა საქართველოში უმცირესობა იქნება, რომ არაქართველები უმრავლესობად მოგვევლინება და ჩვენზე, როგორც ეთნიკურ უმცირესობაზე ზრუნვით დამეშვიდად ვეღარ დაიძინებენ... ამ პერსპექტივას ხომ გაეროც აღიარებს, მაგრამ „სახადმოსხილს“ ისეთი იმუნიტეტი აქვს... ერთი სიტყვით, ატომგულივით შეუვალაია!

როგორც ვხედავთ „მოაზროვნე საზოგადოების“ წარმომადგენლები ვერ ხედავენ, ან არა სურთ დაინახონ ქართველი ერის წინ ჩანოქილი გადაშენების აქლემი. ეს ხალხი ხედავს და დემოკრატიის გამარჯვებად მიიჩნევს პირადობის მოწმობიდან ეროვნების ამოღებას, უცხოელებზე მიწების გაყიდვას, გვი-აღლუქების გამართვას... აი, ამგვარი დემოკრატია სურთ გადაგვარების მოსურნე!

ნუთუ არა სმენია „განსწავლულ“ და „ღრმად მოაზროვნე“ ზურაბიშვილს, რომ კრემლის ზოგიერთი ოლიგოქორი ლიდერი ქართველთა ეთნოწმენდაზე, ციმბირში გადასახლებაზე ოცნებობდა (ასეთები ფაქტობრივად რუსეთის დისკრედიტაციას ეწოდნენ, რუსეთის სიძლიერეს ფარულად ებრძოდნენ).

ჯერ კიდევ 50-70 წლებში სუსლოვი (ნამდვილი გვარია ზუსისი) წერდა: „შორეულ აღმოსავლეთში მომსახურე ჩვენ გენერლებს უნდა მიეცეს ცხოვრების ნორმალური საშუალება. მათ ჩამოსახლება ზღაპრად გვეჭირდება შავი ზღვის სანაპირო ტერიტორია, სადაც, როგორც მოგვხსენებთ, ქართველები სახლობენ.“

უნდა გაავითვალისწინოთ, ქართველები ჩვენგან ძლიერ განსხვავდებიან. ადრე თუ გვიან ისინი საქართველოს დამოუკიდებლობის საკითხს დააყენებენ და თავისუფლებას მოითხოვენ.

მათთან ბრძოლა აფხაზეთიდან უნდა დაიწყოთ. აფხაზეთის გამოყენებით საქართველოს, სენაის, აჭარას და სხვა კუთხეებს უნდა მიეცეთ დამოუკიდებლობა... ქართველები მეცნიერულად უნდა დაეარწმუნოთ, რომ სხვადასხვა ქვეყნიდან ჩამოსახლებულნი სხვადასხვა ერის წარმომადგენლები არიან, რაც საქართველოს ტერიტორიიდან მათი გაძევების საშუალებას მოგვცემს“ (გაზეთი „სარკმელი საქართველოსი“, №4, 2001 წ. ასევე გ. ახუაშვილი „სტალინი და მასონები“. წიგნი ელიზბარ ჯაფელიძე „ავაჰმე, ჩემო მამულო!“, თბ., 2007 წ. გვ. 33).

პატივცემულო მკითხველო! ჰომუნკულუსი დავით ზურაბიშვილი მხოლოდ ეროვნულ მოძრაობას არ ადანაშაულებს „ეთნოცენტრული ნაციონალიზმის“ წარმოშობაში. ამ სახადის გამომწვევი ბაცილა თურმე ისეთი ლიტერატურაც ყოფილა, როგორც არის მიხეილ ჯავახიშვილის „ჯავახი ხიზნები“ და მუხრან მაჭავარიანის ლექსები. ამგვარი ლიტერატურა ათეული წლების მანძილზე კვებოდა „ქართულ ნაციონალიზმს“!

„მარტო ლიტერატურული ნაწარმოებები იმდენია შექმნილი ამ თემაზე, რომ მთელი ანთოლოგიაც კი შეიძლება შეადგინო, მიხეილ ჯავახიშვილის „ჯავახი ხიზნებიდან“ დაწყებული მუხრან მაჭავარიანის ლექსებით დამთავრებული“. წერს ზურაბიშვილი.

ვიდრე ამგვარი „ინტელექტუალები“ და ბორიალობენ და ვიდრე მათ არ ალაგმვენ, საქართველოს საშველი არ იქნება! რადგან ანთოლოგიაზეა ლაპარაკი, ამიტომ ამ ლიტერატურაში აუცილებლად მოიაზრება ილია ჭავჭავაძის (ერთმა რესპუბლიკელმა კბილი უკვე გაკრა ილიას), აკაკი წერეთლის, ვაჟა-ფშაველას, დუტუ მგერელის, რაფიელ ერისთავის, იაკობ გოგებაშვილის და მრავალი სხვა მა-

მულიშვილის პატრიოტული ნაწარმოებები.

37-იანი წლები რომ ყოფილიყო, ზურაბიშვილი სასიკვდილოდ გაიმეტებდა დიდ მწერლებსა და პოეტებს „ქართული ნაციონალიზმის“ ბრალდებით, როგორც დასახვრეტად გაიმეტა მიხეილ ჯავახიშვილი.

„მოაზროვნე“ და „ოპტიმისტ“ ზურაბიშვილს „ეთნოცენტრული ნაციონალიზმი“ აღარ ემინია, რადგან „ეს კოშმარი, ფაქტობრივად, ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლებასთან ერთად დამთავრდა, არანაირი პოლიტიკური თუ საზოგადოებრივი დივიდენდების მომტანი ეთნოცენტრული ნაციონალიზმი მას შემდეგ აღარ არის. ერთხანს პირადობის მოწმობაში ეროვნების აღნიშვნის და მიწაზე კერძო საკუთრების არაქართველების დაკანონება რჩებოდა უკანასკნელ ბასტიონად, მაგრამ ეს ორი ბასტიონიც ისე დაეცა, სერიოზული რყევები არ გამოუწვევია“.

ამგვარი სიტყვები საქართველოს დაუძინებელ მტერს თუ ამოუვა პირიდან. ზურაბიშვილს რა ღმერთი გაუწერა?

არ მოგვწონს ეს სიტყვები?

ძველ კოლხ-იბერიელთა მოდგმას თუ გვსურს ვერო-ამერიკული ყაიდის დემოკრატია, მაშინ პედარასტობასთან ერთად ამგვარი აზრების თავისუფლად გამოთქმაც უნდა შევიერთო!

„ქედრეკელი“ და „მადლიერი“, „ყველა უნჯი“ და „ყველა მუნჯი“ პარლაპენტის დეპუტატები კი „მეგობარი“ ქვეყნების ამგვარი დემოკრატიის აღებუებად იქცნენ!

ეს დავით ეშმაკშენილი №6 სახადად ქართულ ეკლესიას, მართლმადიდებლობას მიიჩნევს: „უდიდურესად გაძლიერდა ეკლესია, ერთადერთი ინსტიტუტი, რომელსაც სააკაშვილმა ვერაფერი დააკლო და დღეს ეკლესიის მორალური ავტორიტეტი ისე მაღალია, როგორც არასოდეს. ბუნებრივია, მოვლენათა ამგვარმა განვითარებამ ძალიან შეუწყო ხელი რელიგიური ნაციონალიზმის აღმავლობას. და ეს იქნება კიდევ ერთი ძველად და მტკივნეულად მოსაშორებელი სახადი...“

შეიძლება მე ვცდები, მაგრამ მეჩვენება, რომ დავით ზურაბიშვილი ძალიან კმაყოფილია მიხეილ სააკაშვილის საქმიანობით, განსაკუთრებით იმით, რომ ორი ბასტიონი დაანგრია: პირადობის მოწმობაში ეროვნული ადრე აღნიშნავდა და ნებისმიერ უცხოელს შეუძლია რამდენიც უნდა იმდენი ქართული მიწა იყიდოს, დაიკანონოს, დაისაკუთროს!

რჩება ერთი აუღებელი ბასტიონი, ქართული ეკლესია, რომელსაც სააკაშვილმა ვერაფერი დააკლო და ამიტომ დღეს „რელიგიური ნაციონალიზმი“ (!) აღმავლობას განიცდის! ეს სახადი კი ძველად და მტკივნეულად მოსაშორებელია!

ეკლესია, რწმენა, მართლმადიდებლობა სახადი და „რელიგიური ნაციონალიზმი“ ყოფილა!

ვინ ხარ შენ, დავით ზურაბიშვილო? მურვან ყრუ, თემურ-ლენგი, ბუღა თურქი, შაჰ აბასი თუ ოსმალეთის ფაშა? თუ ყველა ერთად, ინგლისურისა და კომპიუტერის მცოდნე თანამედროვე ჰომუნკულუსი?

მე ვიცნობ კიდევ ერთ დავით ზურაბიშვილს, ძველ რესპუბლიკელს, რომლის ნააზრევი გაჭრილი ვაშლივით ჰგავს სოციალურ ქსელში ვაგრცელებული წერილის შინაარსსა და პათოსს. ეს ორი დავითი, შესაძლებელია ერთმანეთს არც იცნობდნენ, მაგრამ მათი სულიერი ნათესაობა აშკარაა!

მეორე დავითი „თავისუფლების ინსტიტუტი“ „დაბრძენებული“ პოლიტიკოსია, რომელიც ქართულ სასიათს, ქართულ ცნობიერებას, ეროვნულ გამანთავისუფლებელ მოძრაობას ერთობ უარყოფითად აფასებს.

მისი აზრით „ეროვნული ცნობიერების ფესვებიდან“ ამოზრდილია ტოტალისტური ტენდენციები და „სტალინის ფენომენი“. ქართველი კაცის ფსიქიკა ფეოდალისტურია და თანამედროვე ქართველი კვლავ ფეოდალისტური ფსიქიკის ტყვეობაში რჩება. „ეროვნული

დამოუკიდებლობის იდეაც ქართველი ერის ფეოდალისტური ფსიქიკის ფესვებიდანაა ამოზრდილი, რომელიც თავისი არსით ფუნდამენტალისტური ცნობიერებაა... ასეთი ფუნდამენტალიზმი განსაზღვრავს ეროვნული მოძრაობის სახესაც“. ამ მოძრაობას აკლია „შინაგანი ხნობრივი დერიტა“, მაგრამ ეროვნული მოძრაობის მთავარი ნაკლი მაინც ის არის, რომ ფეოდალისტური ცნობიერებიდან გამომდინარე, არის „მონური ცნობიერება“ და „სანამ ჩვენ ქართველები არ დავამსხვრევთ დრომოჭმული ფსიქიკის ბორკილებს, თვითუფლები ჩვენთაგანის გულში იცოცხლებს ჩვენი მონური სულისკვეთების ჯოჯოხეთური ხატი“ (დ. ზურაბიშვილი, საქართველოს უკანასკნელი მეფე გაზეთი „ქართული ფილმი“, 6. VI. 1990 წ. წიგნი ელიზბარ ჯაფელიძე „ავაჰმე, ჩემო მამულო!“ თბ., 2007 წ. გვ. 49).

ამ ნაბოღვარის წაკითხვისას მაგონდება თუ როგორ ახასიათებს დიდი ფსიქიატრი ჩეხარე ლომბროზო შეშლილ ინტელექტულ მატორებს: „Находясь под влиянием какого-то лихорадочного умственного возбуждения, они говорят без логической связи и нередко приходят к выводам, совершенно противоположным тому, что они хотели доказать“.

ეროვნულ განმანთავისუფლებელი მოძრაობა და მონური სულისკვეთება? ხედავთ რაიმე ლოგიკურ კავშირს? ეს ხომ შეშლილის, მატორიის ნაბოღვარია! „მონური ცნობიერების“ გარდა ქართველი ერის დღევანდელ მდგომარეობას ახასიათებს გონებრივი სისუსტე, მსუბუქი დებილობის ფორმა, შეუსაბამო თვითშეფასებასა და ნებელობასთან მართებაში: ის მოკლებულია სოციალურ აზროვნებას და პასუხისმგებლობის გრძნობას! ასეთია გ. მარგველაშვილის ვერდიქტი, რომელიც გასაჩივრებას არ ექვემდებარება (ყურნალი „დრო და მშვიდობა“ 2001 წ. №2. წიგნი ელიზბარ ჯაფელიძე „ავაჰმე, ჩემო მამულო!“ გვ. 69).

ისღა დამრჩენია მწარედ შევძახო: ავაჰმე, ჩემო ახალგაზრდობაგ, ეს ხელთაა განათლება თქვენი?!

როგორც ექსპერტები ვარაუდობენ საქართველოში ამერიკელი „მეგობრების“ მიერ დაკეშილი დაახლოებით 10.000 მღვდრობითი და მამრობითი სქესის ახალგაზრდა გრანტიჭამია არსება დამრწის. საქართველო გადააქციეს ექსპერიმენტის პოლიგონად, სადაც, უკვე პრაქტიკულად გამოიკვთა ახალი ადამიანი-ჰომინკულუსი, ურწმუნო, უზნეო, უეროვნეო, უსამართლო ტეინგამორეცხილი ზომბები, რომლებიც მხოლოდ ინსტინქტით იმოქმედებენ, დაიკმაყოფილებენ გაუკუღმართებული სექსისკენ ლტოლვას და გასტრონომიულ მოთხოვნებს.

17 მაისის მოვლენებმა დაგვანახა, რომ იბერიულ მოდგმას შესწევს ძალა წინ აღუდგას ბოროტულს ქართული ეკლესიის და ეროვნული ხელისუფლების წინამძღობით.

ეს სულაც არ ნიშნავს იმას, რომ ერს საფრთხე აღარ ემუქრება. სატანა ბოზოქროს!

სატანასთან კოჰაბიტაცია დაღუპვის ტოლფასია!

საქართველოში სულგაყიდულთა, ფსევდოლიბერალობა, ქვეგამხედვართა, ქვებუღანათა სიმრავლემ კრიტიკულ ზღვარს მიადწია!

ჩვენ უნდა შევძლოთ ავირჩიოთ გვარგადაუკეთებელი, კოლხ-იბერიული მოდგმის, სახელმწიფოებრივად მოაზროვნე, მოუსყიდავი ხელისუფლება, რომელიც რუსეთთან საერთო ენას გამოხსნავს.

იმედი მაქვს მომავალში ბატონი ბიძინა ივანიშვილი გაითვალისწინებს თავის მწარე გამოცდილებას და საკანონმდებლო და აღმასრულებელ ხელისუფლებაში რეკომენდაციას გაუწევს ისეთ პიროვნებებს, რომლებიც ქართველი კაცის ოცნებას რეალურად აქცევს.

თენგიზ კუბლაშვილი, საქართველოს უზენაესი საბჭოს დეპუტატი

უშაპი სასწორს მისჯდომია და სიმაართეს ზონის...

ყველას კარგად მოეხსენება ის ვითარება, რაც ჩვენს ქვეყანაში სუფევდა, რაც ქვეყანას და მოსახლეობას თავს ჰქონდა მოხვეული, რისი გამეორებაც არაფერს მოგვიტანდა, გარდა იმისა, რომ ისევ ტყვეობიანი, კომუნარული მოგონებების აშლა იქნებოდა.

დღესაც, როცა საშიშროება თითქმის ჩამოშორდა საქართველოს, ვრჩებით ძალზე ცუდი შედეგების წინაშე, რაც ყოფილი ხელისუფლების ნებისითი თუ უნებლიე შეცდომების, ან გამოჩნული პოლიტიკის შედეგია. მაგრამ ძველებურად, თითქოს არაფერი მომხდარაო, უტიფრად ავრძელებენ ქართველი ერის დამოუკიდებლობას, რაც გულგრილად ვერ დატოვებს ვერავის.

რასაკვირველია, მორალური, ფსიქიკური, ეკონომიური თუ სხვა ზიანი, რომელიც თავს დაატყდა ჩვენს ერს, სერიოზულ დაღად დაემჩნევა დიდს თუ პატარას და წლები დაჭირდება ადაპტაციას.

მახსოვს, გარკვეულმა ადამიანების ჯგუფმა თავის დროზე დათვალეს, თუ რა ზიანი მიაყენა საქართველოს შევარდნაძემ მისი საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრობისას, რამდენად გაზარდა მან ციხეებში პატიმრების რაოდენობა, რითაც უამრავი ახალშობილი დააკლო ჩვენს ერს... ამისთვის კი მას განსამართლება და მიიმე სასჯელი ეკუთვნის.

ნაციონალების დიქტატურის დროს ხელოვნურად შექმნილმა ეკონომიურმა სიდუხჭირემ, დამცირებამ, შიშმა, იმის ალბათობამ, რომ დილით გამოსული, საღამოს შინ შეიძლება ვერ მისულიყავი, უიმედობამ, გაუსაძლისი მდგომარეობის გამო თვითმკვლელობებმა (რომელსაც გულმოდგინედ მალავდნენ), მოსახლეობის მასიურმა გახიზვნამ, დიას, გახიზნვამ ქვეყნიდან და ა.შ. და ბოლოს ციხეების გადაჭედვამ მტკუნ-მართლით, ძალზე დაწია შობადობა, რასაც სხვა სახელი არა, მხოლოდ ერის დაღიწვევა ჰქვია.

ამასავალ კი უსიტყვილოდ გემოვნებაზე, თუ რომელი უნდა იქონიერებოდა მისთვის, რომელიც თანაირი ჩახარამს, რის გაუმართაობაც დიდი ატლისხეობა დაიძლევა და ეს მაშინ, როცა უამრავი სხვა საკითხიანი მისახელი ტყვეობის ფონზე წარმოადგინდა.

არა მცენიერება, არა კულტურა, მართლმადიდებლური რწმენის აბუჩად აგდება და ა.შ., არამედ გარყვნილობა, უმსგავსობა, ათასგვარი გაუკუღმართებული აზრის ავტორიტეტი, ათასგვარი ჯურის სექტების გამრავლება და მათი წახალისება, დღემდე მეძაგების აფიშირება („რუსთავი-2“), ქუჩაში გალიმბულად ადამიანს ვერ ნახავდით და ეს ყველაფერი ნაციონალების მიღწევაა.

გაეროს ეკონომიკისა და სოციალური საკითხების დეპარტამენტის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემებით საქართველოს მოსახლეობა კატასტროფულად მცირდება (იხილეთ გაზ. „რეზონანსი“, საქართველოს ამბები, 2011 წლის 28 ოქტომბერი)!

დღევანდელი შობადობის მონაცემით საგანგაშო მდგომარეობა საქართველოში, თითქოს შობადობა არ განიხილება, როგორც აქტუალური საკითხი, და ეს მაშინ, როცა ქართველობა არ მრავლდება!

ის ხალხი, რომელიც სიტყვის თავისუფლებას და დემონსტრაციების (გვიანდელუბნის) უპირობო უფლებას ითხოვს, წახალისებულნი არიან ნაციონალური მოძრაობის, ყოფილი ე.წ. „ახალგაზრდა რევოლუციონერები“ მიერ! ისინი მართლდებიან არიან!

2000 წელს თბილისში ჩამოვიდა პროკრიზისული კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი, ფილოსოფიის დოქტორი, გაეროსთან არსებული საერთაშორისო ინფორმაციის აკადემიკოსი ვახტანგ ჭკუასელი, რომელმაც რამდენიმე დღეში

გამართა საკმაოდ ვრცელი პრესკონფერენცია.

აღნიშნული ღონისძიება ლამის მუშტი-კრივეში გადაიზარდა!

ვახტანგ ჭკუასელი: – „ახლა მინდა გითხრათ ის, რის სათქმელადაც ჩამოვედი თბილისში და არ მათქმევინეს... მე ვარ ერთი ჩვეულებრივი ადამიანი, რომელიც საკმაოდ კარგად ვერკვევა მსოფლიო პოლიტიკურ საკითხებში. მე და ჩემი ინსტიტუტი 36 სახელმწიფოს პარლამენტის, უსაფრთხოების თუ თავდაცვის სამსახურების კონსულტანტები ვართ.

ცნობილია, რომ არსებობს სპეციალური იდეოლოგიის მატარებელი მსოფლიო მოძრაობა. არსებობს ე.წ. „ბილდინგერგის კლუბი“, სადაც გაწვევრებულნი არიან ფინანსური მაგნატები, მთავრობის ხელმძღვანელები, პოლიტიკოსები, ეკონომიკური და მისტიკური ჯგუფების წარმომადგენლები, კლასიკური ბიბლიური ოჯახების წარმომადგენლები და მათი მიზანია თავიანთი უდიდესი ფინანსური საშუალებებით მსოფლიოს მართვა. პროექტი „ამერიკა“, რომელიც 200 წლის წინ შეიქმნა და მისი რეალიზაცია უნდა მომხდარიყო, ჩაიშალა, რადგან მოხდა გაუთვალისწინებელი რამ, ფული და იდეოლოგია დაუპირისპირდა ერთმანეთს, მოხდა ადრევე, რითაც უნდა ისარგებლოს მსოფლიომ, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ხელში ჩაუვარდება ინვესტორ მმართველობას, რომელსაც დღესდღეობით ჰქვია ამერიკის მთავრობა...“

აბა გაიხსენეთ, ამერიკის პრეზიდენტის ერთ-ერთი პირველი პროგრამა იყო, რომ მსოფლიოში ფართო გზა გაეხსნა ე.წ. „ცისფრებისთვის“. „**Пороком управлять легче**“ – ეს არის ძირითადი პრინციპი. რაც უფრო გარყვნილი საზოგადოებას და რაც უფრო გარყვნილს მოიყვან სახელმწიფოს სათავეში, მით უფრო ადვილია მისი მართვა.

თუ ამას არ დაუპირისპირდა რაღაც ძალა, მოხდება მსოფლიო წარდგნა, მეორედ მოსვლა, გადავხედოთ მისტიკურად ამ სიტუაციას და გავიხსენოთ უწმინდესის სიტყვები, – ეს საქართველოში უნდა მოხდეს!

მინდა გავაფრთხილო ქართველი ერი, რომ ვიყოფ ფხიზლად, მტერ-მოყვარის გარჩევა ვისწავლოთ, გაუკლოთ „ცისფერი ტაღლის“ მოხეტიაობა!

მე კიდევ ერთხელ ვამბობ, არ ვახსენებ არც ერთ მათგანს, ვამბობ მხოლოდ იმას, რაც მსოფლიო გეოპოლიტიკურ რუქაზე ხდება – საქართველო, მიუხედავად იმისა, რომ ცოტაანი ვართ, ამ რუქაზე არის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი წერტილი. მსოფლიოს ცისფერი წარდგნა ემუქრება და მისი შეჩერება აქ, საქართველოში უნდა მოხდეს!

არის მცდელობა, რომ ჩაგვიინერგონ არასრულფასოვნების კომპლექსი – მე ამას ერის დადაუნების პროცესს ვარქმევ. ამას ცდილობდა რუსეთი 200 წლის განმავლობაში, მაგრამ გიკეთებს ამერიკა, როცა აქ გივზავნის სექტას...“

ვახტანგ ჭკუასელს პრესკონფერენციის ბოლომდე ჩატარების საშუალება არ მისცა მაშინდელმა „ახალგაზრდა რევოლუციონერებმა“, შემდეგში ნაციონალური მოძრაობის ლიდერებმა და პროტესტის მოტივად მოყვანილ იქნა – დამწყები პოლიტიკოსის სექსუალურ ორიენტაციაზე მინიშნება, ანუ ერის შეურაცხყოფა.

ნაციონალური მოძრაობა გვთავაზობდა „რევოლუციონერული“ (თუ დეფორმირებული) საქართველოს“ ევროოჯახში მისაღებად – მართლმადიდებლობის დაკნინებას, ჰომოსექსუალიზმის და მსგავსი მიმდინარეობების ღია რეკლამირებას.

ნაციონალური მოძრაობის მმართველობის დროს, როგორც ვახტანგ ჭკუასელი ბრძანებდა, ერის დადაუნების პროცესი გადასული იყო ღია ფაზაში, რასაც ლეიტ-მოტივად გასდევდა, **მართლმადიდებლობა**

– **დამთრგუნველი, ჰომოსექსუალიზმი – პიროვნების თავისუფლება.**

ბატონ ვახტანგ ჭკუასელის შესახებ არაერთხელ დაწერილა, მაგრამ ჩავთვალე აუცილებლად სიტყვისიტყვით მისი გამეორება.

საკვირველი და დასანანი აის, რომ 2011 წლის 26 მაისის მოვლენებზე იმის მეათედ იც არ თქმულა (არ გამოუხატიათ) „**ადმ-ფოტოება**“ მავანთ და მავანთ), რაც 2013 წლის 17 მაისის გვი აღდუმის ჩატარების მცდელობას მოჰყვა.

ამ „**ადმ-ფოტოება**ს“ საქციელიდან გამომდინარე 26 მაისის გარდაცვლილები და დასახიზრებულები „**ცისფრები**“ უნდა ყოფილიყვნენ და მაშინ ამოიღებდნენ ხმას!?

მოგვიყვანთ 17 მაისის მოვლენის დროს გამონათქვამებს:

– ნეტა ფორმა არ მეცვას, რას გვანან ეს მათხოვრები!

– ბიჭებო, ნუ აწვევით ჯგუბრს, ვეღარ ვიჭკერო, რამე არ დაიხიანო!

– მე ქალი ვარ, კაცივით ვერ შევიგინებო, მაგრამ სიამოვნებით ყველა მათგანს ვცემდო!

– პედერასტები არ შეგხვედრიან?

– არა, მაგათი...
– თუ ძმა ხარ, მასე ნუ იტყვი, ეს მათ პირიქით, სიამოვნებო...
– ნეტა რომელი რამდენი გადაუხადეს „**ქალიშვილობა**ს“ რომ დაკარგა?

– ბიჭო, რა დრო დაგვიდგა ქუჩაში პედერასტებს დავეკებო...
„**სივლახეში მიამუნებიც კი არ არიან ისეთი წამბაძელები, როგორც ჩვენ, ქართველები**“ (კიტა ბუაჩიძე). სიმართლეა, მწარე სიმართლე.

ყველას თავისი აზრი გააჩნია 17 მაისის მოვლენების შესახებ. მე კი გულით მიხარია, რომ პოლიციელების მოქმედება „**არადამაკმაყოფილებელი**“ იყო – დემოტმა დაიფაროს ჩემი სამშობლო, ასე რომ არ იყო!

და ეს მაშინ, როცა გაეროს „**წინასწარმეტყველება**“ წინ გვიდევს, როცა ყოველი ქართველი წითელ წიგნშია შესაყვანი, როცა შობადობა (ქართველების) კატასტროფულად დაწეულია!

– ან რატომ უნდა შევიწროს ვილაცის შეურიგებულ სკამის დაკარგვას ჩვენი ერის იმიჯი?!

– ან რატომ უნდა შევიწროს ქართველების გამრავლება ვილაცის სულელურ თუ ავადმყოფურ პროპაგანდას, რომ ჰომოსექსუალიზმი და ლეზბოსეულობა წავახალისოთ, როცა ერს გამრავლება სჭირდება?

– „**ავერსის**“ სააფთიაქო ქსელი ესმარება ხუთი და მეტ შვილიან ოჯახებს და, თუ დათვალა ვინმემ, რამდენია აქედან ქართული ოჯახიდან. ნუთუ არ შეიძლება ტელევიზიით ამ მონაცემის მოსახლეობისთვის მიწოდება და თუ რა პროგნოზი დადო გაერომ, რომ საქართველოს მოსახლეობა კატასტროფულად კლებულობს?!

– თუ ევროკავშირის, თუ ნატოს მოთხოვნით უნდა გადავშენდეთ, რატომ არ სცემენ განგაშის ზარს სპეციალისტები? თუ ის სჯობია ეს უმგანო სექტები თუ გეები გამრავლოთ?

– რატომ უნდა გადმოვიდოთ ყოველგვარი ცუდი და უფარვისი სხვისგან და რატომ და როდემდე ვიცხოვროთ სხვისი კარნახით? და, თუ არა, ესე იგი – „**თქვენი გზა ერთნეული სახელმწიფოს მშენებლობისა არ არის სწორი, ამოვარდნილია მსოფლიო კონტექსტიდან და უნდა შეიცვალოს სტრატეგია და მიზნები**“. ასე მართა ნიქსონმა საქართველოს პირველ პრეზიდენტს.

– ქართველი კაცი ყოველთვის გამოირჩეოდა ჭკუით და ამჯერად რა გვემართება? თუ ვხვდებით, რომ იგივე ევროკავშირი თუ ნატო ითხოვს სარეველა გაგურით ჩვენს ყოფას, აფათუროს ხელი

ჩვენს მრწამსში, რელიგიასა და თვითყოფადობაში, დაგვადანოს, ჩვენ თვითონ ვოქვით მათზე უარს.

ცნობისათვის, თუ მაინცდამაინც ნატოში უნდა შევიდეთ, ამის მსურველებმა ისიც იცოდნენ, რომ იმდროინდელ მსგავს გაერთიანებაში საქართველო ჯერ კიდევ მე-12 საუკუნეში უკვე იყო გაერთიანებული. ამის თვალნათელი მაგალითია, ის, რომ ერთადერთი მართლმადიდებელი ქვეყანა, საქართველო მონაწილეობდა ჯვაროსნულ ლაშქრობაში. დღესაც, ავღანეთში გვეყავს პროცენტულად ყველაზე მეტი ჯარისკაცი?!

ჩვენ არ უნდა გვიწოდონ „**შავი მუშა**“! და ამ და სხვა მრავალი პრობლემების ფონზე, როცა განგაში უნდა გამოცხადდეს ქვეყანაში, მავანთ უნდებოთ სურვილი გვიადღუმის გამართვისა?!

„**საზოგადოების მრისხანება უნდა დაატყდეს თავს ყველა იმ ვაიციქიმს, აბორტმახერს, ვინც მასთან მისულ, დაბნეულ ახალგაზრდა ქალს არ აუხელს თვალს მომავალ საშიშროებაზე, ვინც ანგარებას, მომხვეჭელობას ანაცვლებს ადამიანის ზღვს, ერის ინტერესებს. სამწუხაროდ უკანასკნელ ხანს ამ ვაიციქიმთა რიცხვი მომრავლდა. დაბალი ინტელექტისა და კულტურის აბორტმახერები განუზომლად დიდ ზიანს აყენებენ ჩვენს ხალხს. მე მათ ერის მოღალატეებს ვუწოდებ და სრულადაც არ მეშინია ამ სიტყვების დაწერა**“ – წერდა კონსტანტინე ჩანავა.

რომ იცოდეთ, ეკატერინე გაბაშვილმა მამულს „**მაგდანას ლურჯას**“ გარდა 11 შვილი ანუქა!

თქვენ კი, ჩემო თანამემამულენო, ჩემო ახალგაზრდებო! თუ თქვენც ისეთივე პატრიოტები ხართ ჩვენი ქვეყნისა, იგივე ამბიციები და პრეტენზიები გააჩნიათ, ვინ მოგცათ უფლება თქვენი გაუკუღმართებული (არამართლმადიდებლური) საქციელით, აზროვნებით თუ ცხოვრებით ათასობით შვილი დააკლოთ საქართველოს, ეს ხომ ერის და სამშობლოს წინაშე დანაშაულია, ცოდვაა?! თქვენთვის უკვე მეორე ცოდვა.

ერთად მივხედოთ ჩვენს ქვეყანას, ჩამოიშორეთ ის ხალხი, რომლებიც გმართავენ, თორემ ჩანაფრებული თუ აშკარა მტერი ბევრი გვეყავს და საბოლოოდ დარჩება საქართველო ქართველების ნამოსახლარი.

„**სადა განსუენებაი არს, მუნ არს მტრისა იგი საყოფელი, სადა შუებაი და განცხრომაი არს, მუნ ნაყოფი სულისაი არა ყუავის**“ – საღვთო წერილი.

იცოდეთ ყველამ: **არასოდეს არ დადგება ისეთი დრო, როცა ძალა აღმართს ვერ დახნავს!**

უფალმა დაიფაროს საქართველო. ამინ!
ომარ ნანაშა

მეგრული ენის, სხვა ქართველური ენების, სხვადასხვა ენის ასაკისა და გენეტიკური კავშირებითი ურთიერთობის შესახებ

„თავისი წინამორბედებისაგან განსხვავებით, ამ რასის ადამიანები (იგულისხმება იბერები. — მ. ძ., ც. ძ.) გულდაგულ მარხავდნენ მიცვალებულებს, ამიტომ ჩვენამდე ჩემოინანსა თავის ქალებსა და ჩონჩხების საკმაო რაოდენობა, რომელთა მიხედვით შეიძლება მათი სხეულის აგებულების შესახებ მსჯელობა. კერძოდ, თავის ქალები, მცირე სიმაღლე (დენაკაცებისათვის დაახლოებით 1,46 სმ, მამაკაცებისათვის 1,65 სმ) დაბალი შუბლი, არწივისებური ცხვირი, გამოხატული წარბხედა რკალი, დახვეწილი ყვირბალები და სუსტად განვითარებული ყბები, მიგვანიშნებენ რასას, რომლის უკანასკნელი წარმომადგენლები აქ დღეს ბასკები არიან. ნეოლითურ მისახლეობას არა მარტო ესპანეთის, არამედ საფრანგეთის, ინგლისისა და გერმანიის მთელი ტერიტორიის, ყოველ შემთხვევაში რაინამდე, ეკუთვნოდა, როგორც ჩანს, იბერიულ რასას. არილების მოსვლამდე იტალია აგრეთვე დასახლებული იყო მსგავსი დაბალტანიანი რასით. ბასკებთან მათი მეტ-ნაკლები შორეული ნათესაობის შესახებ ამჟამად ძნელია მსჯელობა“ (ფრ. ენგელსი).

„დიდი ბერძენი ფილოსოფოსი პლატონი წერდა, რომ უძველეს დროში იყო ქვეყანა ატლანტიდა, რომელიც გლობალური კატასტროფის დროს განადგურდა და იბერები (ბასკები) ამ კუნძულზე გადარჩენილი ხალხის შთამომავლები არიან“ (რ. ერისთავი, მისი შვილები, „აია“, 2000, გვ. 9, 14).

ჩვენ, აქ გარდა ორიოდ მაგალითისა, მხოლოდ უცხოელ ავტორებთან მოხმობილი (ცხადია, ცალკეული) მონაცემები წარმოვადგინეთ (მათი ერთი ნაწილი დამოწმებულია აკაკი გასვიანთან და კლიმენტ შელასთან) და არაფერი გვითქვამს თუნდაც მიხედვით ჯავახიშვილის, სერგი მაკალათიას, აკაკი ურუშიძის, რისმაგ გორდუხიანის, კლიმენტი შელიას, ვლადიმერ ალფინიძის და სხვა რჩეული ქართველი მეცნიერების დიდმნიშვნელოვან ნაშრომებში წარმოდგენილი ფრაგმენტული და უმდიდრეს მონაცემებზე, რომელთაც, ვრცლად ვეხებით ზემოთ ხსენებულ სამტომეულში, 200-მდე სხვა ქართველ მეცნიერთა მონაცემებთან ერთად.

რად ღირს მარტო ის ფაქტი, რომ ამერიკის კონტინენტზე დღესაც არსებობს ადმინისტრაციული ერთეული კოლხუ-ჯანი, რაც სიტყვა-სიტყვით ნიშნავს კოლხების ადგილს (აკანი მეგრ. ადგილი). ამაზე, თურმე, ამერიკაში ყოფიანსა შემთხვევით გაიგო ავად. ვლ. ალფინიძემ და დაასკვნა, რომ შეიძლება, იგი ატლანტიდის დანგრევის დროს გადარჩენილი კოლხების ერთი ნაწილის იქ განსახლების მანქანები იყოს.

რად ღირს, ამ უკანასკნელად, შევიცარიელი მეცნიერების აღმოჩენა, რომ ტუტანხამონს — ძვ. წ. V საუკუნის ფარაონის (მუმია) და თანამედრევე ვრონის მკვდარი ნახევარზე მეტ კაკასიური გენები აქვთ, კერძოდ, გერმანელთა 45 პროცენტს, შვეიცარიელთა — 50 პროცენტს, ბრიტანელთა და ფრანგთა — 70-80 პროცენტს (გაზ. „ილორი“).

კოლხეთის ისტორიისა და კულტურის წარმონაჩაბთან ერთად, ძველად კოლხების განსახლების ჩვენების თვალსაზრისითაც ფასდაუდებელია პროფესორისა და აკადემიკოსის კლიმენტი შელიას მიერ უკანასკნელ პერიოდში გამოცემული უნიკალური შრომა: „კოლხეთი ჩვენი სამყაროს კარბოტე“, „კაცობრიობის ისტორია კოლხეთით იწყება“ და „კოლხეთი (საქართველო) კაცობრიობის ცივილიზაციის სათავე“.

დედამიწის ზურგზე ქართულ-ქართველური ეთნოსის ხალხების განსახლებისა და მათი კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ მონაცემებს ჩვენს სამტომეულში 500-მდე გვერდზე უჭირავს, რაზეც მკითხველს გარკვეულ წარმოდგენას ალბათ ეს მცირედი მასალაც შეუქმნის.

ამრიგად, მეგრულ-ქართულის ჩვენს მიერ მოპოვებული ენობრივი მონაცემები და მათგან გამომდინარე ჩვენი წინასწარი ვარაუდები საკვებით ემთხვევა უშიშროებულ და შორეულ ეპოქებში ქართულ-ქართველური ეთნოსის ხალხების დედამიწის ზურგზე განსახლების მონაცემებს, და, მას ამავრებს ქართულ-ქართველური ეთნოსის ხალხების ყოფილ საცხოვრის ტერიტორიებზე ამჟამად განსახლებული სხვადასხვა ეროვნების ხალხების ენებში ქართულ-ქართველური

ენების სიტყვათა ძირების უხვად არსებობის ფაქტი. ეს უკანასკნელი კი, მსოფლიოს ხალხებთან და ენებთან ქართულ-ქართველური ეთნოსის (რასის) ხალხებისა და ენების მონათესავეობის დამადასტურებელ ფაქტადაც გვეჩვენება.

მაშასადამე, ზემოაღნიშნულის მიხედვით, გვაქვს სრული საფუძველი, ვივარაუდოთ, რომ ერთიანი წარმომავლობის ქართულ-ქართველური ეთნოსის (რასის) პირველყოფილ ადამიანებს, ერთიან სივრცეში უცხოვრიათ ენის წარმოშობის ერთ გარკვეულ საწყის პერიოდში. შემდგომში კი, ისინი, თანდათანობით გაშლილან და ათასწლეულების მანძილზე მოსდებიან დედამიწის თითქმის ყველა კონტინენტის უფრცვლეს ტერიტორიებს, რაც უთუოდ, არსებობს-ცხოვრებისათვის საჭირო ბუნებრივი და ეკონომიკური პირობების მოძიება-გამოყენების აუცილებლობით, მათ შორის, საკვებისა და თავშესაფრის მოპოვების, მტაცებელი ცხოველების, ფრინველების, ქვეწარმავლებისა და სხვათაგან თავდაცვის, ასევე, ბუნების სტიქიათაგან გადარჩენის აუცილებელი მოთხოვნებით იყო განპირობებული.

ცხადია, ტერიტორიული განცალკევებულობის საფუძველზე უნდა მომხდარიყო ამ ხალხებში სხვადასხვა ენების წარმოშობა-განვითარებაც, რასაც, თავის მხრივ, ხელს უწყობდა ქართულ-ქართველური ეთნოსის ხალხების თუ ტომების საცხოვრის ტერიტორიებზე მანამდე სხვადასხვა მოსახლე სხვა რასის ხალხების თუ ტომების გაადგილება-განსახლების ინტენსიური პროცესი, რასაც უთუოდ თან სდევდა საკუთრივ ქართულ-ქართველური ეთნოსის ხალხების თუ ტომების ერთი ნაწილის განადგურების, ხოლო მეორე ნაწილის, — შემოსახლებულ ძლიერ ხალხებთან თუ ტომებთან ასევე ინტენსიურად ასიმილაციის პროცესები.

მაგრამ, გვიან პერიოდში, ჩანს, მომხდარა ისტორიის ქარტახელებისაგან დამცრობილი და გადარჩენილი წმინდა ქართულ-ქართველური ეთნოსის ხალხების ერთ გარკვეულ სივრცეში თავმოყრა-განსახლება, ანუ გენით შედუღება — ცალკეული ქართველური ენების შემდგომი განვითარების, ქართველური ტომების ეროვნული კონსოლიდაციისა და, ამ საფუძველზე ერთიანი სახელმწიფოს შექმნისა და ერთიანი ენის — საერთო ქართული ენის — წარმოშობა-განვითარების პირობებში. საერთო ქართული ენის კი, ჩანს, უწინარეს საფუძველად დაედო იმ დროისათვის პოლიტიკურად დაწინაურებული ქართული ტომის ენა — ქართლური ენა, იგივე, „საკუთრივ ქართული ენა“, როგორც მას ენათმეცნიერები უწოდებენ. ყოველივე ეს, უდავოა, ქართულ-ქართველური ეთნოსის ხალხების გადარჩენისა და შემდგომი ცხოვრების უზრუნველყოფის აუცილებელი მოთხოვნით იყო განპირობებული, და, მას დღესაც და მომავალშიც მუდამ დაცვა-განმტკიცება სჭირდება.

ეს ფაქტი, რომ მეგრულ-ქართულში ურთიერთგაგებინების დონე თავდაპირველი ენობრივი ნიშნების, იგივე, პირველქმნილი ხმაბაძებით ფორმების მიხედვით პროცენტულად ერთობ მცირეა და შეადგენს მხოლოდ 5,7 პროცენტს, ხოლო მეორეული (შედარებით გვიანდელი) წარმოშობის არახმაბაძებით ფორმების მიხედვით დიდად მაღალია და აღწევს 70,1 პროცენტს, საკვებით ბუნებრივი მოვლენაა, ზემოაღნიშნული გარემოებების გათვალისწინებით.

ამჯერად, საჭიროა, საკითხთან დაკავშირებით გავაანალიზოთ შემდეგი მონაცემები:

როგორც ზემოთ აღინიშნა, მეგრულის ზმნური ფონდი, რომელიც ამ ენის მთელი ლექსიკის 99,9 პროცენტს შეადგენს, ემყარება სულ რაღაც 2202 ძირისეული თანხმოვნური ფორმისა, საიდანაც ხმაბაძებით წარმომავლობისა 1869 ფორმა, ანუ 85 პროცენტი. მაგრამ იმის გამო, რომ ხმაბაძებით ფორმები ხასიათდებიან განსაკუთრებით მაღალი პროდუქტიულობით, ამათუკა დამყარებული მეგრულის ზმნური ფონდის და თვით მთელი ლექსიკის 99,2 პროცენტი. და, სწორედ ასეთ პირობებში:

მეგრულის ზმნური ფონდის წარმომადგენი აღნიშნული 2202 ძირისეული თანხმოვნური ფორმიდან: 1. ზედსართავი სახელისეული წარმომავლობისა 1279 ძირისეული თანხმოვნური ფორმა ანუ 58,1 პროცენტი. აქედან კი, საგნის როგორადობის კონ-

კრეტული ნიშანთისეულის გამომხატველი: ბიხალი, ბითქალი, წირკალი და მისთანა ზ ე დ ს ა რ თ ა ვ ი ს ა ხ ე ლ ი ს ე უ ლ ი წარმომავლობისა 1169 ძირისეული თანხმოვნური ფორმა ანუ 91,7 პროცენტი (მთელი ზმნური ფონდის წარმომადგენ 2202 ძირისეულ თანხმოვნურ ფორმებთან მიმართებაში კი 53,1 პროცენტი) და, საგნის როგორადობის ზოგადი ნიშანთისეულის გამომხატველი: დიდი, ჭიჭე, მაღალი, ჭოთა და მისთანა ზედსართავისახელისეული წარმომავლობისა 110 ძირისეული თანხმოვნური ფორმა ანუ 8,9 პროცენტი (მთელი ზმნური ფონდის წარმომადგენ 2202 ძირისეულ თანხმოვნურ ფორმებთან მიმართებაში კი 5 პროცენტი);

2. საკუთრივ ზმნური წარმომავლობისა 614 ძირისეული თანხმოვნური ფორმა ანუ 27,9 პროცენტი;

3. არსებითი სახელისეული წარმომავლობისა 309 ძირისეული თანხმოვნური ფორმა ანუ 14 პროცენტი.

ამ მონაცემების მიხედვით განსაკუთრებით საინტერესოა შემდეგი რეალობანი: მეგრულის ზმნური ფონდის საკუთრივ საგნის როგორადობის გამომხატველი: ბიხალი, ბითქალი, წირკალი და მისთანა ზ ე დ ს ა რ თ ა ვ ი ს ა ხ ე ლ ი ს ე უ ლ ი წარმომავლობის 1169 ძირისეული ფორმა ზედსართავისეული ლექსიკა შეადგენს მეგრულის ზმნური ფონდის და თვით მთელი ლექსიკის 91,7 პროცენტს და ესენი მთლიანად ხმაბაძებით წარმომავლობისა;

ასეთ პირობებში, მეგრულის ზმნური ფონდის და თვით მთელი ლექსიკის 91,7 პროცენტის წარმომადგენი, საგნის როგორადობის კონკრეტული ნიშანთისეულის წარმომადგენი 1169 ხმაბაძებით ძირისეული თანხმოვნური ფორმიდან ქართულშიც გვაქვს მხოლოდ 29 ფორმა ანუ 2,5 პროცენტი.

ეს იმას ნიშნავს, რომ აღნიშნული ფონდის მიხედვით მეგრულ-ქართულში ურთიერთგაგებინების დონე შეადგენს მხოლოდ 2,5 პროცენტს. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, აღნიშნული პირველქმნილი ხმაბაძებით ფონდის მიხედვით მეგრულსა და ქართულში მათი წინამავალი ქართველური — პრექართული, პროტოქართული თუ იაფეტური ენის მასალა შეადგენს მხოლოდ 2,5 პროცენტს.

თვალსაზრისით, მოკლე და შეჯამებულად გავიმეორებთ: მეგრულის საგნის როგორადობის კონკრეტული ნიშანთისეულის გამომხატველი: ბიხალი, ბითქალი, წირკალი და მისთანა ზ ე დ ს ა რ თ ა ვ ი ს ა ხ ე ლ ი ს ე უ ლ ი წარმომავლობის ზმნური ფონდის წარმომადგენი 1169 ხმაბაძებით ძირისეული თანხმოვნური ფორმიდან, — რასაც (ხაზს უსვამთ) ემყარება მეგრული ენის ზმნური ფონდის და თვით მთელი ლექსიკის 91,7 პროცენტი, — ქართულშიც გვექონია მხოლოდ 29 ძირისეული თანხმოვნური ფორმა, ანუ დაახლოებით 2,5 პროცენტი. ხოლო მეგრულის მთელი ხმაბაძებით ძირისეული თანხმოვნური ფორმებიდან კი, ქართულშიც გვექონია 5,6 პროცენტი.

ყოველივე ეს ნათლად მეტყველებს იმაზე, რომ პროტოქართული (იაფეტური) ენიდან ცალკეული ქართველური ენების დამოუკიდებელ ენობრივ ერთეულებად (იმდათავად, — დიალექტებად, შემდგომში კი ენებად) გამოყოფა მომხდარა უშიშროებულ წარსულში, — პირველყოფილ ხმაბაძებით თანხმოვნური მეტყველების საწყის პერიოდში, როცა პროტოქართული ენის ლექსიკა ძალზე მცირედი იყო, ანუ როცა მისი სიმდიდრე, დაახლოებით, აფრიკისა და ავსტრალიის ჯუნგლებში ნაპოვნი თანამედროვე ველურების ენის ლექსიკის სიმდიდრისა (50-მდე სიტყვა) იყო. ამაზე, მეგრული ენის ცალკე დამოუკიდებლად არსებობის პირობებში ამ ენის ლექსიკის ესოდენი სიმდიდრის შექმნის ფაქტიც ადასტურებს. ამასთან, ეს უკანასკნელი ფაქტი (მეგრული ენის ლექსიკის განსაკუთრებული სიმდიდრე) ადასტურებს იმას, რომ კოლხური ენა, იგივე იბერიული ენა, ანუ მეგრული ენა უშუალოდ ემყარება პროტოქართული ენისა, იგივე ადამიანური წინარექართული ენისა.

საკითხის სივრცელში კიდევ უფრო მეტი სინათლის შეტანის მიზნით, განვმარტავთ: პროტოქართული, იგივე იაფეტური ენიდან ცალკეული დიალექტური მეტყველების გამოყოფას და ამ საფუძველზე ცალკე-ცალკე ქართველური ენების, კერძოდ, კოლხურის (მეგრულ-ჭანურის), სვანურისა და საკუთრივ

ქართულის (მათი შემდგომი სახელწოდებების მიხედვით) წარმოშობას უდავოდ ადგილი ჰქონდა პირველქმნილი იაფეტური (იგივე წინარექართული ანუ პროტოქართული) ენიდან, — მისი მცირედი ცხოვრების ხმაბაძებით ძირისეული თანხმოვნური ფორმების ჯერ კიდევ შიგაგახმოვანება-აფიქსაცია-გარამატიზაციის პროცესის დაწყებამდე. ასე რომ არა, მაგალითად, ბზ (ბზი) ძირისეული თანხმოვნური ფორმის ხუთივე ხმოვნით შიგაგახმოვანება და იმთავიდანვე გახუთმაგება არა მხოლოდ მეგრულში (მაგ., ბზ-ალი, ბზ-აფა, ბზ-ური, ბზ-ურია, ბიხ-ალი, ბიხ-ინი, ბოზ-ურია, ბუზ-ურია, ბუზ-ურუ...), არამედ ქართულშიაც გვექნებოდა, ნაცვლად ამ ენაში მისი მხოლოდ ერთადერთი უ ხმოვნით შიგაგახმოვანების (ბზუილი და ბზუი). ორმარცვლიანი ძირისეული თანხმოვნური ფორმების ხუთივე, ოთხი, სამი ან ორი ხმოვნით შიგაგახმოვანება კი, ჩვეულებრივი მოვლენაა მეგრული ენისათვის. მთლიანობაში, მეგრული ენის ესოდენ მდიდარი აფიქსები და ზმნისწინები, საერთოდ საგრამატიკო საშუალებები იმიტომაც არის კერძოდ ამ ენის კუთვნილება, რომ ჯერ კიდევ ადრე, საკუთრივ მის დიალექტურ არსენალშია მომხდარი ძირისეული თანხმოვნური ფორმების მრავალფეროვანი შიგაგახმოვანება-აფიქსაცია და ფორმათა ფორმობრივი და სემანტიკური (შინაარსობრივი) გადიფერენცირება, რაც ამ დიალექტის ცალკე ენად ჩამოყალიბებასა და მისი ლექსიკის ესოდენ კოლოსალურ სიმდიდრეში აისახა. რომ არა ასე, ამგვარი გარემოებების პირობებში, ისედაც დაგვრჩებოდა, რომ გვეფიქრა: ქართველური ენები, კერძოდ, მეგრული და ქართული, თავისთავადი ანუ სხვადასხვა გენეტიკური წარმომავლობის ენები.

მაშასადამე, მეგრული და ქართული ენები, საერთოდ ქართველური ენები, მათი წინამავალი პროტოქართული (იაფეტური) ენიდან უშიშროებულ ეპოქაში გამოყოფილ წარმომავლობის ენები.

ასეთია სინამდვილე, ანუ ჭეშმარიტება, ცოცხალი ენობრივი მონაცემების მიხედვით და არა რაიმე საფარაულო გათვლების საფუძველზე. საკვლევადიებო მუშაობისას კი, მთავარია სინამდვილე, ჭეშმარიტება და არა მოსაზრებები.

სწორედ ამან განსაზღვრა, სხვა რეალობებთან ერთად, მოცემული სტატიების ციკლის საერთო დასათავურებაც: „ჭეშმარიტება და მხოლოდ ჭეშმარიტება“.

აქ, საჭიროა კიდევ ერთხელ დაგვრჩუნდეთ ცალკეულ კონკრეტულ საკითხებს და კიდევ უფრო სრული სინათლე მოვიფინოთ მათ.

როგორც ეს სენათმეცნიერო ლიტერატურაში (მაგ., გ. ნებერიძესთან) არის მოცემული, ქართულ-მეგრულში ურთიერთგაგებინების დონე შეადგენს დაახლოებით 14 პროცენტს. ეს მონაცემი ჩვენი ანალიზითა დასტურდება. ეს იმას ნიშნავს, რომ ქართულის არმცოდნე მეგრულს შეუძლია გაიგოს ქართულის სიტყვების 14 პროცენტი, ცხადია, ამ სიტყვების ერთგვაროვნების, და მაშასადამე, ერთიანი გენეტიკური წარმომავლობისა გამო.

დაისმის კითხვა: მილონობით სიტყვის შემცველი მეგრული ენის მფლობელი ქართული ენის არმცოდნე მეგრულს თუმიცა შეუძლია გაიგოს რამდენიმე ათეული, გნებავთ, ასეული ათასი სიტყვის მომცველი ქართული ენის სიტყვების 14 პროცენტი, მაგრამ ასეთ პირობებში, მეგრულის არმცოდნე საკუთრივ ქართველს შეუძლია კი, გაიგოს მეგრულის მრავალმნიშვნელოვანი სიტყვის მომცველი ლექსიკის 14 პროცენტი? სხვაგვარად რომ ვთქვათ, როცა ქართულ-მეგრულში ურთიერთგაგებინების დონე შეადგენს 14 პროცენტს, შეიძლება კი, პირქით, ანუ, მეგრულ-ქართულის ურთიერთგაგებინების დონე შეადგენდეს იგივე 14 პროცენტს? და, კიდევ სხვაგვარად რომ ვთქვათ: როცა შესაძლებელია ქართულის რამდენიმე ათეული, გნებავთ, ასეული ათასი სიტყვის 14 პროცენტის თარგმნა მეგრულის მრავალმნიშვნელოვანი სიტყვებით, შეიძლება კი, იგივე 14 პროცენტი მეგრულის მრავალმნიშვნელოვანი სიტყვების თარგმნის ქართულის რამდენიმე ათეული, გნებავთ, ასეული ათასი სიტყვით? ცხადია, ასეთი რამ შეუძლებელია.

მამანტი პაპაია,
პროფესორი, აკადემიკოსი,
ცირა პაპაია
პროფესორი, აკადემიკოსი

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ენის, ლიტერატურისა და ხელოვნების განყოფილების აკადემიკოს-მდივანს ქალ-ნ ბუჩა კვარაცხელიას

ქალბატონო გუნა!
 საქართველოს პარლამენტის შესაბამისი კომიტეტიდან თქვენ მიიღეთ კოლხური კულტურული მემკვიდრეობის შესწავლისა და დაცვის ასოციაციის პრეზიდენტის, 5 უნივერსიტეტის საპატიო პროფესორის ბატონი მამანტი ძაძაძიას წერილი, რომელიც ეხება სვანური, მეგრული და ლაზური არასამწერლობო ენების, როგორც რეგიონალური ენების მოვლისა და სათანადო დაცვის საკითხს, რაც ფრიად მნიშვნელოვანია.

დასახელებული ენებისადმი ზოგიერთი ვაი-მეცნიერის უდიერო დამოკიდებულება და სახელმწიფოსაგან მათდამი გულგრილობა გვაღელვებს არა მხოლოდ სამეგრელოსა და სვანეთში მცხოვრებ მოსახლეობას, არამედ ამ ენებზე მოსაუბრე საქართველოსა და მის საზღვრებს გარეთ მყოფ ათიათასობით ადამიანს.

ყოფილი ხელისუფლების მიერ უგულვლად იქნა მიტოვებული რეგიონალური კი არა, ჩვენი ეროვნული სიამაყე – დედა ენა. ისინი ჯიუტად ცდილობდნენ ინგლისური ენის დამკვიდრებას ჩვენში. ამით აკინებდნენ უბით ნალოლიავებ ქართულს, რომელიც მსხვილი გვათობს და გვჭირდება.

ინგლისური ენა სახელმწიფო ენის სტატუსით 68 ქვეყანაშია დაცემული, მათ შორის 12 ქვეყანაში – ადგილობრივ ხალხთა ენებთან ერთად. სააკაშვილის ხელისუფლებამ ვერაულო გემის განსახორციელებლად არა მხოლოდ ევროპიდან ჩამოიყვანა ინგლისურენოვანი „ჰელდგოგები“ რომელთა შორის ათობით უხნო, მორალურად გახრწნილი აღმოჩნდა. მიხანი იყო ქართული ენა მხოლოდ სალაპარაკოდ დარჩენილიყო, ხოლო ინგლისური ენა ქვეყნის სახელმწიფო ენა.

ამას გულსტკივილით იმიტომაც მოგახსენებთ, რომ ჩვენთვის ძვირფასია ქართული ენა, როგორც ეროვნული საგანძური. ამასთან, ფფორიაქობთ იმის გამოც, რომ როგორც ბატ. მ. ძაძაძიამ აღნიშნა „გლობალიზაციის ვითარებაში გაქრობა უწინარეს ყოვლისა ემუქრება მცირერიცხოვანი ხალხების რეგიონალურ და უმწერლობო ენებს“.

დაიხ! განცდისა და განგაშის ზარი ჩამოკვრის საბაბი ნამდვილად არსებობს. მას აქვს რეალური საფუძველი. თქვენ კარგად მოგეხსენებათ, რომ კოლხური, იგივე ქართველური ენები (სვანური, მეგრული, ჭანური) მსოფლიოში უნივერსალური და უძველესი ენებია. მეცნიერთა კვლევით უდაოდ დამტკიცებულია, რომ ამ ენაზე საუბრობდა სამი კონტინენტის მოსახლეობის დიდი ნაწილი. საბედნიეროდ, კოლხებს დამწერლობაც ჰქონდათ, რაც პროტოქართულ დამწერლობად მიიჩნევა. ამას აღსტურებს მრავალ-

თაგან მსოფლიოში უძველესი ბეჭდური დოკუმენტი **“ფესტოსის დისკო”**, ნაპოვნი ხმელთაშუა ზღვის კუნძულ კრეტაზე. იტალიელი არქეოლოგის ლუიჯი პერნიეს მიერ, 100 წლის წინათ, რომელიც გაშიფრა ქართველმა მეცნიერმა გ. კვაშიდვამ.

თუმცა, ახლა დამწერლობის უნიკალურობაზე კი არ არის საუბარი, არამედ თავად დასახელებული ენების გადარჩენასა და შენარჩუნებაზე.

სვანური, მეგრული და ლაზური ენების უნივერსალურობაზე და მათ ზრუნვაზე დიდი ხანია წერენ და ითხოვენ ცნობილი მოღვაწეები და მეცნიერები. ამის საილუსტრაციოდ კმარა დიდი აკაკის სიტყვები: **„მეგრულ ენაში შენახულან თბოლ მარგალიტებად ის ძველი სიტყვები. ჩვენ ურჩევთ მწერალ-მწიგნობრებს, მეტი ყურადღება მიაქციონ მეგრულს, რომ იქიდან ამოკრებილი სიტყვებით შეავსონ დღეს მათი შედახული ქართული ლექსიკონი“**. ცნობილმა მეცნიერმა ალ. ცაგარელმა მე-19 საუკუნეში. შექმნა **„მეგრული ეტიმოლოგიის“** ორი ტომი, და კიდევ რამდენი ნაშრომის მოხმობა შეიძლება. თუმცა, მათი განსახლების არეალი თანდათან მცირდება. მაგალითად ნიუ ბერმენშილიმა ბრძანა **„არქეოლოგიური და ისტორიულ-ტოპონომიკური მონაცემებით და წერილობითი ცნობებით, თითქმის თანხმობით მოწმობენ, რომ შუა და ბრინჯაოს ხანაში აწინდელი ტაო-კლარჯეთის, სამცხის და თავად შიდა ქართლის დიდი (დასავლეთ ნაწილი) მეგრულ-ჭანურ ტომების საცხოვრებელს წარმოადგენდა“**. ივ. ჯავახიშვილის თქმით ქრისტიანობის დამკვიდრებამდე და შემდეგ **„ეგრისი მთელ დასავლეთ საქართველოს ერქვა, საზღვრები შესაბამისად იყო გაფართოებული“**.

კოლხურენოვანი მოსახლეობა ანუ მეგრელები მე-20 საუკ. დასაწყისში მხოლოდ 9 რაიონში ცხოვრობდნენ, ამჟამად კი 8-ში. სახლობენ. როგორც ჩანს, თანდათან მცირდება მათი განსახლების არეალი. საფრთხე ემუქრება სასაუბრო ენასაც, ამიტომ, აუცილებელია მისი დაცვა, დაფასება და შენახვა, როგორც ერის უნიკალური საუნჯისა, რადგან ენა ქმნის იმ ბაჯაღლოს, რომლის მარგალიტები ამშვენებენ საერთო ეროვნულ საგანძურს.

თქვენთვის ცხადია, ქალბატონო გუნა, რომ მეგრული და სვანური ენები გამორჩეულია მრავალმილიონიანი ლექსიკური მარაგით. ამის დასტურია ბატ. მამანტი და ცირა ძაძაძის მიერ ფუნდამენტური ნაშრომები. მ. ჯანჯღავას, ჯ. ჯიქიას, კ. შელიას, კ. ფიფიას და უამრავ სხვათა ნაღვაწი, არაფერს ვიტყვი წინაპართა მიერ შექმნილ უნიკალურ ქმ-

ნილებზე რომელთა ჩამოთვლა შორს წავიყვანას.

მადლობა უფაღს, რომ ვეროსაბჭოს მიღებული აქვს კონვენცია **„რეგიონალურ ენათა ქართლ“**. მგონია, რომ ამ საკითხზე ევროკავშირის მითითება რომ არ ყოფილიყო, თავადვე ქართულ სახელმწიფოს უნდა ეზრუნა, საკუთარი ნება დაუფიქსირებინა ამ ფრიად სათუთი და მარტოობიერ თემისადმი, რადგან იგი ათი ათასობით ადამიანის მშობლიურია, დედის ძუძუსთან ერთად, აკვანიდან შესისხორცებული და მისი **“სიკვდილი”** დიდი უბედურებაა.

ბატონ მ. ძაძაძიას თხოვნაში ნათლადაა განმარტებული, რომ **“საქართველოს ტერიტორიაზე მცხოვრები აზერბაიჯანელი, სომხური, თურქული და სხვა ენები, რომელთა მფლობელები მცირერიცხოვანი ხალხები ჩვენში ცხოვრობენ, საერთო გაქრობის საშიშროების წინაშე არ იმყოფებიან, მანამდე მაინც, ვიდრე ეს ენები თავიანთ სამშობლოში იცოცხლებენ“**.

დაიხ, რეალური საშიშროება რეგიონალურ: სვანურ, მეგრულ და ჭანურს ემუქრება. ნუ იფიქრებთ, რომ ამო დასახელებული ენების დედა ქართულისაგან გამორჩევა ცვდილობთ. ამგვარი აზრი ძირშივე უსაფუძვლოა. არც ქართულთან დაპირისპირებისა და მისი დაზარდების მცდელობა განზრახული, პირიქით. რადგან ამგვარი ბრეიველი წვდილი განწირულია. თუმცა, ზოგიერთი ვაი-მეცნიერი გარკვეულ საშიშროებას ხედავს მეგრული და სვანური ენების დაცვასა და ხელშეწყობაში. კაცობრიობის ისტორიაში ერებს, ხალხებსა და ტომებს შორის სამარცხვინო დაპირისპირების მაგალითები უამრავია. ეს უპირველესად განპირობებული იყო აღზევების, პირველობის უნით. უკვე ხმადაღდა ათასჯერ განვაცხადეთ, რომ დედა ქართული ღვიძლია... არც ის გვაინტერესებს, რა ხდება შორეულ წარსულში, ამოცანა მარტივი და ცხადია. ხელისუფლებას ვთხოვთ გამოავლინოს კეთილი ნება და მოუაროს ჩვენს უბეში ჩათბილულ და დედის ნანასთან ერთად გამორტარებული ენებს, რომელსაც გაქრობის რეალური საშიშროება ემუქრებათ.

სწორედ ამას ეხება ბატ. მ. ძაძაძიას თხოვნა. ამგვარი წვდილ-სურვილი პირველი არ არის. ანალოგიური თხოვნით 2011 წლის დეკემბერში მეც მივმართე საქართველოს პარლამენტის მაშინდელ თავმჯდომარეს ბატ. დავით ბაქრაძეს. მაშინ ვითხოვდი:

„...თქვით, რაა იმაში ცუდი თუ სკოლაში მოსწავლეს აუხსნიან, რომ მეგრული ენა ყველა კომპონენტით ენათა ჯგუფს მიეკუთვნება და ერთ-ერთი უძველესია მსოფლიოში, რომ მეგრელები კოლხების უშუალო მემკვიდრეები არიან და ჰქონდათ

კოლხებს დამწერლობა. რომელსაც „კირბები“ ერქვა, რომ საბერძნეთში ნაპოვნი „ფესტოსის დისკო“, რომელზეც ოქროდამწერლობით მეგრული საგალობელია ამოტვირთული და ასე შემდეგ... გაგაცნოთ ცნობილი მკვლევარების ს. ყაუხჩიშვილის. ივ. ჯავახიშვილის. ნ. მარის, და სხვათა ნააზრევები ამ თემაზე“.

“ასევე განუმარტოთ სვანურ და ლაზურ ენებზე“.

“ენა კი არ ვასწავლოთ, ვასწავლოთ ერთი-ორი ლექსი, სიმღერა, ანდა ზა, ენობრივი თავისებურებანი. დარწმუნებული ვარ ეს კიდევ უფრო დაახლოებს, კიდევ უფრო შეადუღებს საქართველოს მხარეებს თუ რეგიონებს, შექმნის საოცარ პარმონას, ზოგჯერ რომ აკლავ ჩვენს სინამდვილეს“.

“სად და როდის არის არასამწერლობო ენების მარგალიტების ათვისება ადვილი და შესაძლებელი? რასაკვირველია ადრეულ ასაკში, ამიტომ სკოლის პროგრამაში ძალიან ფაქტად, მეცნიერულად მოვიჭრებულად უნდა განთავსდეს სათანადო მასალა...“

აი, ჩემი თხოვნის მოკლე ანოტაცია. პასუხი ამ თხოვნაზე არ მიმდია. იძულებული გახდი საკუთარი ნააზრევი ორი გაზეთის საშუალებით გამომეთქვა. (გაზ. **“საქართველო და მსოფლიო“** 2012 წ. 1-7 თებერვალი და გაზ. **„მრწამსი“** 2012 წ. №35.) მაგრამ ეს მეტად მნიშვნელოვანი საკითხი დღემდე ელის ხელისუფლების კეთილი ნების გამოხატვას, სწორედ ამიტომ მიმანია ბატ. მ. ძაძაძიას წინადადებისადმი გონივრული დამოკიდებულება აუცილებელი და არა სახველიოდ გადასადები.

მოსახლეობამ ახალ ხელისუფლებას იმიტომაც დაუჭირა მხარი, რომ სახელმწიფო სტრუქტურებს დაეცვა ტრადიციული სულიერი ღირებულებები, მორალური ნორმები, მხარი დაეჭირა ქართველი ხალხის სოციალ-კულტურული თვითმყოფადობისთვის, რითაც იქნება შენარჩუნებული მრავალსაუკუნოვანი ღირებულებები.

დარწმუნებული ვარ, მეცნიერებათა აკადემია გულსყურით მოეკიდება ბატ. მ. ძაძაძიას წინადადებას, რაც ათასობით ადამიანის სურვილიც არის და მიაწოდებს საქართველოს პარლამენტს გონივრულ, მეცნიერულად დასაბუთებულ არგუმენტებს, რომლის საფუძველზე საკანონმდებლო ორგანო მიიღებს სასარგებლო გადაწყვეტილებას, რომელიც წაადგება ქართულ კულტურას, სულიერებასა და ერის მომავალს.

ბორის ღაბითიაძე,
 მწერალი. აკ. წერეთლის სახელობის პრემიის ლაურეატი, მეცნიერებათა აკადემია **“ანიას“** ნამდვილი წევრი

ცუდას რად უნდა მტერობა, კარბია მუდამ მტრიანი...

პატივცემულო რედაქცია, წავიკითხე თქვენს გაზეთში გამოქვეყნებული წერილი სახალხო მკურნალ გაგნიძეზე და მსურს გამოგეხმაუროთ, რადგან თქვენ ერთ-ერთი იმ მცირე რაოდენობის გაზეთთაგანი ხართ, ვინც პრინციპულად დგას ჭეშმარიტების მხარეს და ცდილობს დაცვას აშკარად წარმატებული სახალხო მკურნალი არაკაცების შემთვებისაგან.
“...კარგია მუდამ მტრიანი...“ – სწორედ გაგნიძისნაირ ადამიანებზე ამბობდა დიდი მამა-შშამშელი:

სიმართლე ვითხრათ, ვერაფერი გამიგია იმ ხალხისა, სხვისი წარმატება რომ შურთ და ბოღმა ახრნობთ.

აღბათ გსმენიათ სახალხო მკურნალ დომენტი გაგნიძის სახელი, რომლის პრეპარატების სასწაულმოქმედებაზე დღეს ბევრი მსჯელობს. **“გაგნიძე”, “დომენტილი”** და **“ლეგანოლი”** მრავალი კლინიკური გამოკვლეებით დადასტურებული და რეკომენდირებულია იმედიკარგულ სნეულთათვის რასაც უამრავი განკურნებულის გამოხმაურება მოწმობს. სწორედ ამიტომ გამოუცხადა ომი ფარ-მომამოფიანო დომენტი გაგნიძეს, რადგან იმედიკარგულ დაავადებულთა უმეტესმა ნაწილმა თავი მიანება კლასიკურ მედიცინას და სახალხო მკურნალს მოაშურა.

ისიც ფაქტია, რომ კლასიკური მედიცინის მესვეურებს ხალხის ჯანმრთელობაზე მეტად საკუთარი ჯიბე აინტერესებთ, რასაც ისინი სწორედ უცხოეთიდან კაპიკებში შემოტანილი პრეპარატების ცეცხლის ფასად

გაყიდვით ისქელებენ. ხშირად კი ამ პრეპარატებს არავითარი ეფექტი არ გააჩნიათ. გაგნიძის წამლები რომ ეფექტური არ იყოს, მაფია მას ბრძოლას არ გამოუცხადებდა, რადგან, ყოველი უძღური საქმე თავისთავად გასაქრობადაა განწირული.

ამიტომ, ამ ვაი-მედიკოსებმა დაიკვირეს პიპოკრატეს ფიცი, ნამუსხვეც ხელი აიღეს და ლამის გაანადგურეს საზოგადოებისათვის სიკეთის მომტანი ადამიანი.

როგორც თქვენი გაზეთი უკვე იუწყებოდა, არაკაცებმა ამ საბრძანის საქმეში დაიხმარეს ტელეკომპანია **“იმედის”** კურნალისტი ნოდარ მელაძე რომელმაც თავის გადაცემაში **“ასი გრადუსი ცელსიუსით”** ცილისწამების და შხამის კორიანტელი დააყენა (რა თქმა უნდა, ფარმაკომედიის დაკვეთით).

მახსენდება, გადაცემაში ერთი ქალბატონი, დედოფლისწუაროდან, რომელსაც შვილი გარდაეცვალა და დიდ აგრესიას ავლენდა ბატონ დომენტის მიმართ. მე გაგვსაუბრე იმ ქალბატონის ახლობელს – მათ ყველაფერი გაუკეთებიათ ავადმყოფის საშველად, მაგრამ ექიმებს უთქვამთ: ჩვენ აღარაფერი შეგვიძლია, საშიშოდ თვე დარჩა სიცოცხლეო. ამის შემდეგ მოუყვანიათ ავადმყოფი ბატონ დომენტისთან, რომელმაც იცოდა, რომ მას აღარაფერი ეშველებოდა მაგრამ დედას ვერ გაუხილა მოსალოდნელი ტრაგედია, განწირულ ადამიანს კი ლამის ერთი წლით გაუხანგრძლივა სიცოცხლე.

ნოდარ მელაძემ სწორედ იმ გაუბედურებული ქალბატონის ნათქვამი გაუშვა ეთერში, მრავალი მადლიერი პაციენტის

გამოხმაურება კი – არა. ამის შემდეგ დაიწყო ბატონი დომენტის დევნა – დაუყადაღეს უძრავ-მოძრავი ქონება, სახლიდან ყველაფერი ფასეული წაიღეს, სეიფი გაჭრეს და ნაღდი ფული გაიტანეს.

მაგრამ სულთ მაცინც ვერ გატყეს ეს მხნე ადამიანი, რომელიც კანონის მეშვეობით ცდილობს სამართლიანობის აღდგენას და, დარწმუნებული ვარ, რომ საწადელს მალე მიაღწევს!

როგორც იქნა ბატონ დომენტის ყველა ბრალდება მოეხსნა სასამართლოს განჩინებით, ყველაფერი რაც მისგან წაიღეს უბრუნდება, მაგრამ საგადასახადო სამსახური რაღაცის მომიხეხებით თანხის დაბრუნებისგან თავს იკავებს. ეს თანხა კი მას პრეპარატების წარმოების გასაფართოებლად ჰქონდა გადანახული.

სხვათა შორის, ბატონი დომენტის უნიკალურმა შედეგებმა უცხოეთამდეც მიადგინა. დაინტერესდნენ კიდევ, მაგრამ ბატონი დომენტის გარშემო ატეხილია აურსაურები პროცესი დროებით შეაჩერა.

იმედია, სიტუაცია მალე შეიცვლება და ბატონი დომენტის პრეპარატები ყველგან გაუწევს დახმარებას უიმედო სნეულებების მარტო ჩემს ამავეს მოგახსენებთ: წლების განმავლობაში მე და ჩემი მეუღლე – დარეჯან ქობალიას – მივიღეთ არ გვიჩნდებოდა. დომენტის წამლების დახმარებით კი მრავალი წლის ოცნება ამიხდა – მამა გაგხდი. ჩემი ბიჭი უკვე წლისახეურისაა. ის კი არა, უკვე მეორე შვილსაც ველოდები!

ბატონმა დომენტიმ ბედნიერ ადამიანად მაქცია და ჩემი მადლიერება ამ წერილითაც მინდა გამოვხატო. არც მწერალი ვარ,

არც ჟურნალისტი. ერთი მშრომელი კახელი კაცი ვარ და მინდა ქვეყანამ იცოდეს – რომ არა ბატონი დომენტი, ჩემს ცხოვრებას აზრი დაეკარგებოდა.

ამიტომ მინდა გამარჯვება ვუსურვო ბატონ დომენტი გაგნიძეს!

ვიმეორებ, დაინტერესებული პირებისათვის: ბიჭიო გაგნიძის მიერ გამოგონილი პრეპარატი არჩენს სიმსივნურ დაავადებებს, კუჭნაწლავის გაუფალობას, კოლიტს, ფისტულას, პროსტატის, ბუასილს, ნერვის ანთებას, ნევროსს, ფსიქიკურად დაავადებულებს, პარკინსონს, ასთმას, ჩიფსს, გულისა და თირკმელების დაავადებებს, სპობს აზოტს თირკმელში, ჰქურნავს გაფანტული სკლეროზს და შიდსს, შევლის ცერებრალურ დამბლას, ყურებიდან ჩირქდენას, ოსტეოქონდროზს, გამორტიტს, სისხლის გათუთრებას, სეფსისს, ბოტულიზმს, ტუბერკულოზს, ცეროზს I და II სტადიებში, C-ჰეპატიტს, ბოტკინს, ელენთის, ნაღვლის ბუშტის დაავადებებს, ანთებით პროცესებს, ქლამიდიას, კლიმაქსს, წყლულს, ფსორიას, სახსრების დაავადებებს, კიბოფსიას, აფყარებს სხეულის იმუნიტეტს, ახდენს თავის ტვინის უჯრედების აღდგენა-შენარჩუნებას, დადებითად მოქმედებს სექსუალურ დარღვევებზე და ნარკოტიკებთან დამოკიდებულებებზე.

მკურნალის კოორდინატებია: თბილისი, აწყურის ქ. №70 (მეტროს სადგურ “ისანთან”). ყოველ დღე, გარდა კვირისა. ტელ: 893-22-66-51

ივანე დიმიტრაშვილი,
 თელავი

სპორტული კუთხე მიჰყავს შურნალისტ ბიორბი ჯალაღანიას
საუკუნის რინგის მტრები: მუჰამედ ალი - ჯო ფრეზერი

მსოფლიო სპორტის ისტორიაში ყოფი-
ლან ისეთი მონუმენტური მასშტაბის
სპორტსმენები, რომელთა პირადი
დაპირისპირება სპორტის ამა თუ იმ სახე-
ობაში კლასიკური ბრძოლის მაგალითად
ქცეულა. ერთ-ერთ თვალსაჩინო მაგალით-
თად ორი უდიდესი მძიმეწონისანი
მოკრივის რინგსა და რინგს მიღმა მტრო-
ბის მოყვანა შეიძლება, რომელთა გზები
1970-იან წლებში გადაიკვეთა.

მედალი და პანის შვირი

1960 წელს რომის ოლიმპიურ თამაშე-
ბზე ახალგაზრდა ნიჭიერმა მოკრივემ კა-
სიუს მარსელიუს კლეი-უმცროსმა
ნახევრად მძიმე წონაში ოქროს მედალი
მოიპოვა. კლეი ისე შთაბეჭდილად იბრ-
ძოდა და იმდენად ქარიზმატული იყო, რომ
მასმედიაში უმაღლეს კერპად აქცია.

და აი, მორიგ პრესკონფერენციაზე საბ-
ჭოთა ჟურნალისტმა, რომლისთვისაც
სპორტიცა და ოლიმპიაცა, როგორც
ყველა საბჭოთაოებისთვის, დასავლურ სამ-
ყაროსთან იდეოლოგიური ომის "ფრონტის
ხაზიც" იყო, ფერადკანიან მოკრივეს ასეთი
შეკითხვა დაუსვა:
"ამხანაგო კლეი, თქვენ, ვინც ასე ასახე-
ლეთ საკუთარი სამშობლო, რას იტყვით
იმასზე, რომ კანის ფერის გამო არ შეგი-
ძლიათ ამერიკის ზოგიერთ რესტორანში
შესვლა?..."

აქვე ვთქვათ, 1960-იანი წლები ამერიკის
შეერთებული შტატების ისტორიაში გარ-
დამტეხი იყო. ეს იყო სისხლით შეღებილი
მძიმე პერიოდი, მაგრამ მაინც სამუდამოდ
გამყოფი "მონური" წარსულისგან. ქვეყნის
გამოვიდა პირველი ტომი სერგეი
კრემლიოვის წიგნისა "ამერიკა -
XXI საუკუნის საუკეთესო მემ-
ჯირი". გამოცემა განხორციელდა
სახალხო მოძრაობა "სამეგრელოს"
მხარდაჭერით. წიგნის შექმნა შეი-
ძლება ზუგდიდში, რუსთაველის
ქ.№68-ში, სახალხო მოძრაობა
"სამეგრელოს ოფისში. ტელ.
599.209.624

თბილისში წიგნის რეალიზაცია
მოხდება ყოველ ოთხშაბათ დღეს,
დილის 9 საათზე, ბაქრაძის ქ.№6-
ში (დიდუბე). ტელ. 599.573.322.

საბამოცემო ჯგუფი

სამხრეთში ჯერ კიდევ მოქმედებდა "ჯიმ
კროუს კანონები", რომლებიც რასობრივ
სეგრეგაციას (ფერადკანიანთა იძულებითი
გამოყოფა თეთრკანიანებისგან) უშვებდა:
რესტორნები, კინოთეატრები, სკოლები, ადგი-
ლები საზოგადოებრივ ტრანსპორტში
გამიჯნული იყო მხოლოდ თეთრებისა და
მხოლოდ შავებისთვის. რასისტული წესის
დამრღვევი შავკანიანი შეიძლება ადგი-
ლზევე, სახალხოდ, ღინის წესით გაე-
სამართლებინათ...

საბჭოთა ჟურნალისტის კითხვის ქვეყ-
ქსტი გასაკვირი იყო, თუმცა აღმოჩნდა, რომ
კასიუს მარსელიუს კლეი-უმცროსს თავისი
ვაჟი კუნთმაგარ, მაგრამ უტენო მონხ-
უბრად არ გაუზრდია. ამერიკელმა
მოკრივემ შეკითხვას ღირსეულად უპა-
სუხა.
"ჩვენთან, შტატებში, მრავლადაა
რესტორანი, სადაც შემოიღია შევიდე, -
უპასუხა კასიუსმა, - ასეთი კი გაცილებით
მეტია, ვიდრე ისეთი, სადაც ეს მეკრძალება.
ამ პრობლემაზე ჭკვიანი ადამიანები
მუშაობენ, რომლებიც ჩვენთან ასევე
მრავლად არიან... გაივს ეს და კარგად
დაიმასხვრე, რუსო პროვოკატორო!"

ამ ამბიდან კარგა ხნის შემდეგ,
მშობლიურ ქალაქ ლუსივილიში ყოფნისას,
კასიუსი ერთ-ერთ ბარს მიადგა, რომელ-
საც კარზე წარწერა ჰქონდა: "მხოლოდ
თეთრებისთვის". ოლიმპიური ჩემპიონი
ბარში არ შეუშვეს.

- მაგრამ მე ხომ კასიუს კლეი ვარ?! -
შესხაბა მოკრივემ და თან რომში მოპოვე-
ბული ოქროს მედალი გამოაჩინა, რომელ-
საც ყელზე ჩამოკიდებულს მუდამ თან
ატარებდა. ბარის მუპატრონემ ამრეხით
მიუგო: - ფეხზე მკიდია შენი მედალი,
ზანგებს არ ვემსახურებ, მოუსვი აქედან!
ამბობენ, კასიუსის პატრიოტული იდე-
ალები საბოლოოდ სწორედ მაშინ, გამოდ-
ვენივლ ბაიკერთა ბანდასთან საქმის
გარჩევამ დაამსხვრია, რომლებიც ბარიდან
გაბრუნებულ მოკრივეს მდინარე ოპაიოს
ხიდზე დაეწვივნენ და "სამხრეთული
პურისჭაბის წესების" გაკვეთილის
ჩატარება დაუბრუნეს. რა გასაკვირია, რომ
მოკრივის მუშტებმა "ჭკუის მასწავლე-

ბელთა" შეხედულებები რასობრივ უპი-
რატესობაზე გვიანად "გააცამტვერა", მა-
გრამ კლეიმ, მწარე სიმართლით
შეძრწუნებულმა, ოლიმპიური ოქროს მეკრ-
დიდან მოიგლიჯა და მდინარეში
გადაუძახა.

იმ დღიდან ახალგაზრდა კასიუს კლეი
სრულებით შეიცვალა. ამერიკის შეერთე-
ბული შტატების ყოფილი პატრიოტი რა-
სიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში ჩაერთო,
თუმცა ამისთვის ის არა მარტინ ლუთერ
კინგის პაციფისტურ გზას გაჰყვა, არამედ
რადიკალურად განწყობილი მალკოლმ
იქსის, ილაიჯა მუჰამედისა და მათი "ის-
ლამის ერის" გავლენის ქვეშ მოექცა.
კლეიმ ისლამი მიიღო და შეიცვალა სახე-
ლი - მუჰამედ ალი დაირქვა. ამის
შესახებ მოკრივემ სამყაროს პროფესიულ
რინგზე მსოფლიოს ჩემპიონის ტიტუ-
ლისთვის ბრძოლაში სონი ლისტონის
ნოკაუტით დამარცხების შემდეგ ამცნო.

ამერიკელმა საზოგადოებამ სახელის,
შეხედულებისა და რწმენის შეცვლა
მოკრივეს არ მოუწონა. მით უმეტეს,
ექსტრემისტული იდეოლოგია "ისლამის
ერი" სხვა არაფერი იყო, თუ არა "რასიზმი
რასიზმის წილ".

რა გასაკვირია, 1967 წელს, როცა ალის
ვიეტნამში საბრძოლველად გაწვევა
დაუპირეს, ჩემპიონმა იუარა. მაშინ მან
ლევანდარული ფრაზა წარმოთქვა: "მე ვი-
ეტკონგებლებთან პრეტენზიები არ მაქვს.
არც ერთ ვიეტკონგელს არ უწოდებია
ჩემთვის ზანგი!"

ალის ჩემპიონის ტიტული ჩამოართვეს.
და ის დაბრუნდა, რათა დაებრუნებინა
ყველა ის ტიტული, რაც მისი რწმენით,
სამართლიანად სწორედ მას ეკუთვნოდა.
ისე გამოვიდა, რომ მუჰამედ ალის
მოცილე ასევე ჯანიანი მოკრივე, თუმცა
უფრო მშვიდობისმოყვარე ჯო ფრეზერი
აღმოჩნდა. ეს იყო არცთუ დიდად
განათლებული და სიტყვა-პასუხით
გამორჩეული შავკანიანი ყმაწვილი
ფილადელფიიდან, რომელმაც რინგზე
ალის არყოფნისას ჩემპიონის ტიტული
დაისაკუთრა. ფრეზერი ყველაზე ნაკლე-
ბად განახახიერებდა მუჰამედისთვის

მტრად ქცეულ თეთრ ისტებლიშმენტს,
თუმცა ალის შურისძიების ობიექტად
სწორედ ის იქცა...

იმჟამინდელ და ყოფილ ჩემპიონს
შორის შერკინება 1971 წელს მოეწყო. მას
დღემდე "საუკუნის ბრძოლად" მოიხსე-
ნიებენ. თუმცა ამავე ეპითეტით შეიძლება
შევაძლოთ ალის სხვა ბრძოლა-შედევრე-
ბიც: "თრილერი მანილაში" და "აურზა-
ური ჯუნგლებში".

და აი, 1971 წლის 8 მარტი. არც მეტი,
არც ნაკლები - საუკუნის ბრძოლა "მედი-
სონ სკვერ გარდენში"!

რინგზე წარმოდგენილმა სანახაობამ
ყველა მოლოდინს გადააჭარბა. მე-15 რაუნ-
დში ფრეზერმა ალის ნეკნებსა და ყბაში
მაგრად მოხლო და მეტოქე ნოკაუნში
გაუშვა. ეს მუჰამედის პირველი მარცხი
იყო რინგზე.

რინგიდან ორივე პირდაპირ საავადმე-
ოფოში გადაიყვანეს. ერთხანს ხმა
დაიარხა, ფრეზერი ტრავმებისგან გარდაიც-
ვალაო. მაშინ ალიმ დიდსულოვნად
განაცხადა, თუკი ეს მართალია, კრივიდან
წავალო.

ალისა და ფრეზერს შორის მატჩ-რე-
ვანში 1974 წელს გაიმართა. ალიმ
ქულებით დამსახურებულად გაიმარჯვა,
თუმცა ბევრი მიინწყეს, რომ ეს ბრძოლა
"ჩაწვობილი" იყო...

ამ "თრილერის" შემდეგ ორი უდიდესი
მოკრივის ურთიერთობა შეიცვალა. ალი
ადარ აბაგებდა და ადარც დასცინოდა
ფრეზერს, პირიქით, მის წინაშე ქედს
იხრიდა. ძველი გამოსხივებისთვის
მუჰამედმა ჯოს სახალხოდ ბოდიშიც კი
მოუხადა. "ბოდიში მან გაზეთს მოუხადა,
მე კი არა", - განაცხადა ჯომ.

...ჯო ფრეზერი 2011 წლის 7 ნოემბერს,
ღვიძლის კიბოთი, 67 წლის ასაკში გარ-
დაიცვალა.

"ის ჩემი მეგობარი იყო", - თქვა
მუჰამედ ალიმ, რომელსაც 17 იანვარს 70
წელი შეუსრულდა. თვით ალი, კარგა
ხანია, პარკინსონის მძიმე სენს ებრძვის.

ბ. შუბრიძე

ბაზეთი „ილორი“, ზუგდიდის
ღამოუპიჯი

შენიშნულია და ფონდო
„Elisabeth“-ი დაბადების
ღღუს ულოცავს, ორბზის
საპატიო დოქტორს,
ხუთბზის პროფესორს,
თბილისის ტექნიკური
ინჟინერების
ინსტიტუტის
დირექტორს,
პროფესორს,
ბატონ

რეზიდენტ ანდრეასენ!

თვალს რომ გადავხედოთ მის
განვლელ გზას, დაუჯერებელი
შეიძლება მოგეგონებოდეს ბატონ
რუდიგერ ანდრესენის მიღწევები
განათლების სფეროში, რომელიც
1991 წელს, ბერლინში "მრეწ-
ველობისა და ტექნიკის" უნივერ-
სიტეტში დაიწყო და 1994 წელს,
სასწავლო პროგრამების სფერო-
ში აღრიცხვისა და კონტრო-
ლის, აგრეთვე სამშენებლო და
საპროექტო მიმართულებით დის-
ტანციური სწავლების ჩამოყალ-
ბებით და პროფესორის თანამ-
დებობით დასრულდა.

1993-1995 წლებში, ახალგაზრდა
პროფესორმა, რუდიგერ ან-
დრესენმა, კოლეგებთან ერთად,
ადაღინა და საფუძველი ჩაუ-
ყარა ეკონომიკური მეცნიერებე-
ბის სწავლების მიმართულებას,
კოტბუსის გამოყენებით, მეც-

ნიერებათა უნივერსიტეტში.

1997 წელს ბატონი რუდიგერ
ანდრესენი საქართველოში
ჩამოსვლის და ტექნიკურ უნივერ-
სიტეტში იქცევის მუშაობას -
იბრძვის მრეწველობის და
სამართლის გერმანულენოვანი
ფაკულტეტის ასაღორძინებლად.
იგი 1997 წლიდან დღემდე
შეუცვლელი პროფესორი, სამეც-
ნიერო და სასწავლო ხელმძღ-
ვანელია ამ ფაკულტეტზე.

2007 წელს, თბილისის
ტექნიკურ უნივერსიტეტში მოღ-
ვაწვების პარალელურად, ბ-ნი
რუდიგერ ანდრესენი, ზუგდიდის
ღამოუპიჯი უნივერსიტეტში
აგუძრებს "მრეწველობის და
ეკონომიკის" გერმანულენოვან
ფაკულტეტს, რომელმაც 2010
წლამდე იარსება და მაშინ
საქართველოში მიმდინარე
"ქვეყ-
ნის ამერიკანიზაციის" უაზრო
იდეას შეეწირა. მიუხედავად
ამისა, მან, მოკლე დროში
მოასწავრო ოთხი მაგისტრანტის
მომზადება და ფაკულტეტზე
მოსწავლე სტუდენტებმა, გერმან-
ული სტანდარტის, ოთხი წარ-
მატებული სემესტრი მითითაღეს.

2009 წლიდან ბ-ნი რუდიგერ ან-
დრესენი გერმანიის სახელო-
ბის უნივერსიტეტის "მრეწვე-
ლობისა და ეკონომიკის", გერმან-
ულენოვანი ფაკულტეტის სრული

იუმორი

ერთ-ერთმა სამეცნიერო-
კვლევითმა ინსტიტუტმა ხელი
მოჰყიდა ფრიად საშურ სამეც-
ნიერო თემას - გადაწყვიტეს,
რომ განავალისაგან დაემზადე-
ბინათ კარაქი. ერთი წლის
თავაზღვრული შრომის შემდეგ
მოიწვიეს ბრიფინგი და საზოგა-
დოებას ამცნეს:

- დიდი ხანია ვმუშაობთ ამ
პრობლემაზე, და, ჩვენდა
სასიხარულოდ, შედეგები სახე-
ზე გვაქვს! მართალია, სუნსა
და გემოს ჯერჯერობით ვერ-
აფერი მოუხერხეთ, მაგრამ
პურის ნაჭერზე უკვე იოლად
შეიძლება მისი გადასმა.

დაახლოებით ასე ნა-
ციონალების საქმე - საკუთარ
პარტიას სახელი კი გადაარქვეს
და "ახალი ეროვნული მოძ-
რაობა" უწოდეს, მაგრამ, არა
მგონია, რომ სუნსა და გემოს
რამე მოუხერხოს.
* * *

- ქალიშვილო, თუ შეიძლება
მითხარით, რომელი საათია?
- ჩემი საათი უკანაა, ბიძია.
- აბა, შემოტრიალდი.
* * *

- ბაბუ, შენც იყავი პატარა?
- კი, ბაბუ.
- ალბათ რამდენს დაგცინ-
ოდნენ, ამხელა წვერი რომ
გქონდა...

ISSN 1987-8966 ilori
ავტორებს ეკისრებათ პასუხისმგებლობა
ფაქტებისა და მონაცემების სიზუსტეზე

რედაქციის მისამართი:
თბილისი,
ბაქრაძის ქუჩა №6
მე-4 სართული
სარეგ. №01018002930
234-32-95

მთავარი რედაქტორი: როლანდ ჯალაღანია
ტექნიკური რედაქტორი: მისიელი ჩოლოყიშვილი
ბაზეთის მენეჯერი: ზურაბ ძოგალაია 599-34-37-27
სარედაქციო საბჭო: ზაურ ბახარია, ზურაბ ჯამბურია,
თენგიზ კუპალაშვილი, კლიმენტი შელია,
ბივი სომხიშვილი, დავით ძოგალაია,
ბიორბი სიჭინავა, ნუზარ სალაგია (გალი)

გაზეთ "ილორის"
გაცნობა შეგიძლიათ
"საქინფორმის"
გვებგვერდზე
WWW.SAQINFORM.GE